

Thalutshedzo ya Zwifhingwa zwa
Tshivhidzo zwa Sumbe

Ndima ya Vhutaanu

Tshifhingwa tsha Tshivhidzo tsha Peregamo

Nzumbululo2:12-17

"Muruŋwa wa tshivhidzo tsha Peregamo muŋwalele uri: U ralo a na banga ja vuhali hothe li tshavhaho, u ri:

Ndi a hu divha hune wa dzula, hure na khuluŋoni ya Sathane hone. Hone dzina langa wo li fara, a wo ngo landula u ntenda na maŋuvhani e Antipa tshanzi yanga I fhulufhedzeaho a vhulahwa vhukati hanu henefho hune Sathane a dzula hone.

Hone tshituku tshi hone tshine nda sanda kha iwe, zwine afho hau ha vha na vho faraho pfunzo ya Bileamu, we a funza Balaka u posa tshikhukhuliso milenzheni ya vhana vha Isiraele tsha u ja zwidzimu zwa midzimu isili na u pombwa.

Na iwe u na vho faraho pfunzo ya Vhanikolai sa zwenezwo.

Shandukaiha wa sa ralo ndi do tshavhanya u u dela, nda lwa navho nga banga ja mulomo wanga.

A re na ndevhe nga apfe zwine Muya wa vhudza zwivhidzo! Mukundi, ene ndi do muŋwatela mana yo dzumbamaho, ndi do mu fha tombo litshena, tombo lo nwalwaho dzina liswa khalo, li sa dihiwi nga muthu arali e si onoyo a li tshanganedzaho."

Peregamo

Peregamo (ndi dzina ja kale) wo vha u tshi wanala kha ja Mysia, kha tshi Tiriki tshe tsha vha tshi tshi wana maŋi u bva kha milambo miraru, i tangana ya vha muthi u livhaho lwanzheni. I taluswa sa Dorobo ya tsumbo vhukuma kha ja Asia. Yo vha i Dorobo ya mvelele ire na Laiburari ire kha vhuimo ha vhuvhili fhedzi kha ja ya Alexandria. Ngeno yo vha i Dorobo ya vhuvhili ho kalulaho, yo nekedzelwa kha therela ya zwa vhurereli ha zwa vhudzekani na Aesculapius, we a vha vha tshimurabela e kha tshivhumbeo tsha nowa i tshilaho ye ya vha i tshi dzula na u kanzwiwa i ngomu thembeleni. Henefho kha Dorobo ya vhuŋi ya mitokola na Dziphakha hu tshimbilaho tshitshavha ho vha hu na tshigwada tshituku tsha vhatendi vha di nekedzelaho vhe vha si fhuriwe nga lunako lwa mazwifhi, vha sanda vhurabeli ha midzimu isili he ha adamela vhuho honoho.

Tshifhingwa

Tshifhingwa tsha Peregamo tsho dzhia miŋwaha ine yanga swika maŋana mararu u bva nga 312 u swika nŋwaha wa Murena washu wa 606 AD.

Muŋinda

Ri tshi shumisa muelo washu we ra newa nga Mudzimu u topola muŋinda wa tshifhingwa ndi uri ritopole uyo ane vhuishumeli hawe hu nga hu sa fana kokotolo na wa muŋinda wa u thoma Paulo, ri bula ri sa timatimi uri muŋinda wa Peregamo ndi Martin. Martin o bebwa nga nŋwaha wa 315 ngei Hungary. Fhedzi mushumo wa vhuishilo hawe wo vha u France he a shuma sa mubishopo vhuŋoni ho tingeledzaho Tours. O lovha nga nŋwaha wa 399. Mukwethwa uyu muhulwane o vha e malume a muŋwe mukhristo wavhuŋi, St. Patrick wa Ireland.

Martin o rembulutshela kha Khristo musi a tshi khou gudela mushumo wa vhuswole. Ndi musi a tshi kha di vha kha mushumo honoyu he dembe lihulu ja itea. Zwo nŋwaliwa uri Mululupi we a vha a tshi lwala o edela tshitaratani tsha Dorobo ye Martin a shumela hone. Murotho wa vhuŋi wo vha wo kalula nge a vha a songo ambara zwi ambaro zwi dudelaho. Ho vha hu si na muthu ane a muhogomela thodea dzawe, u swika Martin a tshi vhuimo ha muthu mushai, a si na iŋwe khanzu, ambo bvula dzhasi lawe a li kherula nga vhukati nga banga lawe a mbo putela nga munna we a vha a tshi vho xwatuwa nga phepho. O mu thusa nga afho hune a kona ngaho, a endela phanda na lwendo lwawe. Vhusiku honoho Murena Yesu o mudalela kha bono. Khoyo Murena o ima sa mululupi, o dipomba nga tshipida tsha khanzu ya Martin. A amba nae a ri, naho u tshi kha di tou bva u rembuluwa wo nnyambadza khanzu iyi. U bva henefho Martin o didina nga u shumela Murena nga mbilu yawe yothe. Vhutshilo hawe hothe ho vha ha mitevehe ya zwimangadzo zwi sumbedzaho maanda a Mudzimu.

Nga murahu ha u litsha zwa vhuswole o vha murangaphanda wa tshivhidzo, a dzhia vhuimo ha muhali a tshi lwisana na u rabela zwifanyiso. O remekanya tsimu dza mitokola, a pwashekanya zwifanyiso, a wisela fhasi na dzialithare. Musi vharabeli vha midzimi isili vha tshi mu vhudzisa, a hanedzana navho nga

ndila ye Elia a ita kha vhaphorofita vha Baali. O ri vha mu vhofhelele kha tsinde la muri, u itela uri musi u tshi reŋwa u mu pwashekanye arali Mudzimu a songo tou dzhenelela a u rembulusa musi u tshi wa wa wela kha luŋwe dubo afho u tshi wa. Vhahedeni vho diimisela vho mu vhofhelele kha muri ure luwani lwa tshikwara, vha na ngoho ya uri vhukokodzi ha tsiko hu do ita uri muri u wele dubo lune wa do kona u mu zhakekanya. Henefho muri u tshi thoma u wela fhasi, Mudzimu a u rembulusa, wa wela ntha ha tshikwara zwe zwa vha zwi tshi hanedzana na milayo ya vhukokodzela fhasi, vhahedeni musi vha tshi shavha ndi vhone vhe vha zhakiwa nga muri u tshi wela kha vhaŋwe vhavho vha re na tshivhalo.

Vhagivhazwakale vho tenda uri kha vhuŋolo ha ngoho hu swikaho vhuraru o vusa vhafu nga lutendo dzinani la Yesu. Nga tshinwe tshifhinga o rabelela nwana we a vha ofa. Sa Elia, a shuvhama ntha ha nwana a rabela. A vuwa vhafuni ena mutakalo. Kha tshinwe tshiitei o vhidzwa uri a thuse u phulusa murathu we a vha o hwalwa uyo vhulaha nga tshifhinga tsha tshengedzo. A tshi sala u swika munna mushai o vha o nolovha. O vha o nemeledzwa kha muri. Muvhili wawe wo vha u si tshe na vhutshilo, o ruŋa maŋo. Fhedzi Martin o mutsisa, nga murahu ha u rabela munna a vhuyedzedzwa vhutshiloni na kha muŋa wawe u pembelaho.

Martin hongo dzula o ofha swina no vha hu nnyi. Ndi ngazwo o tuwa ene muŋe a sedzana thwii! na muvhusi wa Tshiroma muvhi we a vha e na vhuŋifhunduleli kha u vhulaha vhakhethwa vhanzhi vho dudzawo nga Muya mukhethwa. Muvhusi wa Tshiroma o vha a sa vha thetshelesi, zwino Martin a tuwa uyo vhonana na khonani ya Muvhusi wa Tshiroma, ene Damasus, mubishopo wa tshituho wa Roma. Fhedzi mubishopo, we a vha e Mukhristo zwawe wa muŋokola wa mazwifhi, a sa kone u imelela. Martin a humela murahu musanda, fhedzi nga hetsho tshifhinga khoro dzo vha dzono honiwa na hone vha sa mutendeli uri a dzhene. A wa fhasi nga tshifhaŋuwo phanda ha Murena a rabela uri a konou dzhena musanda. A pfa ipfi li tshi mu vhudza uri takuwa. Nga murahu ha u ita nga u ralo, a vhone khoro dzi tshi vulea nga dzothe. A tshimbila luvhandeni. Fhedzi muvhusi wa tshi khuna ho ngo rembulusa thoho yawe uri a ambe nae. Martin a dovha a rabela. Nga tshifhinga nyana mulilo wa mbo bvelela fhasi ha tshidulo tsha khosi, nga tsinyuwo Khosi ya bva henefho nga tshihadu. Ndi ngoho Murena u a tukufhadza vha dihudzaho, u takululela ntha vhahehana.

Haya o vha one maitete awe kha u shumela Murena zwa vhuya zwa ita uri diabolo a nyanyulee. Vha sandaho ngoho vhaita na u fhura vhatu uri vha vhuŋae Martin. Vha da vha tshi tou nengeledza muŋini wawe vha tshi toŋa u mu vhuŋaha, a ima o to tswiti mukulo wawe u khagala uri vha ise banga. Musi vha tshi fhufha uri vha de phanda khae, maanda a Mudzimu a vha kokodzela murahu henefho nduni. Zwino vho kundwaho ndi vhone nga vhuŋhethwa na vhuŋo hu ofhisaho he ha kokovhela zwandani zwavho na magonani avho vha humbela pfarelo nge vha lingedza u mu vhuŋaha.

Kanzhi vhatu vhanzhi musi vha na tsumbo dza u vha vhashumiswa nga Mudzimu, vha bva vha takulelwa ntha nga u dihudza. Fhedzi zwo vha zwi songo ralo kha Martin. O dihdzula e mulanda wa Mudzimu a diŋukufhadzaho. Huŋwe vhusiku a tshi khou lugisela uyo funza, mululupi a da kamarani yawe ya u vhaŋela a tshi humbela zwi ambaro. Martin a rumela Mululupi kha muhulwane wa vhadikoni. Mudikoni uyo a vhudza mululupi uri a muŋutshete. Henefho mululupi a humela uyo vhone Martin. Martin a takuwa a nea mululupi khanzu yawe ya vhuŋisa, a vhudza mudikoni uri a muŋisele inwe khanzu ya maimo a fhasisa. Vhusiku honoho Martin a tshi khou funza Ipfi, sambu la Mudzimu la vhone tshedza tshipenyaho tsho mu tingeledza.

Ngoho uyo o vha e munna muhulwane, e muŋinda vhuŋkuma wa tshifhinga tshenetsho. A sa tami u ita vhuŋvhi fhedzi u takadza Mudzimu. O tshila vhutshilo ha u diŋekedzela tshothe. O vha a sa kombetshedzwi u funza a songo thoma a rabela a konou vha kha vhuimo ha Muya na u kona u diŋvha na u funza mulaedza wa Mudzimu nga vhuŋalo a tshi shumiswa nga Muya Mukhethwa wo rumelwaho u bva liŋadulu. Kanzhi vhatu vho vha vha tshi dzula vho mulindela a tshi rabela hu u itela uri a wane khwaŋhisedzo yo dalaho.

U itela u diŋvha nga ha Martin na vhuŋshumeli hawe ha maanda zwi nga ita uri muŋwe a humbule uri u shengedzwa ha vhuŋhethwa ho vha ho no fhungudzea. A si zwone. Vho vha vha tshi nga di lwozwiwa nga Diabolo nga kha thuso ya vhaŋvi. Vho fhiswa kha zwiguthe. Vho vhofhelele kha matanda vho ita nzhelele vha lumiswa nga mmbwa dza vhuŋhali vho ralo, lwe mmbwa dzo vha dzi tshi nwata thindi dza honolola zwa nga ngomu dza sia muŋhaselwa a tshi khou fa lufu lushushaho vhuŋkuma. Vhaimana vho vha vha tshi fhandulwa thumbu nwana a ntshiwa a poselwa dzinguluvhe dza la. Vhasadzi vho vha vha tshi khaulwa maŋamu, vha kombetshedzwa u ima tswiti ngeno mudivhitho wa mbilu u tshi khou bommba malofha lwe vha fhedza nga u wa vha fa. Likhaŋhulambulu lo vha li tshi tou nana musi u tshi humbula uri we a vha a tshi khou ita izwi zwithu wo vha u si mushumo wa vhaŋedeni, fhedzi kanzhi zwo vha zwi tshi itwa nga vhe vha vha vha tshi diita Vhakhristo nga u humbula uri vho vha vha tshi khou shumela Mudzimu nga u fhaladza ayo maswole a tshifhambano e a imela Ipfi la Mudzimu na u thetshelesa Muya Mukhethwa.

“Vha do ni pandela dzisinagogoni; ee, tshifhinga tshi a da, tshine nnyi na nnyi ane a do ri a tshi ni vhulaha a humbula uri u shumela Mudzimu.”

Mateo24:9,

“Misi iyo vha do ni kumedza vhuṭunguni, vha do ni vhulaha; ni do vha vhavhengiwa kha tshaka dzothe ni tshi vhengelwa dzina ṽanga.”

Nga zwiga na madembe, nga maanda a Muya Mukhethwa, Martin o khaṭhisedzwa u vha muḡinda wa tshifhinga itsho. Mpho yawe yo vha i si siani ṽa vhushumeli vhuhulu fhedzi, ene nga dzawe o tenda Ipfi ṽa Mudzimu lwa tshoṭhe. O lwisana madzangano. O hana tshivhi tshe tsha vha tshi kha muelo wa nṭha. O vha ngweṽa ya ngoho kha Ipfi na kha nyito na u tshila vhutshilo ho ḡalaho kha gundo ṽa Tshikhrist

Muṽwe muaneavhutshilo o ṽwala nga hae nga iyi ṽila: “Haho we a vhuya a mu vhona o sinyuwa, kana u thithisea, kana e vhuṭunguni, kana a tshi khou sea. O vha a tshi dzula o ralo, na u vhonala a tshi nga o vha a tshi fhirisa u vha muthu, tshifhaṭuwo tshawe tshi tshi dzula tsho ambara dakalo ṽa zwa ṭadulu. Ho ngo vhuya a amba tshiṽwe tshithu nga ṽḡa ha Khristo, mbiluni yawe a ho ngo vhuya ha dzula tshiṽwe tshithu nga ṽḡa ha vhuḡinekedzela vhurereli, mulalo na khathutshelo. Ndi kanzhi a tshi lilela zwivhi na zwa avho, vhavhengi vḡawe, we misi o fhumula na u sa vha hone vho vha vha tshi thoma u mu amba nga milomo yo ḡalaho vhutulu na nga mavhi vhukuma. Vhanzhi vho mu vhengela u vha na vuvhuye he vhone vho vha vhe si naho na u vhu edzisela vha sa zwi koni; Mashudu mavhi! Vhe vha lwisana nae lukongaho ndi vhabishopo.”

Theshano

Nzumbululo 2:12b.

“U ralo a na banga ṽa vuhali hoṭhe ṽi ṭhavhaho.”

Mulaedza wa tshifhinga tsha tshivhidzo tsha vhuraru u vho ṭḡḡou swika. Bono ṽa vhuraru ṽa ṽitambwa ṽine ṽa khou pombolowa ndi ṽa “Khristo vhukati ha tshivhidzo Tshawe” a tshi vho ṭḡḡou dzumbululwa. Na Ipfi ṽine ṽa nga ṽa phalaphala, Muya u ṽekedza uyo a si na ane a nga Divhambedza nae, “Uyo a na banga ṽi na vuhali hoṭhe!” Nṭshedzo iyi yo sudzuluwa hani nga tshihadu u bva nga tshifhinga tshe Pilato a ḡivhadza Ngwana ya Mudzimu, o ambadzwa kanzu dza vhuholedzi dza phephuṽu, a rwiwa a ambadzwa khare ya mipfa, vha tshi ri, “Vhonani Khosi yaṽu!” Zwino, o shavhedzwa nga kanzu dza vuhosi na khare ya vugala ndi ene o imaho we a vuwa Murena, “Khristo, maanda a Mudzimu.”

Kha aya maipfi, “A re na banga ṽa vuhali hoṭhe” hu na iṽwe nzumbululo ya Vhumudzimu. Kha tshifhinga tsha tshivhidzo tsha Efeso, ni do elelwa uri, o sumbedziswa sa Mudzimu a sa shandukiho. Kha Tshifhinga tsha tshivhidzo tsha Simina ro mu vhona sa MUDZIMU MUTHIHI WA NGOHO ane a hu tshe na muṽwe nga ṽḡa hawe. Zwino kha itshi tshifhinga tsha Tshivhidzo tsha Peregamo hu na iṽwe nzumbululo ya Vhumudzimu, ine ya sumbedziswa nga u ḡibadakanya hawe na banga ṽa mutshea nga hoṭhe, ṽine ṽa vha Ipfi ṽa Mudzimu.

Vhaheberu 4:12

“Ngauri Ipfi ṽa Mudzimu ndi tshithu tshi tshilaho, tshi shumaho; u tshea ṽi fhira banga ṽa mutshea nga hoṭhe. ṽi a phulekanya, ṽa swika hune ṽa fhandakanya mbilu na muya na Mikala na mongo; ndi muṭalukanyi wa zwine mbilu ya fhima ya elekanya zwone.”

Vhaefeso 6:17,

“Ni dzhievho banga ṽa Muya ṽine ṽa vha Ipfi ṽa Mudzimu.”

Nzumbululo 19:13 & 15a

“O ambara nguvho yo lovhewaho malovhafhani: Dzina ṽawe upfi Ipfi ṽa Mudzimu.

Mulomoni wawe ha bva banga ṽa mutsheahoṭhe”

Yohane 1:1-3 “U rangani Ipfi o vha e hone, Ipfi o vha e ha Mudzimu nahone Ipfi o vha e Mudzimu.

Onoyo (Ipfi) o vha e na Mudzimu u rangani.

Zwoṭhe zwo itwa nga ene, a hu na tshe tsha itwa tshi songo itwa nga ene.”

I Yohane 5:7,

“Ngauri ndi vhararu vhane vha ṭanziela ngei ṭadulu: Khotsi, Ipfi na Muya Mukhethwa, nahone avha vhararu vha muthihi.”

Zwino ri a kona u vhona u ḡibadakanya hawe na Ipfi. NDI ENE IPFI. Ndi zwone zwine a vha. IPFI

NGOMU HA DZINA LAWE.

Kha Yohane 1:1 hune ya ri, "U rangani Ipfi o vha e hone," mudzi wa hune ra wana vhupinduleli hashu ha "Ipfi" ndi "Logosi" zwine zwa amba muhumbulo kana tshigudwa. Li na thalutshedzo mbili ya "muhumbulo na ya "muambo." Zwino u tahisa khumbulo i tshiifa hu ipfi kana maipfi. Izwo a si zwavhuḁi na nahone a zwo ngo naka? Yohane o ri. Tshitalukanywa tsha Mudzimu tsho vhonadzwa kha Yesu.

Na Paulo u amba zwenezwo zwithihi kha Vhaheberu 1:1-3,

"Vhunga Mudzimu tsha kale o amba na vhokhotsi kanzhi na nga mbeu nnzhi, a tshi amba e kha vhaphorofita,

Vhufheloni ha ano maḁuvha o amba na riṅe e kha murwa (Logosi) we a mu vhea uri a vhe muḁaifa wa zwoṅhe ene we na hone a ita ngae zwo tandulukanaho zwi tshi vha hone na lone lifhasi;

Ndi ene we vhunga hu ene lupenyo lu tahaho kha vhurena ha Mudzimu, e ene tshifanyiso tsha uri Mudzimu ndi munzani, e ene o hwalaho zwithu zwoṅhe nga Ipfi la maanda awe, o ri u shuma a diita gupulo la vhuvhi, a dzula thungo ya tsha uḁa tsha Vhuhulu ha taḁuluṅaḁulu."

Mudzimu o vhonadzwa kha vhuthu ha Yesu Khristo. Yesu o vha e Tshifanyiso tsha Mudzimu tsho Vhonadzwaho.

hafhu kha Yohane 1:14,

"Ipfi a itwa nama a dzula vhukati hashu."

Vhuvha ha Mudzimu vhukuma ho itwa nama ha tshila vhukati hashu. Muya - Muhulu u re Mudzimu we a hu na muthu we a nga swika phanda hawo, wo ḁo dzula ngomu ha nama wa dzula vhukati ha vathu, u tshi vhonadza vhuḁalo ha Mudzimu kha vathu.

Yohane 1:18,

"Haho we a vhuya a vhona Mudzimu tshiṅwe tshifhinga, Murwa mubebwa e eṅhe are marumbini a Khotsi ndi Ene o ri thalutshedzaho."

Mudzimu, We nga zwifhinga u a divhonadza vuhone hawe nga kha gole kana phuphu ya mulilo ye ya longa nyofho mbiluni dza vathu; honoyu Mudzimu, we zwiṅaluli zwa mbilu yawe zwa divhadzwa nga nzumbululo ya maipfi nga kha vhaphorofita, zwino o ḁo vha Emmanuele (Mudzimu u na riṅe) a tshi diḁivhadza ene muṅe. Ipfi "divhadza" lo dzhiwa kha mudzi wa Tshigerika une wa anzela u pindulelwa sa thalutshedzo yo fhelelaho na u vhwela khagala. Ndi zwone zwine IPFI li tshilaho. Yesu o ḁisa Mudzimu kha riṅe, ngauri o vha e Mudzimu.

O ri dzumbululela Mudzimu lu re khagala vhukuma u vhuya u swika Yohane a tshi amba nga Hae a ri kha I Yohane 1:1-3

"Ri ni hanelela zwe zwa vha zwi hone tshakale na kale zwe na zwi pfa (Logosi zwine zwa amba muambo) zwe ra zwi vhona nga maṅo ashu, zwanda zwashu zwa zwi kwama, ri amba zwa Ipfi la vhutshilo;

(Hone vhutshilo ho vhonala ro vhu vhona, ri ni thalutshedza tshoṅhe he ha vha hu kha khotsi, ha vhonala vhukati hashu;)

Ri ni hanelela zwe ra zwi vhona ra zwi pfa,uri na inwi ni vhe vhatihi na riṅe: hu u ri ri vhe vhatihi na khotsi na Murwa wawe Yesu Khristo."

Musi Mudzimu a tshi dzumbululwa ngangoho, O vhonadzwa namani. "We a vhona nṅe o vhona Khotsi."

Zwino kha ri humele murahu kha Vhaheberu 1:1-3 ro wana uri Yesu o vha e tshifanyiso tsho vhonadzwaho tsha Mudzimu. O vha e Mudzimu ane a khou di sumbedza nga muthu, kha muthu. Hu na tshiṅwe tshithu tshine tsha tea u thogomelwa kha idzi vese nga maanda vese ya u thoma na ya vhuvhili:

"Mudzimu tsha kale o amba na vhokhotsi kanzhi na nga mbeu nnzhi, a tshi amba e kha vhaphorofita,

Vhufheloni ha ano maḁuvha o amba na riṅe e kha murwa."

Ndi ṅoḁa uri ni thogomele hafha no diṅika nga Bivhili yaṅu ni ḁo vhona ndulamiso. Ipfi, "nga" a si thalutshezo yo lulamaho. Hu tea u vha NGOMU, hu si "nga." Zwi siya zwi tshi vhalea zwavhuḁi; "Mudzimu tsha kale o amba na vhokhotsi KHA vhaphorofita nga ndila ya Ipfi."

I Samuele 3:21b,

“Yehova a ɗi dovha a vhonala heneffho Siloh. A ɗidzumbulula kha Samuele nga u amba nae”

Izwo zwi bvisela khagala I Yohane 5:7 lwo fhelelaho, “Muya na Ipfi ndi ZWITHIHI.” Yesu o dzumbulula Khotsi. Ipfi lo dzumbulula Khotsi. Yesu o vha a Ipfi li tshilaho. Mudzimu nga Rendiwe, namusi u kha ɗi vha lila Ipfi li tshilaho.

Musi Yesu atshe shangoni o ri:

“Anizwi tendi na uri ndi kha Khotsi, na Khotsi u kha nna? Maipfi ane nda ni vhudza, a thi a ambi nga ndothe ; fhedzi Khotsi are kha nne a shumoho mishumo yawe.” (Yohane. 14:10)

Hafha vhuṭanzi ho vhewa khagala uri mbonadzo ya Mudzimu kha Murwa yo nga u dzulwa nga Muya u tshi ɗisumbudzisa nga Ipfi na nga mishumo. Izwo ndi zwone zwe ra vha ri tshi khou funza misi yothe.

Musi muselwa a tshi ɗo vhuyelela kha u vha Muselwa wa Ipfi hafhu, u ɗo bveledza mishumo ine ya nga ye ya bveledzwa nga Yesu. Ipfi ndi Mudzimu. Muya ndi Mudzimu. Zwothe ndi ZWITHIHI. A hu na tshine tsha nga shuma tshi tshi hanedzana na tshiṅwe. Arali muthu e na Muya wa Mudzimu ngangoho, u ɗo vha na Ipfi la Mudzimu. Zwo vha zwo tou ralo kha vhaphorofita. Vho vha vho dzulwa nga Muya wa Mudzimu Ipfi la mbo ɗi ɗa khavho. Zwo vha zwo tou ralo kha Yesu. Ngomu hawe ho vha hu tshi dzula Muya u sa kaṭudzi nahone Ipfi lo ɗa Khae. (“Yesu o mbo ɗi thoma u u shuma na u FUNZA.” “Pfunzo ine nda vha nayo a si Yanga, ndi ya Khotsi we We a nthuma.” Mishumo 1:1, Yohane. 7:16.)

Zwino elelwani. Yohane Mulovhedzi o vha e zwothe muphorofita na muṅṅa wa tshifhinga tshawe. O vha o ɗadzwa nga Muya Mukhethwa a tshe ngomu mbeboni ya mme awe. Musi a tshi khou lovhedza mulamboni wa Yoraodani Ipfi la Mudzimu (Yesu) lo ɗa khae. Ipfi li dzulela u ɗa kha vho ɗalaho nga Muya ngangoho. Hoho ndi hone vhuṭanzi ha u ɗadzwa nga Muya Mukhethwa. Ndi zwe Yesu a ri ndi hone hune ha ɗo vha vhuṭanzi. A ri: “Huno nne ndi ɗo humbela khotsi uri a ni fhe muimeleli muṅwe wa u dzula na inwi lini a lini. Ndi Muya wa mafhungo ngoho ane shango la kundwa u mu ṭanganedza.” Zwino ri vho ɗivha uri Ngoho ndi mini.

“Ipfi lau ndi ngoho.” (Yohane 17:17b.)

Hunoha na kha Yohane 8:Yohane 8:43,

“Ndi nga mini ni sa pfesesi maipfi anga? Ndi ngauri a ni nga koni u pfa Maipfi anga.”

No zwi vhona na uri Yesu uri shango a li koni u ṭanganedza Muya Mukhethwa? Kha vese iyi ine nda khou bva u I vhala, na lone Ipfi a vha koni u li ṭanganedza. Ndi Ngauri Muya na Ipfi ndi zwithihi, nahone arali u na Muya Mukhethwa sa vhaphorofita, Ipfi li ɗo ɗa kha iwe. U ɗo li ṭanganedza.

Yohane 14:26

“Ene muimeleli Muya Mukhethwa ane Khotsi a ɗo mu ruma dzinani langa onoyo u ɗo ni FUNZA zwothe, u ɗo ni eletshedza zwothe zwe nda ni funza.”

Afha hafhu ri wana Ipfi li tshi khou ɗa nga ṅwambo wa Muya wa Mudzimu.

Yohane 16:13

“Huno musu hu tshi ɗo ɗa honoyo Muya wa mafhungo ngoho (Ipfi) u ɗo ni funzedza ṅṅila dza kha mafhungo ngoho othe (Ipfi lau ndi ngoho.) Ngauri ha nga ambi zwi bvaho kha ene muṅ: u ɗo amba zwine a zwi pfa, (Ipfi la Mudzimu), a ni hanelela zwine zwa tsha ɗi ɗa. (Muya u tshi ɗisa Ipfi la tshiphorofita).”

Ndi khou tama uri ni zwi ṭhogomele zwavhuṭi uri Yesu ho ngo ri vhuṭanzi ha u ɗadzwa nga Muya Mukhethwa ndi u amba nga ndimi, u ṭalutshedza, u phorofita, kana u ṭavha mukosi na u tshina. O ri vhuṭanzi hu ɗo vha uri iwe u vha u NGOHONI; ni ɗo vha ni ngomu kha Ipfi la tshifhinga tshaṅu. Vhuṭanzi vhutea u tshimbilelana na u ṭanganedza Ipfi.

I Vhakorinta 14:37,

“Onoyo ane a ɗifhima ari ndi muphorofita, ndi wa Muya, nga a tende uri zwine nda ni ṅwalela zwi bva ha Murena.”

Zwino ni khou zwi vhona izwo? Vhuṭanzi ha u ɗadzwa nga Muya ndi u ṭanganedza na u TEVHELA zwe Muphorofita afha vha tshifhinga tshawe afho a tshi ɗisa nzudzanyo kha tshivhidzo. Paulo o vhudza avho vhe vha vha vha tshi ri vha na nzumbululo, (vese ya 36)

I Vhakorinta 14:36,

“Miniha, kani Ipfi la Mudzimu lo bva kha vhoṅwi? Kana uri lo bva kha vhoṅwi fhedzi?”

Vhuṭanzi ha u vha Mukhristo ane a vha mutendi o ɗadzwaho nga Muya Mukhethwa a si u bveledza

ngoho (Ipfi), fhedzi ndi u t̄anganedza ngoho (Ipfi), na u ʄi tenda na u ʄi thetshelesa.

No zwi vhona na kha Nzumbululo ya 22:17,

“Muya na Muselwa uri, Iḁa. Nnyi na nnyi ane a zwi pfa nga a ri Iḁa.”

Ni a vhona, Muselwa u amba ipfi ʄithihi na zwine zwa ita Muya. Ndi Muselwa wa Ipfi ane a fha vhuṭanzi ha uri u na Muya. Kha tshifhinga tsha tshivhidzo tshifhio na tshifhio ri pfa aya maipfi,

“Are na nḁevhe dza u pfa nga a pfe zwine Muya wa Vhudza zwivhidzo.”

Muya u fha Ipfi. Arali ni na Muya ni ḁo pfa Ipfi ʄa tshifhinga tshaṅu, sa vhaʄa Vhakhristo vha ngoho vhe vha pfa Ipfi ʄa musi wavho.

No u wana muhumbulo uyo? Ndi a dovha, tshifhinga tsha tshivhidzo tshiṅwe na tshiṅwe tshi guma nga khwengweledzo nthihi. “Are na nḁevhe dza u pfa nga a pfe (muthihi) zwine Muya wa Vhudza zwivhidzo.” Muya u fha Ipfi. U na ngoho ya tshifhinga nga tshifhinga. Tshifhinga tshifhio na tshifhio tshi na vhanangiwa vhatsho, nahone vhanangiwa avho vha dzulela “u pfa Ipfi,” sa nḁila ya u fha vhuṭanzi uri vha na mbeu ngomu havho.

Yohane 8:47,

“Ane a vha wa Mudzimu u pfa maipfi a Mudzimu. Ee, a ni a pfi ngauri a ni vha Mudzimu.”

Vho hana Ipfi (Yesu) nahone Maipfi Awe a maḁuvha avho, fhedzi mbeu ya ngoho yo t̄anganedza Ipfi ngauri vho vha vhe vha Mudzimu.

“Vhana vhau vhoṭhe vha ḁo gudiswa nga Mudzimu. (Muya Mukhethwa).”

Yesaya 54:13

Yesu o amba zwithihi kha Yohane 6:45. U VHA MUTHIHI NA IPFI zwi zwi vhea khagala uri wa Mudzimu na uri wo ḁadzwa nga Muya. A hu tshe na kuṅwe kuitele.

Huno dzindimi na ṭhalutshedzo na dziṅwe dzimpho? Ndi mbonadzo. Ndi zwone zwine Ipfi ʄa funza.

Zwivhaleni kha 1 Vhakorinta 12:7,

“Fhedzi MBONADZO ya Muya i ṅewa muthu muṅwe na muṅwe uri a vhuyelwe ngazwo.”

Ndihone Paulo a tshi fha madzina idzo mbonadzo.

Zwino hu ḁa iyi mbudziso ya vhuḁi nga maanḁa ine nda ḁivha uri noṭhe ni tama u i vhudzisa. Ndi ngani mbonadzo dzi si vhuṭanzi ha u lovhedzwa nga Muya Mukhethwa, ngauri vhukuma ngoho u nga si vhonadzi Muya Mukhethwa arali u songo ḁadzwa nga Muya? Zwino ndi tama uri ngavhe ndi tshi nga ri izwo zwoluga, ngauri a thi tami u vhaisa vhathu kana u kandekanya pfunzo dzavho; fhedzi ndi si nga si vhe mulanda wa Mudzimu wa ngoho arali ndi songo ni vhudza maamba Yehova oṭhe. Ndi ngoho, kani a si zwone?

Kha ri thome ri sedze Bileamu zwiṭuku nyana. O vha e mudziavhurerele, o luvha Mudzimu. O vha a tshi pfesesa nḁila yo lulamaho ya u ṅekedza zwiṭhavhelo na u swikelela kha Mudzimu, Fhedzi o vha e si Muphorofita wa Mbeu ya Vhukuma ngauri o t̄anganedza milifho ya zwi songo lugaho, ri sa tsha amba u dzhenisa vhathu vha Mudzimu ngomu tshivhini tsha vhuṭondolo na midzimu ya zwifanyiso. Ngeno ndi nnyi ane a nga hanedza uri Muya wa Mudzimu a wo ngo ḁisumbedza nga khae nga iṅwe ya nḁila dzavhuḁisa ya tshiphorofita tsha vhukuma tshe tsha vhuya tsha vhone nga ʄifhasi? Fhedzi ho ngo vhuya a vha na Muya Mukhethwa.

Zwino ni ri mini nga Caiaphas, tshifhe muhulwane? Bivhili i ri o phorofita mufuda wa lufu lwe lwa vha lu tshi ḁo fiwa nga Murena. Roṭhe ri a ḁivha uri a hu na he zwa ṅwalwa hone upfi o vhuya a ḁadzwa nga Muya kana hone u rangwaphanḁa nga Muya sa Simiyoni mufunwa wa kale uri sa uʄa mukhethwa wavhuḁi ane a pfi Anna ngeno o vha e na mbonadzo ya Muya Mukhethwa ya vhukuma. Izwo a ri koni u zwi hana. Zwino mbonadzo sa vhuṭanzi zwi ngafhi? A zwi ho. Arali wo ḁadzwa lwa ngoho nga Muya wa Mudzimu u ḁo vha na vhuṭanzi ha IPFI vhutshiloni hau.

Litshani ndi ni vhudze uri ndi pfa zwi tshi nkwama u swika vhudzivhani ha mbilu hani na u pfesesa iyi ngoho nga nzumbululo ye Mudzimu a mpha yone. Phanḁa ha musi ndi sa athu amba, ndi khou ṭoḁa u amba izwi. Vhanzhi vha vhoiwi ni tenda uri ṅṅe ndi muphorofita. A thi khou ri ndi ene. Ndi vhoiwi vhe na zwi amba. Fhedzi roṭhe ri a tenda uri mabono ane Mudzimu a mpha HA KUNDELWI, NA LUTHIHI. Arali e hone ane a vha na vhuṭanzi ha uri bono ʄo kundelwa ndi ṭoḁa u ḁivha nga hazwo. Zwine vhunga no ntevhela u swika fhano nganetshelo yanga asiyi.

Miṅwahani minzhi yo fhiraho musi ndi tshi thoma u t̄angana na vhathu vha Vhaphenthekhostala, ndo

vha ndi kha muñwe wa miṭangano yavho ya mishashani he ha vha hu na mbonadzo dza dzindimi, ṭhalutshedzo ya dzindimi, na tshiphorofita. Vhafunzi vhavhili ndi vhone vhe vha vha vhe kha mafhungo aya a u amba u fhira vhañwe vharathu vhoṭhe. Ndo ḍiphiṇa vhukuma nga tshumelo na u dzangalela vhukuma mbonadzo dzo fhambanaho, nga uri dzo vha dzi na vhungoho. Lwo vha lutamo lwanga lwa u guda zwoṭhe zwe nda vha ndi tshi nga kona malugana na dzimpho, nga uralo ndo pfa zwi tshi ri ndi ambe na vhanna vhavhili nga hadzo. Nga kha mpho ya Mudzimu ine ya dzula khañe, ndo tama u ḍivha muya we wa vha u kha munna wa u thoma, uri wo vha u wa Mudzimu ngangoho na kana hai. Nga murahu ha nyambedzano nyana na uḷa murathu wa vhuḍitukufhadzi, nda ḍivha uri o vha e Mukhristo o khaṭhaho wa ngoho. O vha e wa vhukuma. Muñwe muṭhannga wa vhuvhili o vha o fhambana tshoṭhe na wa u thoma. O vha a tshi huduluwa na u ṭonga, afho ndi tshi amba nae bono ḷa mbo ḍi bvelela phanda ha maṭo anga nda vhona uri o vha o mala musadzi wa mavhudzi matswuku fhedzi a tshi khou tshila na musadzi wa mavhudzi matsw u na vhana vhavhili nae. Arali hu na tshithu tshine tsha pfi mudziamuhoyo, ndi zwone zwe a vha e zwone.

Zwino Imani ndi ni vhudze, ndo pfa ndo akhamala. Zwo vha zwi tshi nga kundwa nga mini? Khevhanano vhanna vhavhili, muthihi o vha e mutendi vhukuma ngeno muñwe e muvhi na muedziseli. Hu na ḷauri VHVHILI HAVHO VHO VHA VHA TSHI VHONADZA MPHOTO DZA MUYA. Ndo pfa ndo dinalea nga ndaḍo iyi. Ndo bva muṭanganoni nda ṭoda phindulo kha Mudzimu. Ndo ṭuwa ndi ndoṭhe tshiphirini, henengei ndi na Bivhili yanga nda rabela nda lindela Mudzimu uri a fhindule. Ndo vha ndi sa ḍivhi uri ndi nga vula tshipiḍa tshifhio tsha mañwalo ane nda nga vhala nda sokou vula huñwe fhethu kha Mateo. Ndo vhala lwa tshifhinganyana nda vhea Bivhili fhasi. Khathihi fhedzi muya wa vhudzulela ngomu nduni wa vula masiaṭari a Bivhili kha Vhaheberu, ndima ya rathi. Ndo I vhala nda fhedza nda takadzwa nga idzi vese dzi sa pfesesei.

Vheheberu 6:4-9,

“Ngauri avho vhe vha vhuya vha vhonevhe, avho vhe vha vhuya vha thetshelela tshifhiwa tshibvaho ṭadulu vhe vha fhiwa mukovhe wavho wa Muya Mukhethwa ,

Vhe vha thetshelela muḍifho wa Ipfi ḷa Mudzimu na maanda a ḷifhasi ḷi ḍaho,

Arali vha tshi ḍo wa, u dovha vha vusuluswa uri vha rembuluwe: ni tshi vhona uri vha dovha u ḍivhambela Murwa wa Mudzimu, na u mu vhea ṭhonini.

Ngauri tsimu ine ya nwa mvula ine ya ḍi dovha ya inela ya kona u bveledza miroho i ḷiwaho ye ya linelwa yone, yeneyo tsimu i ḍo ṭanganedza phaṭhutshedzo dza Mudzimu:

Hone I bveledzaho mipfa na tshene yo ḷaṭwa nahone I tsini na u seṅwa ine tshayo ndi u guma yo fhiswa.

Vhafuniwa naho ni tshi amba a u ralo kha inwi no fhulufhela zwi re khwiṇe zwi livhanaho na u tshidzwa.”

Ndo ḍo vala Bivhili, nda I vhea fhasi, nda elekanya lwa tshifhinganyana nda dovha nda rabela. Nda hana ndi si na phindulo. Nda dovha nda vula Bivhili lu songo dzudzanyeaho nda si i vhale. Muya wa dovha wa vhudzula, masiaṭari a dovha aya kha Vhaheberu ya 6 ya sokou hana yo vulea muya wo no ima. Nda dovha nda vhala ayo maipfi hafhu ndi tshi ralo, ha konou ḍa Muya wa Mudzimu ngomu kamarani nda vhona bono. Ndo vhona bono ḷa munna o ambaraho tshenatshena we a dzhena tsimuni ine ya kha ḍi bva u ḷiṅwa yo zwalwaho mbeu. ḷo vha ḷi ḍuvha ḷo ṭambaho, nahone u zwalwa ho vha ho itwa nga matsheloni. Fhedzi vhukati ha vhusiku nga murahu ha muzwali o ambaraho tshena o no ṭuwa, munna wa nguvho ntswu ḍa a dodela a zwala tshene vhukati ha ha zwe munna wa nguvho tshena a zwala. Maḍuvha a ṭandulukana, mvula na ḍuvha zwa fhaṭhutshedza mavu; nga ḷiṅwe ḷa maḍuvha ha mbo ḍi vhonelela mutomba. Wo vha u wa vhuḍi hani. Fhedzi nga murahu ha ḍuvha ḷithihi ha vhonelela mufhunga.

Mufhunga na gorosi zwa aluwa fhethu huthihi. Zwo kanzwa nga munono wa mavu mathihi. Zwo sheledzelwa nga mvula nthihi na masana a ḍuvha ḷithihi.

Nga ḷiṅwe ḷa maḍuvha ha ḍa ḍuvha, zwimela zwoṭhe zwa puta na u fa. Nda pfa goroi i tshi huwelela uri Mudzimu a nise mvula. Mufhunga na wone wa liladza ṭhoho wa lilela uri Mudzimu a nise mvula. Makole a tika mvula ya na, na goroi vho, yo no ḍala maanda ya huwelela ya renda, “Thendo kha Yehova.” Tsho tsha mmangadza ndi u pfa na mufhunga wo vuselelwaho u tshi liladzavho ṭhoho wa lavhelesa nṭha wa ri, “Haleḷuya!”

Ha vha hu hone ndi tshi ḍivha vhungoho ha muṭangano wa mishashani na bono. Tshifanyiso tsha muzwali na Mbeu, ndima ya rathi ya Vhaheberu, na vhuṭanzi ha mbonadzo dza mpho dza Muya gogoni ḷo vanganaho, zwoṭhe zwa thoma u pfesesea lumangadzaho. Muzwali wa nguvho tshena ho vha hu Murena. Muzwali wa nguvho ntswu o vha e Sathane. Shango ho vha hu ḷone tsimu. Mbeu ho vha hu vhatu, vhanangiwa na phaṭhi; vhuvhili vho kanzwa nga munono muthihi, maḍi na masana na ḍuvha na mvula i nela vhavhi na vhavhuya. Naho vhuvhili vho vha na phaṭhutshedzo nthihi dzi mangadzaho, vhuvhili zwa

dovha zwa vha na mbonadzo dzi mangadzaho, HO DIVHA NA PHAMBANO NTHIHI YO KHETHEAHO , ZWO VHA ZWI ZWA MBEU YO FHAMBANHO.

Afhavho ndi he ha vha na phindulo ya Mateo 7:21-23:

"A si uri Muvhusoni wa Mudzimu hu do dzhena vhothe vhane vhe vha tshi amba nne vha ri Murena, Murena, fhedzi uyo ane a ita Lufuno lwa khotsi anga wa tadulu.

Vhazhi vha do da kha nne nga ilo duvha vha ri, na a ro ngo phorofita dzinani lau? Dzinani lau a ro ngo pandela mimuya mivhi? Dzinani lau ra ita madembe manzhi?

Ndi hone ndi tshi do vha fhindula nda ri, a thi ni divhi: ntutsheleni inwi vhadziya u ita vhuvhi nga khole."

Yesu ha khou hana uri vho shuma madembe lune ndi Muya Mukhethwa fhedzi une wa lavhelelwa u shuma mishumo iyo nga kha vhatu. Fhedzi u khou hana uri ha vha divhi. Avha vho vha vhe si vha gune. Havha vho vha vhe vha songo luga, dziphathi. Havha vho vha hu mbeu ya Sathane.

Khezwo. Ni si nga si ri mbonadzo ndi vhuṭanzi ha u bebwa nga Muya. Aiwa muhali. Ndi a tenda uri mbonadzo vhukuma ndi vhuṭanzi ha Muya Mukhethwa u tshi ita madembe, fhedziha A SI vhuṭanzi ha muthu nga ethe a tshi dadzwa nga Muya, naho uyo muthu a na vhunzhi ha mbonadzo idzo.

Vhuṭanzi ha u dadzwa nga Muya Mukhethwa namusi hu sokou difanela na ha ha ngei murahu nga tshifhinga tsha duvha la Murena washu. Ndi u tangedza Ipfi la ngoho ya tshifhinga tshine wa tshila khatsho. Yesu ho ngo ombedzela ndeme ya mishumo sa zwe a ita IPFI. O vha a tshi zwi divha uri vhatu vha wana IPFI mishumo I do tevhela. Iyo ndi Bivhili.

Zwino Yesu o vha a tshi zwi divha uri ho vha hu tshi do vha na u kheluwa hu ofhisaho Ipfini kha tshifhinga tsha Peregamo, tshe tsha vha tshi tshi tou vha minwaha ya dambili u bva kha bono la Phathimosi. O vha a tshi zwi divha uri mukheluwo uyo u do vha nzenisa kha Zwifhinga zwa Maswiswi. O vha a tshi divha uri ngila ye muthu a kheluwa ngayo kha Mudzimu u bva mathomoni zwo thoma nga u tutshela Ipfi la Mudzimu. Arali wa litsha Ipfi la Mudzimu wo tutshela Mudzimu. Ngauralo u khou di swikisa kha tshivhidzo tsha Peregamo, ngangoho na kha zwivhidzo zwothe zwa zwifhinga zwothe: "Ndi nne Ipfi. Arali ni tshi toda Vhumudzimu vhukati hanu, huno tangedzani Ipfi. Ni songo vhuya na tenda tshinwe tshithu kana nnyi zwawe a tshi ni fhandekanya na Ipfi la Mudzimu. Izwi zwine nda khou ni fha (Ipfi) ndi nzumbululo Yanga. NDI NNE IPFI. Zwi elelweni zwenezwo!"

Ndi a mangala uri vhukati hashu ri a takadzwa nga Ipfi lwo fhelelaho naa. Litshani ndi ni fhe muhumbulo apha. Ri rabelisa hani? Ri rabela nga dzina la Yesu, a ri ralo? Thabelo ifhio na ifhio i nga dzina lawe kana uri a ni nga wani phindulo.

Ngeno kha I John 5:14-15, ri vhudzwa u ri:

"Na fhulufhelo a sili line ra vha nalo la uri ri tshi humbela tshithu dzinani lawe u a ri pfa:

Zwino arali ri tshi divha uri u a ri pfa, tshini na tshifhio tshine ra humbela, ri a zwi divha uri tshini na tshifhio tshine ra tshi humbela, ri divha na uri zwe ra mu humbela ro no zwi newa"

Zwino ri a vhudzisa, "Lufuno lwa Mudzimu ndi lufhio?" Hu na NDILA NTHIHI ya u divha Lufuno lwawe nahone izwo ndi nga IPFI LA MUDZIMU.

Zwililo zwa Yeremia 3:37,

"Ndi nnyi ane a ri, zwo da zwa itea Murena a songo zwi laedza?"

Khezwo. Arali hu si Ipfi ni songo zwi shumisa. Zwino ri nga si vhudzisi arali hu si Ipfi, nahone ri nga si vhudzisi arali hu si nga Dzina Lawe. Khezwo hafhu. YESU (dzina) ndi IPFI (Lufuno). Ni nga si fhandekanye Mudzimu na Ipfi. Ndi tshithu TSHITHIHI.

Zwinoha, o siya Ipfi ili lo nwalwa kha bammbiri sa tshipida tshawe tshine na tshi tangedza nga lutendo ngomu ha vhutshilo ho dalaho Muya. O ri Ipfi Lawe ndi vhutshilo. (Yohane 6:63b). Fhedzi izwo ndi zwone kokotolo zwine a vha zwone:

Yohane 14:6,

"Ndi nne Ndila, Ngoho na Vhutshilo."

Vharoma 8:9b

"Arali e hone a si na Muya wa Khristo uyo a si Wawe."

Khezwo, U Muya a dovha a vha Vhutshilo. Ndi zwone kokotolo zwine Ipfi la vha zwone; ndi zwone

kokotolo zwine Yesu a vha zwone. U Ipfi. Ngauralo musi muthu Mubebwa nga Muya, O dalaho Muya a tshi dzhia Ipfi la Mudzimu nga lutendo a li vhea mbiluni na u li vhea mulomoni, I tshiifa hu Mudzimu ane a khou amba. Thavha inwe na inwe i tea u phiguluwa. Sathane a si nga si kone u ima phanda ha uyo muthu.

Arali tshivhidzo, murahu ngei kha tshifhinga tshavhuraru, tsho sokou farelela fhedzi kha nzumbululo ya Ipfi li tshilaho vhukati havho, maanda a Mudzimu o vha a tshi do vha a songo thothela sa zwe a ita kha zwila Zwifhinga zwa Maswiswi. Na namusi, musi tshivhidzo tsha vhuelela kha Ipfi nga lutendo, ringa amba ri sa timatimi uri vhugala ha Mudzimu na mishumo yawe i mangadzaho i do dovha hafhu u vha vhukati havho.

Vhuwe vhusiku ndo vha ndi tshi khou toda Mudzimu, Muya Mukhethwa wa dzhia tshinwaliso tshaanga nda nwalala. Ndi tshi fara tshinwaliso uri ndi nwalala, Muya wawe wa mmpha mulaedza kha tshivhidzo. Ndi khou toda u u swikisa kha vhoiwi; u na vhushaka na Ipfi na muselwa.

"Zwine nda khou lingedza u zwi swikisa kha vhoiwi asizwi. Mulayo wa mabebo uri mbeu ifhio na ifhio itea u dibeba, uya nga Genesi 1:11, "Mudzimu a ri, Shago nga li medze hatsi na zwimela zwine zwa ntsha mbeu, na miri ya mitsheloi tshi anwa mitshelo nga u tou ralo., ine mbeu dzayo dzi nga ngomu hayo, fhano shangoni: zwa mbo ralo." Vhutshilo na vhu fhio he ha vha hu kha mbeu ho da kha muri na kha mutshelo. Mulayo wonoyo u shuma na kha tshivhidzo namusi. No vha hu mbeude yo thomaho tshivhidzo i do bevelela ya nga mbeu ye ya vha i hone u thomani aguri ndi mbeu nthihi. Maduvhani aya a vhu fhelo tshivhidzo vhukuma tsha muselwa (Mbeu ya Khristo) I do swika tshiuludzani, nahone tshi do vha tshivhidzo tsha mathakheni, lushaka lwa mathakheni, afho a tshi hana a tshi sendela tsini nae. Vha re kha muselwa vha do vha vha tshi fana nae kokotolo lune vha do vha hu difanyisa hawe. Izwi zwi itelwa u vha vhatihi nae. Vha do vha vhatihi. Vha do tou vha yone mbonadzo vhukuma ya Ipfi la Mudzimu Mudzimu a tshilaho. Madzana a dzikereke a nga si kone u beveleza izwi (mbeu mmbi). Vha do beveleza zwidayopfunzo zwavho na pfunzo dzisili, vho zwi vanganya na ipfi la Mudzimu. Maitele aya a beveleza tshibeveleza tsho vanganywaho.

Adamu wa u thoma o vha e Ipfi- mbeu lo ambwaho la Mudzimu. O newa muselwa uri a dibvelede. Ndi wone muhumbulo wa u newa hawe muselwa, uri a dibvelede; uri a bevelede muwe murwa wa Mudzimu. Fhedzi o do wa. O wiswa nga muvanganyo wa dzimbeu. O mu ita uri a fe.

Murwa wa vhuvhili (Yesu), na enevho sa Ipfi li ambiwa la Mudzimu o newavho muselwa sa zwe Adamu a itwavho. Fhedzi phanda ha misi a sa athu muvhinga, na enevho o vha o no wa. Ene, sa mufumakadzi wa Adamu, o dzheniswa mulingoni uri hu vhone arali a tshi nga tenda Ipfi la Mudzimu a tshila, kana u li thimathima a konou fa. O timatima. O tutshela Ipfi. O fa.

U bva kha tshigwadanyana tsha mbeu vhukuma ya Ipfi la Mudzimu, Mudzimu u do netshedza Khristo muselwa a funeaho. Ndi musidzanatshipofu wa Ipfi lawe. Ndi musidzanatshipofu ngauri ha divhi zwidayopfunzo zwa vhatu na pfunzo dzisili. Nga kha mirado ya muselwa hu do dadzisa zwothe zwe zwa fulufhedziswa nga Mudzimu uri zwi vhoneadzwe kha musidzanatshipofu.

Ipfi la mbavhalelo lo da kha musidzanatshipofu Maria. Fhedzi lila Ipfi la mbavhalelo ho vha hu ene nga tshavhukoma, uri a vhoneadzwe. Ene, nga Dzawe o dzhia vhukando nga tshenetshila tshifhinga a dadzisa Ipfi lawe la mbavhalelo ngomu ha musidzanatshipofu. Ho vha hu muruwa we a mu disela mulaedza. Fhedzi mulaedza wa muruwa ho vha hu Ipfi la Mudzimu, Yesaya 9:6. Nga tshila tshifhinga o dadzisa zwothe zwe zwa vha zwo nwalwa nga hawe ngauri o tangedza Ipfi lawe khae.

Mirado ya muselwa musidzanatshipofu u do mu funa, nahone vha do vha na mazhuluzhulu awe, ngauri ndi ene thoho yavho, nahone maanda othe ndi awe. Vha luvha ene sa mirado ya mivhili yashu i tshi thetshelesa thoho dzashu.

Edzanu vhona vhuhihi ha Khotsi na Murwa uri ndi vhu nzani. Yesu ho ngo ita tshithu nga nda ha u thoma a sumbedzwa nga Khotsi, Yohane ya 5:19. Uvhu vhuhihi zwino hu tea u taha vhukati ha Muhwe na Muselwa. U mu sumbedza Ipfi la vhu tshilo. Ene u a li tangedza. Ha li timatimi na luthihi. Ngauralo, a hu na tshine tsha nga mutshinya, na lwone lufu zwalo. Ngauri arali mbeu yo zwalwa, madi a do i melisa hafhu. Tshiphiri tsha izwi a si tshi. Ipfi li kha Muselwa (sa zwe la vha li kha Maria). Muselwa u na muhumbulo wa Yesu vhunga a tshi divha uri hu tea u itwa mini nga Ipfi. U ita ndaela dza Ipfi dzinani lawe ngauri u na "Yehova u ralo." Huno Ipfi li hanyiswa nga Muya lo konou phetha zwe la amba. Sa mbeu ye ya zwalwa ya sheledzwa, li swika kha kha yo dalaho, li tshi phetha ndivho yalo.

Avho vha re kha muselwa vha ita Lufuno lwawe fhedzi; haho ane a nga vha ita uri vha ite zwiwe. Vha na "Yehova u ralo" kana zwa sa ralo vha a difhumulela. Vha a zwi divha uri hu tea u vha Mudzimu ane a shuma mishumo e kha vho, a tshi khou dadzisa Ipfi lawe. Ho ngo fhedza mushumo wawe wotha musi a tshe kha vhu shumeli Hawe ha fhano shangoni nanguralo zwino u shuma na nga kha muselwa.

Izwo u a zwi divha, ngauri tshifhinga tsho vha tshi sa athu u swika tsha uri a ite zwiwe zwithu

zwine a tea u zwi ita zwino. Fhedzi zwino u do zwi phetha nga kha muselwa uja mushumo we a u siela tshino tshifhinga tsho khetheaho.

Zwino kha ri ime sa Yoshuwa na Khaebe. Shango Jashu ja mbavhalelo li khou da li vho vhonala sa Javhovo lo vhonala. Zwino Yoshuwa zwi amba uri "Yehova Mutshidzi," nahone u imela murangaphanda wa tshifhinga tsha vhufhelo ane a do da kha tshivhidzo sa zwe Paulo a di sa zwone e murangaphanda wa u thoma. Khaebe u imela avho vhane vha ima vho fhlufhedzea kha Yoshuwa. Elelwani, Mudzimu o thoma na Isiraele sa musidzana tshipofu kha Ipfi. Fhedzi vhone vho do tama tshinwe tshithu tsha phambana. Na tshivhidzo tsha zwifhinga zwa vhufhelo tsho ita zwenezwo zwithihi. Zwi vheneni uri Mudzimu ho ngo tenda Isiraele a tshi tshimbila kana u dzhena shangoni ja fhlufhelo u vhuya u swika tshi tshi vha tshifhinga tshe a tshi ta. Vhathu vha nga vha vho isa mutsiko kha Yoshuwa, murangaphanda, vha ri, "Shango ndi Jashu, kha ri re ye ri yo li dzhia. Yoshuwa wo fhelelwa a hu shai wo latetshelwa nga vhushumeli, a u tsha vha na maanda e wa vha u na o. Wo vha u tshi pfa u bva kha Mudzimu na u divha Lufuno lwa Mudzimu, na u dzhia vhukando nga u javhanya. A hu shai hu na tsho tshinyalaho kha iwe." Fhedzi Yoshuwa o vha e Muphorofita muruwa nga Mudzimu nahone o vha a tshi divha mbavhalelo ya Mudzimu, ngauralo o vha a tshi lindela dzzone. O vha a tshi lindela tsho i re khagala u bva kha Mudzimu na uri hezwi tshifhinga tsha u tshimbila tsho swika, Mudzimu o vhea vhurangaphanda hothe zwanani zwa Yoshuwa ngauri o vha o ima na Ipfi ja Mudzimu. Mudzimu o vha a tshi fhlufhela Yoshuwa u fhira vhanwe. Ngauralo zwi do dovha kha tshino tshifhinga tsha vhufhelo. Thaidzo yeneja nthihi, na mitsiko mithihi.

Dzhiani tsumbo ine ra vhona kha Mushe. Uyu muphorofita mudodzwa wa Mudzimu o bebwa nga ndila i mangadzaho, o bebwa nga tshifhinga tshi re tshone u itela mbofholowo ya mbeu ya Abrahama ye ya vha I tshi bva Egipita. Ho ngo yo dzula Egipita u itela u nanisana navho nga manwalo, kana u kakavhadzana na vhotshifhe. O ya sogani a dzula hone u swika vhathu vho lugela u mutanganedza. Mudzimu o vhidzela Mushe sogani. U lindela ho vha hu si ho siani ja Mushe, fhedzi hu ha vhathu vhe vha vha vha vha sa athu lugela u tanganedza Mushe. Mushe o humbula uri vhathu vha do pfesesa fhedzi a zwo ngo ralo.

Ha konou vha na Elia we Ipfi ja Mudzimu ja da khae. Misi o no fhedza u huwelela ngoho, tshenetshila tshigwada tsah mugidimaphanda wa tshigwada tsha Isabele wa Amerika we a si tanganedze Ipfi, Mudzimu a mu vhidzela kule a rwa tshifhinga uja nga bulayo a tshi itela u hanwa ha muphorofita na mulaedza we Mudzimu a vha o u fha Muphorofita. Mudzimu o mu vhidzela sogani lwe naho khosi yo vha i tshi nga mu vhidza o vha a si nga si kone u ya. Vhe vha lingedza u mukulumedza, vho fa. Fhedzi Mudzimu o amba na muphorofita wawe nga bono; o do bva vhudzumbamoni a disa Ipfi Isiraele.

Ha konou da Yohane Mulovhedzi, mugidimaphanda wa Khristo a fulufhedzeaho, muphorofita wa maanda wa tshifhinga tshawe. Ho ngo dzhena tshikolo tsha khotsi awe, kana tshikolo tsha Vhafarisei; ho ngo ya na kha dzangano ja Kereke na nthihi fhedzi ndi muthu we a ya sogani, he a vhidzwa nga Mudzimu. Henengei ndi he a dzula u swika Murena a tshi mu ruma na mulaedza, a tshi huwelela uri, "Mesia u tsini o sendela."

Zwino kha ri dzhie tsivhudzo ya Manwalo afha. Na a si misini ya Mushe na, we Mudzimu a mu khwathisedza, he Kora a takutshedza a hanedza uja muphorofita wa maanda? O nanisana na Mushe a sumbedzisa uri na enevho u khou shumiswa nga Mudzimu lu fanaho uri a range vhathu phanda arali na vhanwevho vha khou kovhana nzumbululo Khethwa sa zwe Mushe a ita zwone. O hana ndaulo ya Mushe. Zwino vhathu hangei murahu, nga murahu ha musi vho no pfa Ipfi ja ngoho na musi vhothe vha tshi vho divha ngoho ya uri muphorofita wa vhukuma u khwathisedzwa nga Mudzimu, ndi ri havhala vhathu vho wiswa nga nwambo wa Kora na Ipfi jawe li songo daho. Kora o vha a si muphorofita a re manwalon ifhedzi vhathu nga vhunzhi havho vho tevhele ene. Zwi tou nga zwa vhaivangeli vha namusi na zwikimu zwavho zwa dzinamana dzavho dza misuku sa Korah. Vha lavhelesea vhe vha vhuqi kha vhathu sa Kora we a lavhesea e wa vhuqi kha vhathu. Vha tenda kha malofha kha dziphanda dzavho, ole kha zwanza zwavho na bola dza mulilo zwiingamoni. Vha a tendela vhafunzi vha vhasadzi, vha litsha vhasadzi vha tshi tumula mavhudzi, vha ambara vhurukhu vhulapfu na zwiyanuni, na u pfuka Ipfi ja Mudzimu zwi tshi vhangwa nga zwidayopfunzo na pfunzo dzavho dzisili. Izwo zwi sumbedza uri ndi mbeude ire khavho. Fhedziha a si vhothe vhathu vhe vha rembulutshela Mushe vha tutshela Ipfi ja Mudzimu. Aiwa. Vhanangiwa vho ima nae. Zwithihi zwenezwo zwi khou itea na namusi. Vhanzhi vha khou tutshela Ipfi fhedzi vhanwe vha khou ima nalo. Fhedzi elelwani tshifanyiso tsha mufhunga na goroi. Mufhunga u tea u vhofhekanywa uri u fhiswe. Haya madzangano a dziKereke dzo tutshelaho Ipfi ja Mudzimudzi dzi khou vhofhekanyelwa tsini na tsini, hu u lugiselela u dzi fhisa nga mulilo wa khatulo ya Mudzimu. Fhedzi goroi i do kuvhanganyelwa duluni ja Mune.

Zwino ndi tama uri afha ni vhe na vhurongwane vhukuma ni vhone izwi. Mudzimu o fhlufhedzisa uri nga zwifhinga zwa vhufhelo Malakia ya 4 i do dadzisea. Zwi tou pfala hezwo, ngauri ndi Ipfi lo hanyiswaho nga Muya nga muphorofita Malakia. Yesu o vhuya a amba ngazwo. Zwi do itea tsini na u da ha Khristo lwa vuvhili. Nga tshifhinga Yesu a tshi da manwalo othe a tea u dadziswa. Tshifhinga tsha Vhanza tshi do vha tshi kha Tshifhinga tshatsho tsha Tshivhidzo tsha mafhelo musi mudinda uyo wa Malakia ya 4 a tshi da. U do vha o ima na Ipfi vhukuma. U do dzhia Bivhili yothe u bva kha Tsiko u swika kha Nzumbululo. U do thoma kha mbeu ya nowa a endela phanda na kha mudinda kha mvula ya

tsinyamaṭanga. Fhedzi u ḡo haniwa nga madzangano a dzikereke.

Zwi tou pfala hezwo ngauri iyo ndi ḡivhazwakale ine ya khou ḡidovholola u bva tsha misi ya Ahaba. Ḋivhazwakale ya Isiraele nga fhasi ha Ahaba i khou itea fhanu Amerika hune muphorofita wa Maḡakia ya 4 a khou vhone hone. Vhunga Isiraele o ṭutshela Egipita u yo rabela nga mbofholowo, vha shakulisa vho vhongwaniwapo, vho takulela nṭha lushaka lwa vharangaphanḡa vha vha hali sa Vho Dafitha na vhaṅwe., vho ḡo vhea Ahaba khuluṅonini we a vha a tshi vhuswa nga Isabele, na fhanu Amerika ro ita zwi fanaho na zwenezwo.

Vhomakhulukuku vhashu vho ḡa fhanu u rabela na u tshila nga mbofholowo. Vho shakulisa vhongwaniwapo vha dzhia shango ḡavho. Vhanna vha vhahaga vho Washington na vho Lincoln vho takutshedza, fhedzi nga murahu ha tshifhinganyana vhaṅwe vhanna vha sa ḡifariho vho ḡo dzula zwidzuloni zwa avha vhanna vha vhahaga, lwe hu si kale ho ḡo wanala Ahaba o no dzula tshidzuloni tsha muphuresidende na Isabele e nga murahu hawe a tshi mu vhusa. Ndi tshifhinganu tshine tsha nga tshenetshi tshine khatsho muḡinḡa a wa Maḡakia a tea u ḡa.

Ndi hone kha mvula ya tsinyamaṭanga hu tshi ḡo ḡa ambadzifhele ya Thavhani ya Kharamele. Izwi zwi lavheseni zwavhuḡi zwino ni zwi vhone kha Iphi. Yohane o vha e mugidimaphanḡa wa Maḡakia ya 3. O zwala nga mvula ya tseula a ṭutshelwa nga madzangano a dzikereke dza musu wawe. Yesu o ḡa na ene a ita ambadzifhele Thavhani ya Tshanduko. Mugidimaphanḡa wa vuvhili wa Khristo u ḡo zwala nga mvula ya tsinyamaṭanga. Yesu u ḡo vha ambadzifhele vhuḡati ha madzangano a dzikereke na zwidayopfunzo, ngauri u ḡo ḡa u tikedza Iphi ḡawe na u dzhia muselwa Wawe a mu takulele nṭha. Ambadzifhele ya u thoma ho vha hu Thavhani ya Kharamele; ya vuvhili yo vha Thavhani ya Tshanduko, nahone ya vhuraru i ḡo itea Thavhani ya Tsioni.

Vhuḡifari vhu songo ḡowealeho ha Mushe, Elia, na Yohane a tshi bva vhuḡati ha vathu a yo dzula thungo, zwo siya vhanzhi vho akhamala. A vho ngo kona u vhone uri milaedza yavho yo hanwa. Fhedzi mbeu yo vha yo no ḡi zwalwa, u lima ho no fhela. Ho vha hu tshi vho tevhela khaṭhulo. Vho vha vho shuma mushumo wa u vha tshiga kha vathu, huno khaṭhulo ndi yone ye ya vha i tshi khou tevhela.

Ndi a tenda uri u ya nga ha Nzumbululo 13:16, uri muselwa u ḡo ima u funza, ngauri ḡivhanda ḡi khou vhila luswayo kha tshanḡa kana kha phanḡa arali u tshi ṭoḡa thendelo ya u funza. Madzangano a dzikereke a ḡo dzhia luswayo kana zwa sa ralo a ḡo kombetshedzwa u litsha u funza. Ndihone ngwana i tshi ḡo ḡa u dzhia muselwa na u haṭula phombwe khulwane.

Zwino elelwani uri Mushe o bebelwa mushumo wo khetheaho, fhedzi o vha a si nga si ite uyo mushumo a sa athu u ṭanganedza dzimpho dzine ngadzo o vha o tea o ita uyo mushumo. O ḡo ya sogani a yo lindela henengei; Mudzimu o vha e na tshifhinga tshe a ta tshone. Ho vha ho tea u thoma ha vha na Mufaro mukene kha khuluṅoni, ngeno vathu vha tshi khou lilela vhuswa ha vhutshilo, mudzimu a sa athu murumela murahu. Hei ndi ngoho ya ḡuvha ḡashu.

Fhedzi ri na mini kha tshino tshifhinga tshashu? Magogo a khou ita maḡembe u swika ro no tou vha na tshifhinga wa vhaṭoḡa maḡembe vhane vha ḡivha zwiṭuku kana hone u sa ḡivha tshithu nga ha Iphi ḡa Mudzimu, kana u tsa ha ngoho ha Muya wa Mudzimu. Arali vha vhone malofha, ole na mulilo vha a takala; khavho a zwi na ndavha uri kha Iphi hu na mini. Vha ḡo tikedza tshiga tshifhio na tshifhio, na zwi siho maṅwaloni. Fhedzi Mudzimu riṅe o dzula o ri tsivhudza nga hazwo. Kha Mateo 24 o ri nga maḡuvha a vhu fhelo mimuya iyi mivhili I ḡo vha I tshi tou vha tsini na tsini lune ndi vhanangiwa fhedzi vhane vha ḡo kona u i fhandekanya, ngauri ndi vhone vhe vhoṭhe vhane vha sa ḡo fhurwa.

Mimuya ni nga i fhandekanya hani? Ni sokou i fha ndingo ya Iphi. Arali i sa ambi ḡo Iphi, ndi muya wa Sathane. Sa zwe muvhi a fhurisa zwone vhaselwa vavhili vha u thoma, u ḡo lingedza u fhuravho na muselwa wa tshino tshifhinga tsha vhu fhelo, nga u lingedza u mu ita uri a ḡivanganye nga kha zwidayopfunzo kana hone u sokou ḡilitshela Iphi ḡa Mudzimu a tevhela tshiga tshifhio natshifhio tshine tsha mu fusha. Fhedzi Mudzimu ho ngo vhuva a ri zwiga zwi rangele Iphi phanḡa. Zwiga zwi tevhela Iphi, sa zwiḡa Eliya a tshi vhudza mufumakadzi uri a thome nga u mu bakela khekhe, u ya nga ha Iphi ḡa Mudzimu. O ri a tshi ita zwi Iphi ḡa ri zwi itwe, ndi he ha tevhela tshiga tsha ngoho. Ḋani Iphi u thoma ndi hone ni tshi ḡo vhone ḡembe. Iphi ḡa mbeu ḡi hanyiswa nga Muya.

Muḡnḡa ane a bva ha Mudzimu a nga tenda hani tshipiḡa tsha Iphi tshinwe a si tshi tende? Muphorofita vhuḡuma wa Mudzimu kha itshi tshifhinga tsha vhu fhelo u ḡo tenda Iphi ḡoṭhe. Madzangano a dzikereke a ḡo mu sanda. Maipfi awe a nga vha a tshi konḡisa, sa Yohane mulovhedzi we a vha vhidza uri maḡana a mavuluvulu. Fhedzi vhanangiwa vha ḡo pfa vha ḡilugiselela u takulelwa nṭha. Mbeu ya Musanda ya Aburahamu, na lutendo lune lwa nga lwa Aburahamu vha ḡo farelela kha Iphi sa ene, ngauri vho tiwa vhoṭhe.

Muḡnḡa wa ḡuvha ḡavhu fhelo u ḡo vhone nga tshifhinga tshe tsha tiwa nga Mudzimu. Ndi tshifhinga tsha vhu fhelo zwino sa zwine vhoṭhe vha ḡivha, ngauri Isiraele o no vha shangonihaya ḡawe. Tshifhinga tshinwe na tshinwe u ḡo ḡa u ya nga ha Maḡakia. Musu ri tshi mu vhone, u ḡo vha o ḡikumedza Iphi. U ḡo

sumbedzwa (sumbedziswa kha Ipfi, Nzumbululo 10:7) nahone Mudzimu u do khwaṭhisedza vhushumeli hawe. U do huwelela ngoho sa Eliya a lugela ambadzifhele ya Thavhani ya Tsioni.

Vhanzhi a vha nga mu pfesesi ngauri maṅwalo vho a gudiswa nga inwe ndila ine vha i dzhia sa ngoho. Afho a tshi hanedzana na zwenezwo, a vha nga zwi tendi. Na vhahuweleli vha vhukuma vha do kundwa u pfesesa muḍinda ngauri hu na zwinzhi zwe zwa pfi ndi ngoho ya Mudzimu nga vhafhuri.

Fhedzi muphorofita uyu u do da, nahone sa zwe mugidimaphanda wa u da ha u thoma a huwelelisa zwone, "Vhonani ngwana ya Mudzimu ine ya tusa zwivhi zwa lifhasi." sa zwenezwovho u do huwelela a si na thimothimo, "Vhonani ngwana ya Mudzimu ine ya da i tshi bva vhugalani." Izwi u do zwi ita, vhunga sa Yohane muḍinda wa ngoho kha vhanangiwa, na onoyuvho muruṅwa wa mafhelo kha vhanangiwa na muselwa mubebwa nga Ipfi.

Khristo U Khoḍa Tshivhidzo

Nzumbululo 2:13,

"Mishumo yau ndi a i divha, ndi a hu divha hune wa dzula, hure na khuluṅoni ya Sathane hone: hone dzina langa wo li fara, a wo ngo landula u ntenda na maḍuvhani e Antipha ṭhanzi yanga I fhulufhedzeaho a vhaulawa vhukati haṅu henefho hune Sathane a dzula hone."

"Mishumo yau ndi a i divha." Haya ndi maipfi a fanaho o bulelwaho kha muḍinda ufho na ufho wa vha sumbe malugana na vhatu vha Mudzimu kha tshifhinga tshenetsho. Afho vha tshi ambelwa kha mitokola mivhili (wa vhukuma na wa mazwifhi) a do disa dakalo na mutakalo dzimbiluni dza tshigwada tshithihi, fhedzi a do rivhuswa nyofho mbiluni dza tshila tshiṅwe tshigwada. Naho ro tshidzwa nga tshilidzi, nga nda ha mishumo, utshidzwa havhu kuma hubveldza mishumo, kana zwiito zwine zwa do takadza Mudzimu.

I Yohane 3:7,

"Vhana vhaṭuku, hu songo vha na ane a ni fhura; ane a ITA (shuma) zwo lugaho o luga, vhunga na ene o luga."

Arali tshi hone tshine iyi vese ya amba nga vhuḍalo, zwi amba uri zwine muthu a ITA ndi zwone zwine a VHA.

Yakobo 3:11,

"Naa tshisima tshi a bveledza maḍi ane a vhavha na ane a difhelela?"

Vharoma 6:2,

"Riṅe ro faho zwivhini ringa tshila hani ngomu zwivhini?"

Mateo 12:33-35

"Ṭavhani muri wavhuḍi u aṅwa mitshelo yavhuḍi. kana arali muri wavha muvhi na mitshelo yawo i do vha mivhi; muri u diḥwa nga mitshelo yawo.

Vhana vha dziṅowa ḍinwi! zwivhuya ni nga zwi amba hani, huufha ni vhavhi, zwo ḍalaho mbilu ndi zwine mulomo wa amba.

Muthu muvhuya u bviswa zwivhuya kha lupfumo lwavhuḍi lwa mbilu yawe; muthu muvhi u bvisa zwivhi kha lupfumo lwawe luvhi."

Zwino arali muthu o bebwa nga Ipfi (Ngauri ni vho bebwaho hafhu nga mbeu isi heḵa i tshinyalaho; ndi i sa tshinyali ya fhungo la Mudzimu li sa tshinyaliho li di dzula li hone. I Petro 1:23) u do aṅwa Ipfi. Mutshelo kana mishumo ya vhutshilo hawe hu do vha tshibveledzwa tsha mufuda wa mbeu kana vhutshilo hune ha vha ngomu hawe. Huno mishumo yawe i do vha ya Maṅwalo. Oo! ngoho iyi i do vha samba kha Tshifhinga tsha Peregamo. Henefho ndi he ha ima Uyo Asavhambedzwi, tshandani tshawe u na banga la vhuhali la mutsheahoṭhe, Ipfi la Mudzimu. Heḵo Ipfi li do ri haṭula nga ḍuvha la vufhelo. Huno Ipfi li khou ri haṭula na zwino, ndi muṭalukanyi wa mihumbulo na zwine mbilu yafhima. Li fhandekanya zwa nama na zwa Muya. Li ri ita maṅwalo a tshilaho ane a vhalwa a diḥwa nga vhoṭhe u itela vhugala ha Mudzimu.

"Mishumo yau ndi a i divha." Arali muthu a tshi ofha uri a nga kha di kundwa u takadza Mudzimu, ndi khwiṅe a ḍadzise Ipfi la Mudzimu. Arali muthu a tshi tima tima uri uḍopfa na ayo maipfi: "Wo shuma zwavhuḍi, mulanda wavhuḍi afufhedzeaho," huno ndi khwiṅe a ḍadzise Ipfi la Mudzimu vhutshiloni hawe, vhukuma ngoho u do pfa ayo maipfi a khudzo. Ipfi la ngoho ndi lone le la vha li muelo zwiḵa, li kha di vha muelo na zwino. A hu tsheena muṅwe muelo; muṅwe muelo a hu tsheena. Vhunga sa izwi lifhasi li tshi do haṭulwa nga Khristo Yesu, I tshi fa li tshi do haṭulwa nga Ipfi. Arali muthu a tshi ṭoda u divha uri u khou

itisa hani, kha ite sa zwe Yakobo a amba: "Sedzani kha tshivhoni tsha Ipfi la Mudzimu."

"Mishumo yau ndi a i divha." Musi o ima henefho na Ipfi, a tshi tola vhutshilo havho tshedzani tsha mañwalo e a vha vulela one, A hu shai u vha o takala lwo eḡanelaho, nga uri vhone, sa vhaḷa vhe vha tuwa phanda havho, vho konḡelela tshengedzo u bva kha vhavhi fhedzi vha hana vho farelela kha Murena vho takala. Naho tshiñwe tshifhinga zwo vha zwi tshi konḡa u shumela Murena, fhedzi vho mushumela na u mu rabela vhe Muyani na ngohoni. Fhedzi kha muḡokola wa mazwifhi zwo vha zwi songo ralo. Mashudumavhi, vho hana vhutshilo he ha fhaḡelwa nḡha ha Ipfi huno vho vha vha tshi vho tutshela kule na ngoho Zwiito zwavho zwo ḡea vhuḡanzi ha uri vho vha vho ḡuvhela u swika ngafhi.

Dzina Langa wo Li fara wa khwaḡhisa

"Ri ḡo tuwa raya ha nnyi? Huufha na una maipfi a vhutshilo vhu sa fheli!" Yohane 6:68. Vho vha vho fara vkhwaḡhisa nga tshenetsho tshifhinga; vho fara vkhwaḡhisa na zwino, fhedzi vha sina nyofho sa vhanna vhane vha tshila vhutshilo hu si na tshine ha bveledza. Vho vha vho farelela vkhwaḡhisa kha maanda Awe, na vhungoho ha Muya ha uri vho vha vhe vhathihi khae. Tshavho ho vha hu ndivho vhukuma ya uri zwivhi zwavho zwo hangwelwa nahone vho hwala dzina la "Vhakhristo" sa ḡhanzi dzaḷo. Vho divha na u funa Dzina ilo le la vha li nḡha ha madzina oḡhe. Magona avho o vha o gwadamela Dzina leneḷo. Ndimi dzavho dzo tou li bula. Tshini na tshifhio tshe vha ita, vho tshi ita dzinani la Murena Yesu. Vho amba ilo dzina vha tutshela vhuvhi, nge vha dzhia tsho ya u hana vho ima, vho vha vho no dilugisela u fela leḷo Dzina, vhe na fhulufhelo la mvuwo ya khwiḡe.

Dzhiya dzina la Yesu uvhe na lo,

Nwana wamaḡungu na zwililo.

Liḡo u ḡea dakalo na phumodzo.

Lidzhiye utshimbile nalo hoḡhe hune waya.

Dzina la vhuḡi, litakadzaho,

Fhufhelo la shangoni, na dakalo la ḡadulu,

Nga miñwaha ya ḡana ya vhuvhili ayo maipfi "Khotsi, Murwa na Muya Mukhethwa" o vha o no themendelisa "Vhudzimiraruthi" kha vhanzhi, na muhumbulo wa Midzimu miraru wo vha wo no vha pfunzo kerekeni ya mazwifhi. Hu sikale Dzina lo vha li tshi khou yo thudzelwa kule, ndi kha tshenetshi tshifhinga, he vhudzuloni haḷo zwinungo zwa madzina a MUDZIMU MUTHIHI MUHULU zwo vha zwi tshi ḡo dzhia vhudzulo ha DZINA, Murena Khristo Yesu. Musi vhanzhi vha tshi vutshela tshikhristo na u shumisa vhudzimiraruthi, na u lovhedza vha tshi shumisa zwinungo zwa Vhumudzimu, Sambu Liḡuku lo hana li tshi lovhedza Dzinani la Yesu Khristo ngauralo vha farelela kha ngoho.

He vhanzhi vho vha vha tshi vho nyadza Mudzimu, vha tshi mu shandula midzimu miraru, na u shandula Dzina laḡe la tshilidzi la vha zwinungo, zwi a mangadza uri maḡembe na vhuḡolo zwe zwa vha zwi tshi tshimbila na ilo Dzina lihulu zwo vha zwi tshi ḡo hana zwi tshi ḡa vhukati ha vhatu na. Ngangoho, maḡembe ayo na vhuḡolo zwo vha zwo sumbedzwa nga maanda mahulu na mbonadzo i mangadzaho, naho zwi tshi pfala uri ho vha hu si kha muḡokola wa mazwifhi. Vhanna vhane vha nga Vho Martin vho shumiswa zwihulu na Mudzimu a vha ita dziḡhanzi nga zwoḡhe maḡembe na zwimangadzo na mpho dza Muya Mukhethwa. Dzina lo vha li kha ḡi shuma sa zwe la vha li tshi ḡi dzulela u ita na hone li ḡo dzulela u ralo hoḡhe hune vkhakhethwa vha muḡhomphe Ene nga kha Ipfi na lutendo.

LUTENDO LWANGA A WO NGO LU LANDULA

Kha mishumo ya 3:16, Musi Petro a tshi vhudzisa uri vhuḡolo ha maanda mangafha ho itea hani kha muholefali fhaḷa khoroni ya-Vhuḡi, o zwi ḡalusa sa izwi, "Lawe dzina (Yesu) nga lutendo kha dzina (Yesu) lo ita uri uyu munna (we a vha e muholefali) a khwaḡhe, ee! Lutendo nga khaye (lune lwa bva) khae (Yesu) lwo mu fha (munna) phodzo tshoḡhe vuhoneni haḡu noḡhe." Ni a vhona, khezwo. Dzina la Yesu na Lutendo lwa Yesu zwo ḡisa vhuḡolo. Petro ori lwo vha lu si tsha vha lutendo lwawe sa muthu zwi tshi ḡi ngavho na dzina lo vha li si tsha vha laḡe. O ri Dzina la Yesu, lo shumiswa kha lutendo lune lwa bva kha Yesu, zwo ita mishumo muhulu. Ulu lutendo ndi lwone lwe Murena Yesu a amba nga halwo kha Nzumbululo ya 2:13. Ho vha hu lutendo LWAVE. Ho vha hu si lutendo khae. Fhedzi lwo vha lu LUTENDO LWAVE lwe a lu fha vhatendi.

Vharoma 12:3

"Uya nga he Mudzimu a shuma na muthu muñwe na muñwe (uya nga ha vese ya 1 vhanna ndi VCHARATHU) nga muelo wa lutendo."

Vhaefesa 2:8,

“No tshidzwa nga tshilidzi nga kha lutendo, nahone lu si (Lutendo) lwa vho inwi, ndi mpho ya Mudzimu.”

Kha Yakobo 2:1, idovha ya ri,

“Vharathu (vhonani na enevho u khou amba na VHARATHU) ni songo vha na lutendo LWA (a ho ngo pfi kha) Murena washu, Khristo Yesu, Murena wa vhugala, nga u țalula vhathu.”

Kha Tshifhinga itshi tsha Peregamo he vhanna vho vha vha tshi vho ri muthu u a tshidza vhathu, vho no kheluwa kha ngoho ya uri “UTshidzwa hu bva ha Murena,” na u vhetshela thungo pfunzo ya khetho ya vulesa vothi ła tshivhidzo na vhukonanyi havho na nnyi na nnyi na vhothe vhe vha vha vha tshi anđana na zwitendwa zwavho (ni so ngo đidina nga ipfi); kha tshifhinga itshi tsha mukumbuluwo wa tshihadu, ho vha hu tshe na vhațuku vha re na muelo wa lutendo lwa Mureana washu Khristo Yesu, na u sa shumisa ulo lutendo kha zwiito zwa maanda fhedzi, huno vha hanedzana na avho vhe vha ri utshidzwa hu đa nga u sokou vha murađo wa kereke. Vho vha vha tshi zwi đivha uri a hu na muthu ane a nga tenda lwa tshothe kha vhutshilo vhu sa fheliho na u luga ha Mudzimu nga nnda ha muelo wa lutendo lwa Murena Yesu, Nga dzawe. Vhunga tshivhidzo tsha namusi tsho đala vhatendi vhane vha isa mihumbulo yavho kha ipfi ła Mudzimu vhane vha tenda mabebo a Yesu nga musidzana, u shuluwa ha malofha, u ya kerekeni na uła tshilalelo, ngeno vha songo bebwa hafhu na luthihi, naho zwo ralo kha tshifhinga tsha vhuraru thaidzo yo vha i nthihi. Lutendo lwa muthu lwo vha lu sa athu aluwa nga itsho tshifhinga na zwino a lu athu. Zwi dzhia lutendo lwa Murwa wa Mudzimu uri lu rothele ngomu mbiluni ya muthu uri a kone uțanganedza Murena wa vhugala ngomu ha thembele i songo fhațwa nga zwanda.

Ulu lwo vha lu lutendo lu tshilaho. “Ndi tshila nga lutendo lwa Murwa wa Mudzimu.” Paulo ho ngo ri u tshila nga lutendo KHA Murwa wa Mudzimu. Lwo vha lu lutendo lwa Murwa wa Mudzimu lwe lwa mu fha vhutshilo na u mu ita uri a hane a tshi tshila nga gundo kha Tshikhristo.

Aiwa, a vho ngo hana uri u tshidzwa ho vha hu nga maanda are ntha ha tsiko u bva u thomani u swika vhufheloni. Vho ita uri ngoho ya Dzina ławe i dzule i hone na Lwawe nahone vho fhațutshedzwa nga Murena na u vhidzwa upfi vho mu tea.

Antipas, Mulwela Vhurereli Wanga

A huna mañwe mañwalwa kha Ipfi kana kha iñwe đivhazwakale zwayo malugana na uyu murathu. Fhedzi a hu thodeya ya uri avhe hone. zwo edana uri o dzula a tshi đihwa na hone ua đihwa nga Murena. zwo edana uvhona u fhulufhedzea hawe kha Murena sa zwe zwa nwaliswa zwone kha Ipfi ła tshilaho ła Murena. O vha e mukhristo. O vha e na Dzina ła Yesu. O vha e na lutendo lwa Murena washu Yesu Khristo na hone o vha e vhukati ha avho vhe vha tshila ngađo. O vha o pfa maipfi a Yakobo a u ri, “Ni songo vha na lutendo lwa Mafhungo a Murena washu Khristo Yesu nga u țalula vhathu.” O đala nga Muya Mukhethwa na lutendo sa zwe Stephano a vha e zwone, ho ngo țalula muthu, ho ngo ofha muthu; na musilufu lu tshi vhalelwa vhothe vhe vha dzhia ła Dzina na u tshimbila nga lutendo lwa Khristo Yesu, o ima na avho vhe vha si humele murahu. Ee, o fa, fhedzi sa Abele, o wana thanzi u bva ha Mudzimu (dzina ławe ła nwalwaa kha Ipfi), nahone naho o fa, ipfi ławe ła kha đı amba ngomu ha masiațari Mañwalwa Makhethwa a Mudzimu. Muñwe mufelavhurereli a fulufhedzeaho o hwalwa a yo awedzwa. Fhedzi Sathane nga itshi tshifhinga ho ngo kunda nga itsho tshifhinga, sa misi a songo kunda musilufu lu tshi vhulaha Mukololo wa Mulalo, vhunga Sathane o kulwa maanda tshifhambanoni, na zwinovho malofha a Antipas a khou huwelela kha mađana vho ingwaho vhane vha đo hwala zwifhambano zwavho vha mu tevhelela.

Hune Khulunoni ya Sathane ya Vha Hone

Muhumbulo wa uri izwi ndi tshipiđa tsha tshikhodo tsha Muya ndi nga nwanbo wa maswole aya a zwivhindi a tshifhambano e a vha a tshi kunda Sathane henefo ngomu ha nđu ya khulunoni yawe. Nndwa vho vha vha tshi khou i thuba Dzinani na lutendonni lwa Yesu henefo ngomu ha gammaba ya vharangaphanda vha muvhuso wa swiswi. Ndi u khođea hu mangadzaho zwingafhani uho. Sa vhanna vha hali vha Dafitha vhe vha shoțhela gammaba ya swina vha tshi itela u đisela Dafitha mađi a u dzimula đora, ngauralo iyi miswonđa ya lutendo yo shoțhela vhupo ha gammaba ya Sathane ya fhanó shangoni, nahone nga u huwelelela na u kwengweledza vho đisa mađi a tshidzo kha avho vhe vha vha vha tshi tshila fhasi ha dunzi ła lufu.

Zwino tenda aya maipfi ane a kwama khulunoni na vhupo ha Sathane a tshipiđa tsha tshikhodo tsha Mudzimu kha vhanangiwa Vhawe, vho no đı vulá nđila ya u hana vuvhi he ha vha hu tshi vhusa ngomu tshivhidzoni.

PEREGAMO: Vhudzulo na Khulunoni ya Sathane. Kha vhanzhi, aya mafhungo vho vha vha tshi sokou a a dzhia nga ntha u fhira vhungoho ha đivhazwakale yao. Fhedzi ndi a ngoho vhukuma nahone izwo ri zwi sumbedzwa nga đivhazwakaale. Peregamo ndi hone he ha vha hu khulunoni na vhudzulo ha Sathane. Zwo itea sa izwi:

Peregamo a si hone fhethu hune ha vha vhubvo ha fhethu he Sathane (ri tshi lavhelesa mafhungo a vhathu) a dzula hone. Babele ho ɔi dzulela u vha musanda wawe lwa nama na nga u fanyisa. Vhurabeli ha Vhusathane ho thoma muɔini wa Babele. Genesi 10:8-10, "Khushi a beba Nimrod; we a thoma u vha muhali wa nndwa shangoni. O vha e mu zwimi wa maanda phanda ha Murena. U thoma ha muvhuso wawe ho vha hu Babele, na Ereki, na Akhada, na Khalina, shangoni la Shina."

Genesi 11:1-9,

"Shango lothe lo vha li na luambo luthihi, na ku ambele kuthihi.

Vha tshipfulutshela thungo yaVhubvaɔuvha, vha wana midavhi shangoni la Sineari, vha fhaɔa henefho.

Vhalangana vha! idani riforome tshidina, ri tshi fhise tsuke.

Tshidina tshambovha matombo avho au fhaɔa, phula mavu ya mbovha matope avho.

Vha ri. idani ri fhaɔe muɔi na muthseto mulapfu, une thodzi yawo ya guma makole; huvhe diitele dzina, uri ri sa do balangana na shango lothe.

Yehovah ambo tsa a vhona muɔi na mutsheɔo, une vhana vha vhathu vha kou fhaɔa.

Yehova ambo ri: Nga ngoho lushaka ulu ndi luthihi, vha amba luambo luthihi.

Zwine vha khou ita afha, hukhaɔivha u ranga. Vha do tuwa vha tshi ri: A huna tshine tsha ri kunda.

Litshani, ri ye ri piringanye luambo lwavho, uri vha si tsha pfana.

Huno Yehova a vha balanganya, vha tuwa henefho vha ya shangoni othe; vha sitsha fhaɔa uyo muɔi.

Ndi zwine fhethu afho ha pfi Babele; ndi uri piringano, nga uri henefho ndi he Yehova a piringanya luambo lwa vhathu vha shango, ndi he Yehova a vha balanganya na shango lothe."

Babele ndi lone dzina la mathomo la Babiloni. Li amba phiringano. Wo thomiwa nga Khushi, murwa wa Hamu, fhedzi wa itwa muɔi wa maanda na vhuhulu nga murwa wawe, Nimurodi, muzwimi wa muhali. U ya nga ha nyandadzo ire kha Genesi fumithihi na uya vho nga ha divhazwakale I divhaleaho, Nimurodi o doliselwa u phetha zwithu zwiraru. O vha a tshi toɔa u fhaɔa lushaka lwo khwaɔhaho. Izwi ndi zwe a zwi shuma. O vha a tshi toɔa u alusa vhurerele hawe ene muɔe. O vha a tshi toɔa u diitela dzina, lune na zwone o zwi phetha. Zwe a phetha zwo sala zwi tshihumbudzo tsha muvhuso wa Babele we wav ha u tshi vhidzwa u pfi thoho ya musuku vhukati ha miwe mivhuso yothe ya lifhasini. Uri vhurerele hawe ho vha na bvumo zwi tanzielwa nga ngoho ya uri maɔwalo a u paɔekanya na Sathane lwa tshothe kha Yesaya Ndima ya 14, na kha Nzumbululo Ndima dza 17 - 18. Nga Divhazwakalevho ri a kona u zwi vhea khagala uri wo shothe la lifhasi nga vhuphara nahone ndi hone vhusendeko ha kuitele kuwe na kuwe kwa u rabela midzimu isili thero dza vhutenda zwi si zwone, naho madzina a midzimu ya hone a tshi fhambana uya nga ha dzikhethekanyo dza shango dzo fhambanaho uya nga nyambo dza vhathu. Uri o diitela dzina na vhafunziwa vhawe a zwi vhi zwa vhudziswa, tenda fhedzi tshifhinga tshino tsha zwino tshi tshi endeleda (u swika Yesu a tshi didzumbulula ene muɔe kha vharathu vhawe) u do rabelwa a hudzwa, naho hu nga fhasi ha dzina lo fhambanaho na la Nimurodi, na thembeleni yo bvaho nyana kha ye a thoma u rendwa khayoy.

Vhunga sa izwi Bivhili I sa tou bvisela divhazwakale khagala nga vhuɔalo, zwi do vha zwa vhuɔhogwa uri u ita tsedzuluso ya maɔwalwa ane a nea zwikhethwa samba uri ri wane phindulo yashu ya uri Peregamo zwo disa hani uri hu vhe vhudzulo ha Vhurerele ha Vhusathane ha Babele. Zwiko zwa ndeme kha aya mafhungo hu do vha maɔwalwa a mvelele dza Vhaegipita na vha Gerika. Muhumbulo wa izwi ndi uri Egipita lo tangedza Saintsi ya lo na Dzimbalo u bva Kaladea, ngeno Gerika dzawe o dzi tangedza u bva Egipita.

Zwino vhunga sa izwi vho tshifhe vho vha vhe vhone vha lauli vha u gudiswa ha Saintsi nahone vhunga sa izwi idzi dzisaintsi dzo vha dzi tshi shumiswa sa tshipiɔa tsha vhurerele, ri vho divha khoɔo ya uri ndi nga mini vhurerele ha Babele ho wana maanda kha aya mashango mavhili. Ndi ngoho uri shango lo vha li tshi ri lo kunda linwe, nga tshenetsho tshifhinga vhurerele ha shango lo kundaho hu mbo di vha ha lo lo kundwaho. Zwi khou dihwa zwavhuɔivhuɔi uri Vhagerika vho vha vha tshi shumisa zwiga zwithihi zwa Zodiaka - zwiga zwa taɔulu sa zve Vhababele vha itisa zwone; nahone kha maɔwalwa a kale a Vhaegipita ho wanala uri Vhaegipita ndi vhone vhe vha fha Vhagerika ndivho yavho ya u rabela midzimu. Ngauralo zwiphiri zwa Babele zwo do ralo u phandalala u bva kha shango zwi tshi ya kha linwe shango u swika zwi tshi yo vhonala Roma, China, India na ngei Devhula na Tshipembe ha Amerika hune ra wana mutheo wa vhurabeli uho huthihi.

Divhazwakale dza kale dzi tendelana na Bivhili uri vhurerele uho ha Babele a si hone he ha vha hu ha vhathu vha lifhasi vha u thoma. Ho vha hone ha u thoma u kheluwa kha luɔa lutendo lwa u thoma; fhedzi

hone hu si hone ha u thoma. Vhadvivhazwakale sa Vho Wilkinson na Vho Mallett vho zwi vhea khagala vha tshi phetha uri u bva kha mañwalwa a kale uri hu na tshifhinga tshe vhatu vha lifhasi lothe vho vha vha tshi tenda kha MUDZIMU MUTHIHI, wa řaduluřadulu, wa linin a lini, a sa vhonaliho, we nga u ambwa ha maipfi a mulomo wawe a amba zwithu zwothe zwa vha hone, na uri kha vhuthu hawe O vha o řala Lufuno na u vha wavhuři na u luga. Fhedzi vhunga Sathane a tshi tshinyadza tshinwe na tshinwe tshine a nga kona, ri wana a tshi khou tshinyadza mihumbulo na dzimbilu dza vhatu uri vha litshe ngoho. U ři dzulela u řořa u řanganedza nduvho vhunga ndi ene Mudzimu hu si mulanda na tshisikwa tsha Mudzimu, o kokodzela nduvho kha ene u bva kha Mudzimu uri i ře kha ene a hudziwe. O kona u phetha lutamo lwawe lwa u phařaladzela vhurerele hawe lifhasini nga vhuphara. Izwi zwo themedelwa nga Mudzimu kha bugu ya Vharoma: "Vha tshi řivha Mudzimu, a vho ngo mu hudza sa Mudzimu, u swika mihumbulo yavho i sa tsha dzhia zwavhuři nahone nga u swifhala ha mbilu vha řanganedza vhurerele ha vhuřaři lune vho fhedza vha tshi rabela tshisikwa u fhira u rabela Musiki."

Elelwani uri Sathane ndi tshisikwa tsha Mudzimu (Murwa wa Matsheloni). Ri wana uri ngoho yo vhuya ya phařaladzwa vhukati ha vhatu, nahone vhothe vha farerela kha yeneyo ngoho nthihi, ngavhuya ha konou řa řuvha ře vhanzhi vha khelua Mudzimuni vha phařaladza kuluvhele kwa Mudzimu kwa Vhusathane lifhasini nga vhuphara. Divhazwakale i zwi vhea khagala uri vha lushaka lwa Shemu vhe vha ima na ngoho i sa shandukiho vho vha vha tshi hanedzana na vha Ham vhe vha litsha ngoho vha ya mazwifhini a Sathane. A hu na tshifhinga tsha u dzhena theroni ya izwi; zwo sokou itwavho uri ni konou vhona uri ho vha hu na vhurerele huvhili nahone huvhili fhedzi huno huvhi ha fhalaře kha shango lothe.

Vhurerele Ha Thenda Mudzimu Muthihi ho Shanduka Vhurerele Ha Thenda Midzimu. Mazwifhi a Sathane na zwiphiri zwa Sathane zwo bevelela zwa imedzana na ngoho ya Ipfı řa Mudzimu na zwiphiri zwa Mudzimu kha Muři uyo. Sathane muga o vha mudzimu wa řino shango a wana nduvho u bva kha avho vhe a kona u vha fhura, a vha ita uri vha tende ngangoho uri ndi ene Murena.

Vhurerele Ha Thenda Midzimu ha swina ho thoma nga pfunzo ya vhudzimiraruthihi. Izwo zwo itea murahuru ngei kalekale lwe muhumbulo wa "Mudzimu muthihi kha vhatu vhararu" wo thoma u vha hone. Zwi a mangadza uri ndi nga mini vhagudelavhufunzi vha musalauno vha songo fara izwi; fhedzi naho vhuřanzi vkhagala ha uri vho fhurwa nga Sathane sa vhe vha thoma phanřa havho, vha kha ři tenda kha vhatu vhararu kha Vhumudzimu. Kha ri řo sumbedzwa fhethu vhuthihi fhedzi kha mañwalo hune ha vha na ndangulo ya pfunzo iyo. A zwi mangadzi na uri musi vhařuhulu vha Hamu vha tshi dzhia nřila yavho ya nduvho ya Sathane ye ya katela na zwigudwa zwa midzimu miraru, lune a hu na na vhuřala na vhuthihi ha vhařulu vha Shemu hune ra wana vha tshi tenda tshithu tsha u raloho kana hune ra wana vha vhurabeli hune ha katela mufuda wazwo? A zwi mangadzi uri Vhaheberu vho zwi tenda, "Ipfani, Isiraele, Murena Mudzimu wařu ndi Mudzimu muthihi," arali ho vha hu na vhatu vhararu kha Vhumudzimu? Aburhamu wa lushaka lwa Shemu, kha Genesi 18 o vhona Mudzimu MUTHIHI na vharuřwa vhavhili.

Zwino vhudzimiraruthihi uhu ho vhonadzwa hani? Ho vhonadzwa nga nga khuřatharu ndinganywa sa zwine tsha vhonadziswa zwone ngei Roma řamusı. Zwi a mangadza, Vhaheberu a vho ngo vha na tshigudwa tsha u ralo. Zwino a re na ngoho ndi nnyi? Ndi Vhaheberu kana ndi Vhababele? Ngei Asia muhumbulo wa Vhurerele Ha Thenda Midzimu miraru kha muthihi ho sumbedziswa nga tshifanyiso tshire na řhoho tharu kha mutumbu muthihi. U khou sumbedziswa sa mařali mararu. Kha řa India, vho zwi wana dzimbiluni dzavho u mu vhonadza sa mudzimu muthihi a re na zwivhumbeo zwiraru. Zwino iyo ndi ngoho ya vhugudela Mudzimu ha musauno. Ngei Japan hu na Mubuddha muhulwane a re na řhoho tharu sa řla ye ra thoma ra i buřeshedza.

Fhedzi tshine tsha mangadza u fhira zwothe ndi tshila tshe tsha vheva uri tshibveledze tshigudwa tsha vhudzimiraruthihi nga tshivhumbeo tsha vhararu ha 1: řhoho ya mukalaha wa kale a tshi imela Mudzimu Khotsi. 2. Tshitendeledi tshine kha zwiphiri tshi takulela nřha "mbeu" ine nga huřwe ya sumba Murwa. 3. Mapapa na mutshila wa tshinoni (řivha). Afha yo vha I pfunzo ya Khotsi, Murwa na Muya Mukhethwa, vhatu vhararu kha Vhumudzimu, vhudzimiraruthihi vhukuma. Ni nga vhona zwithihi na ngei Roma. Zwino litshani ndi dovhe ndi vhudzise, a zwi mangadzi na uri Diabolo na vha murabelaho vho vha vho dzumbululelwa ngoho yo ingwaho u fhira khotsi ya lutendo (Aburhamu) na vhařuhulu vhave? A zwi mangadzi na uri vharabelaho Sathane, vho řivha zwinzhi nga ha Mudzimu u fhira vhana vha Mudzimu? Ndi zwone zwine vhagudelavhufunzi vha musalauno vha vha vha tshi lingedza u ri vhudza musi vha tshi amba nga vhudzimiraruthihi. Elelwani hetshi tshithu tshithihi u bva zwino zwi tshi ya: Mañwalwa aya ndi vhungoho na iyi ndi ngoho: Sathane ndi muzwifhi nahone ndi khotsi a mazwifhi, nahone a tshi řa na tshedza na tshifhio hu kha ři vha hu mazwifhi. Ndi phondi. Pfunzo yawe ya vhudzimiraruthihi yo lozwa magogo na magogo, nahone I řo lozwa u swika Yesu a tshi řa.

Uya nga ha řivhazwakale a zwo ngo dzhia tshifhinga uri tshanduko I itwe kha tshigudwa tsha Khotsi na Murwa na Muya Mukhethwa. Sathane o vha dzhia a fhirela nyana navho phanřa a vha isa kule na ngoho. Pfunzo ye ya vho řo tendeleka ya Vhumudzimu yo vha yo no vha: Khotsi wa linini a lini. 2. Muya wa Mudzimu une wa dzula kha MUTHU ane a vha mme. (Izwo zwi a ita uri ni humbule na) 3. Murwa Mukhethwa, mutshelo wa huřa u dzulwa nga Mudzimu (mbeu ya musadzi).

Fhedzi Sathane ho ngo takala. Ha athu phetha nduvho yawe ene muṅe zwazwino, nga nṅa ha u zwi ita nga iṅwe nṅila i songo livhaho. Ngauralo u dzhia vhathu a vha isa kule na ngoho. Nga kha zwiphiri zwawe u dzumbululela vhathu uri vhunga sa izwi Mudzimu Khotsi a sa vhonealiho a sa ḡidini nga mafhungo a vhathu, fhedzi u sokou dzula o vha fhumulela, zwi a tevhelavho zwa uri na u rabelwa a nga ḡi rabelwa ho fhumulwa. Izwi zwi amba uri vhathu kha vha hangwe nga zwawe nga afho hune vha kona, arali vha sa koni u litsha tshoṅhe. Pfunzo iyi na yone yo mona na liḡhasi na yonevho, na zwino ṅamusisi ngei India ni a kona u vhona thembele khulu dza musiki muhulu, mudzimu o fhumulaho, ndi ṅhukhusa kha tshivhalo.

Vhunga sa izwi zwo vha zwi sa konei u luvha khotsimusiki, tsho salaho ho vha u sudzulusa nduvho ya ya kha "Mme na ṅwana" sa zwithu zwa nduvho. Ngei Egipita ho vha hu na zwithi zwa phaṅhekanyo ya mme na ṅwana ane a pfi Iris na Osiris. India ho vha hu na Isi na Iswara. (Lavhelesani na vthuthi ha madzina a hone.) Asia ho vha hu Cybele na Deoius. Roma na Gerika zwo ḡi vha zwithi, na China. Holuga, Edzanu elekanya u mangala he ha itwa nga vha funzivharuṅwa vha Roma musi vha tshi dzhena China vha wana Madonna na ṅwana na masana a tshedza a tshi bva kha ṅhoho ya ṅwana. Tshifanyiso itshi a hushai tsho ḡo dzhia vhudzulo ha tshe tsha vha tshi ngei Vatican nga nṅa ha phambano dza zwitaluli zwa khofheni.

Ndi khaedu yashu zwino uri ri tumbule mme wa mathomo na ṅwana. Mmemudzimukadzi wa mathomo wa Babele o vha e Semiramis we a vha a tshi pfi Rhea mashangoni a Vhubvaḡuvha. Zwandani zwawe o vha o fara murwa, we naho e ṅwana, o buletshedzwa sa mulapfu, a re na maṅḡa, a lavheleseaho na a kungaho zwi huluhulu vhasadzi. Kha Hezekiele ya 8:14 o vha a tshi pfi Tammuz. Vhukati ha vhaṅwali vha bvumo o vha a tshi pfi Bacchus. Kha Vhababele o vha a tshi pfi Ninus. Ngoho ya uri u sumbedziswa sa ṅwana o takulwaho zwandani ngeno a tshi buletshedzwa sa munna wa maṅḡa na muhali ndi nga uri u ḡihwa sa "Munna-ṅwana." Tshiṅwe tsha zwinungo zwawe tsho vha hu "Munna wa Mme," na uri India hune vha vhavhili avha vha ḡihwa sa Iswara na Isi, ene (munna) u sumbedziswa e ṅwana e kha ḡamu ḡa mufumakadzi wawe.

Zwa uri hoyu Ninus ndi Nimrod wa bivhilini ri nga kona u zwi tenda nga u vhambedza ḡivhazwakale na nganea ya bugu ya Genesi. Pompeius o ri, "Ninus khosi ya Asiria, o shandukisa nṅila ya u tshila ya kale ine ya vha vhukati na vhukati nga lutamo lwa u kunda. O VHA WA U THOMA WE A LWA NNDWA A TSHILWISANA NA VHA HURA. O kunda dzoṅhe dzi tshaka u bva Asiria u swika Lybia vhunga havha vhanna vho vha vhasa ḡivhi u lwa nndwa." Dioderus uri Ninus ndi ene khosi ya mahosi a kale ane a ambiwa kha ḡivhazwakale. Sa mudzia nndwa o pfumbudza vhanna vha tshiṅkuni kha vhuṅsila ha nndwa nga maṅḡa. O ita uri Babele ḡi vhe fhasi have naho huuri ho vha hu si na ḡorobo ya Babele." Zwino ri vho thoma u vhona hoyu Ninus a tshi vho vha muhulwane kha ḡa Babele, ambo fhaṅa Babele a dzhavhula la Asiria, ambo vha khosi heneḡho, a endela phanḡa a tshi thuba dziṅwe bulege nanzhi heneḡho he vhathu vha si vhe na vhukoni ha u lwa nndwa nahone a mbo tshila nga nṅila ya musalauno sa zwe Pompeius a amba. Zwinokh a Genesi 10, i tshi khou amba nga ha muvhuso wa Nimrod, yone i ri:

Genesi 10:10-11,

He muvhuso wa ranga ndi Babele na Erehe na Akadi na Kaline shangoni ḡa Seneari. U bva kha ḡeneḡo a ya Asari a fhaṅa muḡi wa Ninive na wa khala.

Fhedzi vhapinduleli vho ita vhu khakhi kha u pindulela Asshur sa dzina hu uri ndi ḡiiti, zwino kha vha Kaladea zwi amba "u ita wa khaṅhisa." Nga u ralo ndi Nimrod, we ari ono vha na maṅḡa (o vhumba muvhuso nga u fhaṅa mmbi ya u thoma ya liḡhasi ḡothe ye a ḡi pfumbudzela a i gudisa u thetshelesa nga vhu kondi na u vha vha ha u zwima), a tshimbila a vhu ya a fhiruludza ḡa Shinara ana mmbi yawe yo khaṅhaho a kunda dzitshaka nahone a fhaṅa dziḡorobo dzi ngaho sa Nineveh, ye ya rinwa dzina ḡawe, u swika na zwino tshipiḡa tshihulwane tsha mashubi a ḡorobo iyo tshi kha ḡi vhidzwa nga dzina la Nimrod!

Vhunga ro no ḡi zwi talukanya uri Ninuso o vha e ene nnyi, zwo no vha zwa ndeme zwazwino uri ri ḡivhe uri khotsi awe o vha e ufhi. Uya nga ha ḡivhazwakale o vha e Bel, mutumbuli wa Babele. Zwino zwo tea u dzhielwa nzhele zwa uri Bel ndi ene muthomi wazwo ngauri ndi ene we a thoma mutshimbili woṅhe, Fhedzi ho vha murwa wawe, Ninus wea u fhaṅa nahone a vha khosi ya u thoma, Fhedzi uya nga ha maṅwalo khotsi a Nimrod o vha a tshi pfi Cush. Zwino kha mvelele ya vha Egipita, Bel o vha a tshi vhidzwa nga ḡa Hermes, nahone Hermes zwiamba, "MURWA WA HAM." Uya nga ha ḡivhazwakale Hermes o vha e muphorofita muhulwane wa midzimu ya zwifanyiso, O vha e mupinduleli wa midzimu isili. Liṅwe ḡa madzina e a vha a tshi vhidzwa ngao o vha a tshi pfi Mercury. (vhalani mishumo 14:11-20)

Hyginus u amba nga ha mudzimu wa tshifanyiso we a vha tshi tshidivhiwa nga u vha na tshivhindi sa Bel, Hermes, Mercury na zwiṅwe." Kha zwifhinga zwo fhiraho zwinzhi vhathu vho vha vha tshi tshila fhasi ha muvhuso wa Jovu (hu si Jovu wa tshi Roma, fhedzi Yehova wa vha Heberu ane ene a fhiru ḡivhazwakale ya vharoma.) hu si na dziḡorobo na hone hu si na milayo, nahone vhoṅhe vha tshi amba luambo luthihi. Fhedzi nga murahu ha Mercury (Bel, Cush) o ṅalutshedza maipfi a vhathu (ngauralo muṅalutshedzi u vhidzwa u pfi Hermeneutes) ndi ene honoyo muthu we a ḡo kovhekanya mashango. Ndi hone heneḡho he ha ḡo thoma u fhandekanywa. Zwi a vhoneala u bva heneḡhaja zwauri Bel kana Cush,

khotsi a Nimrod, u bva mathomoni o vha e murangaphanda wa muṭuṭuwedzi we a kunga vhathu uri vha vhe kule na Mudzimu wa ngoho nahone a ṭuṭuwedza vhathu sa muṭalutshedzi wa midzimu ya zwifanyiso uri vha tevhele tshiṅwe tshivhumbeo tsha vhuṅwe vhurereli. O vha ṭuṭuwedza uri vha bvele phanda na mutsheṭo we murwa wawe a tou fhaṭa. Heyi ṭhuthuwedzo ndi yone ye ya ḡo ḡisa pfudzungule na u fhandekana ha vhathu, hu tshi itelwa uri a vhe kavhili "muṭalutshedzi na muḡaḡisi".

Cush, zwino, o vha e khotsi a maitete a vhutendamidzimu minzhi, zwino vhathu vho vho na hanedzana nga vhone vhaṅe, ene nga khathihi a mbo ḡi vha khotsi wa midzimu isili. Zwino Cush o vha a tshi vhidzwa nga ḡa Bel. Nahone Bel u ya nga ha ngano dza Tshiroma o vha e Janus. U khou fanyiswa ena zwifhaṭuwo zwivhili nahone o vha a tshi hwala thonga ye a vha a tshi ḡaḡisa a shusha vhathu ngayo vha "phaḡalala". Ovid u ṅwala hezwi malugana na zwine Janus a ḡiamba ene muṅe a tshi ri, vhakale vha mu vhidza phusuphusu". Ngauralo ri a zwi wana zwauro Cush wa bivhilini, ḡiravhele ḡa mathomo ḡe ḡa hanedzana na u rabela Mudzimu muthihi o vha a tshi pfi Bel, Belus, Hermes, Janus na vhanwevho, vhukati ha vhathu vhakale. O vha a tshi ita u nga u a ḡisa nzumbululo na dziṭhalutshedzo u bva kha midzimu uya kha vhathu. Nga u a ita zwa u raloho zwo ḡo vhangela uri mbiti dza Mudzimu dzi phaḡaladze vhathu, zwa ḡisa u fhandekana na ṅḡaḡo.

U swika zwino ri a kona u zwi vhona zwauro vhurabeli ha midzimu minzhi ho bva ngafhi. Fhedzi no no zwi ṭhogomela na zwauro ri wana hu tshi khou ambiwa nga ha munna ane a pfi Cush a tshi vhidzwa nga zwi khoḡo apfi "ndi khotsi a midzimu"? No no zwi ṭhogomela na fhanu uri maitete o ḡowealeho a ngano dzakale a u tenda, kha midzimu zwi a ḡivhonadza kha vhathu? Ndi hone heneṅa hune u rabela midzimu isili ha bva hone. Ngauralo ri nga sokou lingedza u ṭhaṭhuvha ḡivhazwakale uri ri kone u ḡivha nga ha u rabela midzimu isili. Holuga, zwo bviselwa khagala uri Cush ndi ene we a vula tswinga ya vhudzimuraru, ane a vha Khotsi, Murwa na Muyamukhethwa. Vhadzimu vhararu vha vhoṭhe vha eḡana. Fhedzi o vha a tshi ḡivha ngaha mbeu ya musadzi i ḡaho, ngauralo ho tea u vha na musadzi na mbeu yawe kha tshifanyiso. Hezwi zwo ḡo ḡa zwa vhonala afho Nimrod a tshi fa. Mufumakadzi wawe Semiramis omu hulisa ambo mu ita mudzimu, nahone a mbo ḡi ita mme wa murwa na mme wa vhadzimu. (zwiito zwo vha zwi tshi fana kokotolo na zwine tshivhidzo tsha vharoma tsha ita zwone kha Maria tshi mu ita mudzimu, Vhari o vha a si na tshivhi nahone o vha e mme wa Mudzimu. (Ene Semiramis) ane a vhidzwa nga ḡa "Nimrod Zeroashta" zwine zwa amba uri", mbeu yo fhulufhedziswaho musadzi".

Fhedzi a zwo ngo dzhia tshifhinga tshilapfu musadzi o mbo thoma u ḡikungela maṭo manzhi u fhira murwa, nahone hu si kale a vha ene ane a sumbedzwa sa ane a kandekanya ṅowa nga fhasi ha mulenzhe. Vha mbo mu vhidza vha ri "ndi ene khosikadzi ya ḡiṭaḡulu" nahone a mbo itwa mukhethwa. Zwinga ṅamusi hune Maria, mme a Yesu, u a takulelwa ṅha a vho itwa a sa fiho a rabelwaho, nga Khubvumedzi 1964 khoro ya Vatican yo lingedza u fha Maria maanḡa ane ene a si vhe nao, ngauri vha tama u mu vhidza uri ndi ene," Maria muimeleli," "Maria Mme a vhatendi vhoṭhe" "Mme a Kereke. Arali ho vhuya ha pfi hu na vhurereli ha vhomakhulukuku kha vhurereli ha Babele, a hu na huṅwe nga ṅḡa ha vhurereli ha vharoma.

Hu si ngauri vhurereli ha vhomakhulukuku ho thoma babele fhedzi ho vha hu tshi rabelwa tsiko. Ndi henengei Babele he midzimu ya ḡivhadzwa nga ḡa ḡuvha kana ṅwedzi na zwiṅwevho. Tshithu tshihulwane kha tsiko ho vha hu ḡuvha ḡine ḡa vha ḡi tshi khou bvededza tshedza na vhududo ḡa fhedza afho ḡa ḡisumbedza sa bola ya mulilo kha muthu, ire makoleni. Nga zwenezwo tshifhe mudzimu u vha a tshi pfi mudzimuḡuvha ane vha muvhidza nga ḡa "Baali". Kanzhikanzhi ḡuvha ḡo vha ḡitshi sumbedzwa sa tshitendeledzi tsha khavhu ya mulilo hu si kale hu a bvelela ṅowa i tshi bva matungo a ḡuvha. Hu si tshifhinga tshingafhani ṅowa yo vha tsumbo ya ḡuvha ya dovha hafhu ya rabelwa. Ngauralo lutamo lwa mbilu ya ene Sathane lwa mbo ḡi ḡadziwa. A rabelwa sa Mudzimu. Khuluṅoni yawe ya mbo vha hone. Vhalanda vhawe vha mu gwadamela. Henengei kha ḡa Peregamo, ekha tshivhumbeo tsha ṅowa i tshilaho, a rabelwa. Muri wa vhuṭali, wa vhuṅvi na zwivhuya, zwino u sumbedzwa u kha tshivhumbeo tsha ṅowa i tshilaho, a yo ngo fhura Efa fhedzi huno na lushaka lwoṭhe lwa vhathu.

Zwino Peregamo wo dovha wa vha tshidzulo tsha Sathane hani arali Babele wo vha u wone tshidzulo. Phindulo i kha ḡivhazwakale. Nga tshifhinga Babele u tshi wela kha vha Meda na vha Pheresi na vha Purisita -khosi Attalus a shavha na vho tshifhe vhawe na zwiphiri zwa zwiilaila. Ndi hone heneṅa he a fhaṭa muvhuso wawe wa tshi Roma a mbo dzula a thukha. Nahone a tshila a tshi ṭhogomelwa nga Diabolo.

Hezwi zwo vha zwo pfufhifhadzwaho kha ḡivhazwakale ya vhurereli ha Babele na u ḡisumbedza hayo kha Peregamo. A hu na u timatima uri mbudziso ṅzhi dzi sala dzi si na phindulo na zwiṅwevho. Izwo zwo itelwa uri rivulee maṭo; fhedzi hezwi a zwi khou itelwa ngudo ya zwa ḡivhazwakale, fhedzi zwi khou itelwa u thusa kha u vhalwa ha Ipfi.

ṭHUTSHELANO

Ndzumbululo 2: 14 -15,

"Hone tshiṭukhu tshi hone tshine nda sanda kha iwe zwine afho hau ha vha na vho faraho pfunzo ya

Bileamu we a funza Balaka u posa tshikhukhuliso milenzheni ya vhana vhaireale tsha uja zwidzimu zwisili na u pombwa

na iwe u na vho faraho pfungo ya Vhanikolai sa zwenezwo. Ine nda i vhenga"

Kha tshifhinga hetshi tsha Peregamo Murena u a sanda zwidayopfungo zwivhili zwine a si zwifune: 1. Tshidayopfungo tsha Bileamu tshe tsha disa u rabelwa ha zwivhumbeo na vhuvhi vhunzhi kha ja Isiraale ngei Baaliphioro. 2. Tshidayopfungo tsha Vhunikolai, tshe tsha vha tshi zwiito kha tshifhinga tsha Vhaefeso. Izwi zwi amba uri Peregamo ndi tshidzulo tsha Sathane, nahone zwo leluwa u phetha uri nga dziñwe ndila vhurereli ha babele ho no vanganywa na Tshikhristo.

Zwino hohu a si u humbulela fhedzi ndi mbuno ya zwa divhazwakale zwine raḁo zwi vhonadza nga u humela murahu kha divhazwakale kha tshifhinga tsha 36 A.D. (kha ñwaha wa Murena washu). Nahone ri tshiya ñha kha khoro ya Nicene ya 325. Afho vhakhristo (nga maanda vha Yuda nga mabebo) vho phadaladzwa vha ya nda ha mashango kana mashangoni ḁavha. U bva Yerusalema vho ya hothe vha tshi funza mafhungo maḁifha, nga maanda kha dzisinagogo. Ngauralo vhukati ha miñwaha miraru kana tsini na 36 A.D, (kha ñwaha wa Murena washu), mafhungo maḁifha o vha o no iswa Roma nga Junius na Andronicus, ane u ya nga Vharoma 16:7 vho vha vhe Vhaaphostola. Mushumo wo bveta phanda wa titima henefho lwa miñwaha minzhi u swika phusuphusu vhukati ha Vhayuda dzi tshi vhangela uri khosi ya Roma ane a pfi Claudius a tshi vha shakulisa u bva Roma. Vha Yuda vho ri vho no thathiwa kha dorobo yenei muḁoḁo wa kereke iyo thuku wa mbo vunde. Thañwe na vhahulwane vha tshivhidzo itshi vho vha vhe vhayuda ngauralo na vhone vho vho ḁo tuwa. Ngu dzo ḁo sala dzi si na mulisa nga u vhani ipfi lo ḁovha li songo ñwalwaho sa tsumbavhuyo ngauralo zwo ḁo vha zwi leluwa kha nngu thuku uri dzi beve ndilani kana u ḁaḁiswa nga vhorandivho na vhupangwa ha lenelo ḁuvha. Hu na dzipehele dza tshihuhu dzo lugelaho u vhulaha, na muya wa u sanda Yesu wo hungululwaho, ri a zwi wana kha divhazwakale zwa uri hei kereke thuku ya Roma yo ḁo xeelwa nga fulufhelo ya mbo ḁi gunea ya humela murahu, nahone ya mbo ḁi thoma u disa vhuḁambo ha vhupangwa fhasi ha madzina a Tshikhristo.

Vhunga tshifhinga tsha u shakuliswa tsho dzhia miñwaha ya fumiraru, vha tumbuli, Junius na Andronicus, a vho ngo kona u ḁa u swika ñwaha wa Murena washu wa 54 A.D. Humbulani khombo yavho ya u wana kereke ina madzina a Tshikhristo na vhupangwa vhu nengisaho. Ho vha hu na dzi alithare ngomu kerekeni he vha vha vha tshi vhea zwioro uri vha kone u ita therelo dzavho dza vhupangwa. Vharangaphanda vho vhwaho vha kereke vho vha vha sa swikelei, ngauralo, kha vhatuku vhe vha sala vho fulufhedzea vho simula kereke ntswa, kana uri kereke ya vhuvhili ya Roma. Mudzimu o shuma vhukati havho nga tshilidzi na dzitsumbo na zwimangadzo hu u itela uri kereke ya vharuru ivhe hone. Naho kereke ya u thoma yo semelwa u vha phangwa, tshi si tshikhristo kha u rabela hayo nahone a yo ngo kona u litsha dzina jayo fhedzi yo hana nahone ITSHE HONE kereke ya u thoma ya Roma-Kereke ya Khatojika ya Roma.

Zwino vhanzhi ri na khumbulo i si yone ya uri muthu muñwe na muñwe ane a vha mukhristo ndi tshivhangalelwa tsha Sathane na u konḁiselwa nga muvhuso. Fhedzi a zwo ngo tou ralo. Kereke ya u thoma yo ḁo thoma u konḁelela ya dovha ya engedza nga tshivhalo zwaui vhahulwane vha zwa milayo vho vhona zwo tea uri vha shumise kereke kha zwa politiki.

Ngauralo vhahulwane vha kereke ya u ranga ya Roma vha ḁiwana vha kha tshitalula vha dzhia dubo vha shandula kereke vha i ita muvhuso wa zwa shango vha hanaho vhapfi kha vha shengedzwe nga ñwambo wa u sa ḁoḁa u ita zwe zwa itwa nga vhanzhi, zwa u dzhena kha dzangano javho. Muñwe ane a nga o ralo wau ranga e muhulwane wa kereke ya Roma ndi Anicetus we a tshila nga tshifhinga tsha maḁana mavhili a minwaha o tshila nga tshi fhing tsha muḁivhalea Polycarp.

Ho ri musi Polycarp a tshi zwi pfa uri kereke ya u ranga ya khristo i vho ḁidzhenisa kha vhuḁambo ha vhupangwa ngauralo yo vha yo no tshikafhadza ngoho ya mafhungo maḁifha, ambo ya henengei u yo vha kwengweledza uri vha shanduke. O vha vhona vha tshi lala fhasi phanda ha zwifanyiso zwo rinwaho madzina a vhaaphostola na vkhethwa. O vha vhona vha tshi funga dzikhandela vha fhasi na midzi ya misho kha alithare. A vha vhona vha tshi takalela ḁuvha ja paseka fhasi ha dzina ja u fa na u vuwa ha Yesu, he vha takulela ñha tshinkwa tsho vhumbiwaho sa tshipiḁa tsha tshitendeledzi vha tshi thompha mudzimu wa ḁuvha, vha ḁitevhulela veini hu u itela u phaselela vhadzimu. Fhedzi hoyu mukhethwa we a tshimbila 1500 ya dzimaila vho balelwa u fara u wela hazwo fhasi. Mudzimu o amba nae henefho a tshi tou fhira. "Ephraimi o maliwa nga zwivhumbwa zwawe, mulitsheni e eḁhe," (Hosea 4:15) Polycarp ho ngo tsha ḁo dovha a vhuva.

Hu tshi tevhela Anicetus we a vha a na mbilu mmbi e mubishopo wa Roma we a vha a tshi pfi Victor. O ḁo thoma vhuḁambo ha vhupangwa na mitambo nga kereke ya u thoma, nahone a tshimbila hothehothe a tshi lingedza nga hune a kona ngaho u luvheledza kereke dza ngoho dza tshikhristo uri vha vha dzhenise mihumbulo i fanaho. Arali vha sa ita zwe a amba zwone o vha a tshi kombetshedza vhaofisiri vha muvhuso uri vha tevhele vhatendi, a tshi vha fara vha iswa khoroni kana kotho, vha iswa kothoni na u tou ita mabulayo kha vhanzhi. Heyi tsumbo ya u ita hawe vhuvhi i khou wanala kha divhazwakale

hune khosi Septimus Severus o kundwa nga Callistus (khonani ya Victor) URI A VHULAHE 7000 ngei Thessalonika nga uri havha vhatendi vho takalela vhuṭambo ha phaseka uya nga ha Murena Yesu hu si nga ha vhurabeli ha Astarte.

Ho vha hu kale muṭokola wa u zwifha wo vha u tshi vho litshedzela mbiti dzawe kha Mudzimu a tshilaho nga u vhulaha vhanangiwa, sa zwe zwa itwa nga muthomi wazwo Kaini, wea vhulaha Abele.

Kereke ya ngoho yo lingedza uri kereke ya mathomo i rembuluwe. Fhedzi ya balelwa u ita zwenezwo. Yo hula kha tshivhalo na kha vhuṭuwedzi. Yo ḡo dzhena kha u huwelela i tshi ḡṭana u itela u shonisa mbehu ya ngoho. Vho ri vhone ndi vhone vhe vhoṭhe vhare na vhuimeleli ha ngoho kha Murena Yesu Khristo, nahone vha takulela nṭha mbuno ya uri ndi vhone kereke ya u thoma Roma, nahone ndi vhone vhe vhoṭhe vha kereke ya u thoma. Ngangoho ndi vhone kereke ya u ranga, na ZWONE NDI VHONE.

Ngauralo nga tshifhinga tsha heyi kereke ya vhuraru ri na kereke mbili dzire na madzina a fanaho fhedzi hu na phambano i kalakataho vhukati havho. Muṅwe o no bva kha ngoho, o mala zwivhumbeo nahone ha na vhutshilo khae. O no ḡivanganya ene muṅwe nahone tsumbo dza lufu (hu si vhutshilo) dzi khou tevhela murahu hawe. U na maanḡa na miraḡo minzhi. Fhedzi u a tevhelela Ipfi, nahone tsumbo dzi a mu tevhelela. Vha lwalaho vha a fhodzwa nahone na vhafu vha a vuswa. U khou tshila e na vhutshilo na Ipfi ḡa Mudzimu. Ha funi vhutshilo hawe, fhedzi u a farelela kha Dzina na kha lutendo u swika lufuni.

Ngauralo u shengedzwa hu ofhisaho ha Roma ya tshiofisi yo wela nṭha ha vhatendi vhangoho u swika Constantine a tshi vuwa a ṅea mbofholowo ya u rabela kha zwa vhurereli. Hu khou vhonala hu na zwiitisi zwivhili uri ndingani heyi mbofholowo yo ṅeiwa. Tsha u thoma, mahosi o fhambanaho a Roma a vho ngo tendela u shengedza, fhedzi vho ri vha tshi fa, vho ḡo tevhelwa nga avho vho vhulayaho vhatu. Zwo vha zwi songo tou vha zwo fhelelaho zwauri u fhedziselani o ḡa kha tshitshavha a ri vhatendi vha tea u litshiwa, tsha vhuvhili tshihulwane tshone tsho vha tsha uri Constantine o vha ena mmbi khulwane phanḡa u dzhiiwa ha muvhuso wawe. Vhuṅwe vhusiku kha muloro o vhona tshifhambano tshi vha imahho phanḡa hawe a pfa uri heyi ndi tsumbo ya uri vhatendi vho vha vha tshi kho u rabelela u kunda ari u vha fhulufhedzisa mbofholowo arali vha kunda. A vhuya o kunda a ṅea vhatendi vhoṭhe mbovholowo sa zwe a fhulufhedzisa kha Mulayo wa ṅwaha wa Murena washu wa 312 AD.

Fhedzi mbofholowo u bva kha tshengedzo heyi ya u vhulawa na lufu ho vha hu si zwone zwe vha vha vha tshi lavhelela zwone. Constantine a mbo vha musedzi wa kereke. O vha a sa sedzi zwenezwo fhedzi, o vha a si tshe na lutamo lwa u vha mulavhelesi fhedzi o vhona uri kereke yo vha i tshi ṭoḡa thuso yawe kha zwe zwa vha zwi tshi mukwama, u vhona kereke idzi dzi tshi vho hanedzana. Inṅwe ya idzi phambano yo vha i tshi katela Arius, Mubishopo wa Alexanda, we a funza Kereke yawe uri kani Yesu ndi tshisikwa tsha Mudzimu o vha a si Mudzimu kereke ya Vhukovhela ya vhuya ya funza zwo fhambanaho na zwa Alexanda vha ri Yesu ndi muhulwane wa Mudzimu sa zwe vha vha vha tshi ri mulingana na khosi. Na mafhungo o raloho na u ṭhaselwa nga Vhadzia vhupangwa muvusi wa Tshiroma o ramba Khoro ya dzula Nicene nga ṅwaha wa Murena washu wa 325 AD na khumbulo ya uri u ḡo ṭanganyisa zwigwada izwo zwivhili uri vha swike kha u pfesesana, vha vhe tshithu tshithihi naho zworalo zwo thoma nga Constantine a zwo ngo thusa tshithu nga uri zwo tou ṅaṅa u tshila u swika ṅamusu sa "World Council of Churches" (Dzangano ḡa Dzireke dza ḡifhasi) naho o balelwa u zwi ita u ḡo zwi khunyeledza nga wa Ecumenical (Muṭanganelano wa Dzithendo).

Zwino u dzhenelela ha zwa shango kha zwa kerekeni zwi vha zwi mafhungo a vhutshila sa zwe shango ḡi sa pfesesi ngoho i wanalaho kha Ipfi kana ṅila dza kereke. Ndi ngani, heneḡa khetho ye ya siiwa nga Khoro ya Arius yo vha yo khakhea, nga murahu ha miṅwaha mivhili zwa sedzuluswa nga vhaṅwe vha vharangaphanḡa na zwe zwa humiselwa murahu miṅwahani mivhili ye ya vha yo no fhira nga muvhusi wa Tshiroma nahone lwa miṅwaha minzhi pfunzi heneyo ya mazwifhi yo kombetshedzwaho kha vhatu.

Fhedzi zwauri kereke na shango zwi ḡo ṭanganyiswa Mudzimu o vha tshi zwi divha. ḡone dzina Peregamo ḡi amba, "u malwa ho khunyeledzwaho." Ngangoho shango na kereke zwo vha zwo malana; vhurereli na zwa politiki zwa ṭanganywa. Masiandoitwa a u malana ha izwo zwivhili o vha o vhfifha lune shango ḡo vha ḡi sa athu no ngo vhuya ḡa zwi vhona. Ngoho a i wanali vhukati havho nga nḡa ha ṅila mmbi dzoṭhe dza Kaini [muvangano wa u thoma] ndi zwone zwine zwa vha zwone.

A si uri tshivhidzo na shango zwo sokou ṭanganywa fhedzi, Vhurereli ha babele ho ḡo baḡakanywa na Kereke ya u thoma lwa tshiofisi. Sathane zwino o vha a tshi vho kona u swikelela dzina ḡa Yesu na ene a dzudzwa khulunoni sa Mudzimu, nga thuso ya muvhuso kereke yo fhaṭelwa nḡu khulu ya thabelo ya fhedza ya iswa zwifanyiso zwa vhatendi vhe vha fa kale kha tshauḡa nga tshi fhinga tshila ndi hone ḡivhanda ḡa "Nzumbuluwo 13:3 he ḡa huvhadzwa lu isaho lufuni [Muvhusu wa Tshiroma na Vhupangwa] Roma sa shango ḡa dzithundu ḡo vha ḡo ṭahala vhukuma nahone hu tshi nga ḡo vha ḡi tshi mbwandamela; fhedzi zwo vha zwi si tsheena ndavha zwino, vhunga sa izwi Muvhusu wa Tshiroma na zwa vhurereli o vha a tshi ḡo mu vhea nṭha ha ḡifhasi lwe a vha a tshi ḡo vhusa u bva nga ngomu hune a sa ḡo vhonala u bva nga nḡa.

Litshani ndi ni sumbedze ngoho vhukuma ya mañwalo, ngauri a thi toḍi uri muñwe muthu a humbule unga ndi khou ñea nzumbuluwo yanga, ine i sa wanalei kha mañwalo.

Daniele 2:31-45,

“Thovhela wo vhona tshifanyiso tsha muthu tshenetshi tshifanyiso tsho vha tshi tshihulu e madzanga tshi tshi tou ofhisa. Thoho yatsho yo vha iya musuku vhu kuma khana na zwanda zwo vha zwi tsimbi tshena thumbu na khundu zwi tsimbi nnstwu.

Milenzhe yatsho yo vha i tsimbi ñayo dzone dzo vha dzi tsimbi yo vanganaho na vumba ñayo dzone dzo vha dzi tsimbi yo vhanganaho na vumba

We u tshe wo lavhelesa ngei thavhani ha tsa toḿbo ḽi songo tou phiguluswa nga tshanda tsha muthu la ḍa la gekha iyo milenzhe ya tsimbi na vumba ḽa pwashekhana nga kathihi ha mbo sukekana tsimbi na vumba na tsimbi tseḽha na musuku zwa balangana vhunga mungu luvhathani musi tsho limuwa muya wambo ḽuwa nazwo hu si sale tshithu fhala he zwa vha zwi hone ḽo toḿbo ḽeḽa pwashekanya itsho tshifanyiso ḽa mbo vha thavha khulu ye ya ḍadza shango ḽothe

Ndi wone muloro zwino thovhele nga ri muvhudze ḽhalutshedzo

Thovhela u khosi ya mahosi Mudzimu wa ḽadulu o u fha vuhosi na vuhulwane na maanda na vhurema hune vhathu vha vha hone na dziphukha dza shango na zwiñoni zwa ḽadulu Mudzimu o zwi kumedzela iwe a u ita muvhusi wazwo zwoḽhe ḽhoho ya musuku ndi iwe

U ḍo tevhelwa nga muñwe muvhuso une wa ḍo vuwa wa si eḍane na wau ha ḍo kona u ḍa muñwe muvhuso wa vhuraru wa tsimbi tswuku une wa ḍo vhusa mashango oḽhe

Ha ḍo kona u ḍa muvhuso wa vhuna wo kwa thaho vhunga tsimbi une wa donga tsimbi ine ya kandekanywa ya pwashekhana zwothe u do ralo a tshi tshinyekhsnya minwe mivhuso wa i kandekanya wa i pwashekhana yothe vhunga tsimbi

Zwino wo vhona nayo na zwikhunwe nyana zwi viumba lela vanga na na tsimbi ndi uri udo vha muvhuso wewa tou vangana nga thungo udo vha na u khwatha ha tsimbi ngauri wo vhona tsimbi yo vangana na vumba

Nahone zwe wa tou vhona tsimbi yo vangana na vumba zwisumbredza urinaho dzi tsha ka dza tou vangana nga u dzekhisana adzi vhi lusha kha luthi hi vhunga tsimbi isa thanga ni na vumba

Hone misi eneo mahosi ni hone mudzimu wa thadulu atshi do vusa muvhuso une was ado tshinyala lini na lini une vhu hosi howo vhus ado wetshele kalunwe lushakha wonoyo udo pwashekhana muvhuso wotho wa I lodza wone une wa ima lini na lini vhunga wo vhon hombo litshinga thavha li so ngo phiguliswa nga muthu laphwaasha tsimbi na tsimbi na tsimbi tswuku na vuma na musuku ndi mudzimu muhulu ene we a divhadza thovhela zwine zwa khouda muloro uamba zwone na thalutshedzo ya yo ndi ma fhungo ngoho.”

Hafha zwo dzumbululwa zwine zwa ḍovha vhumatshelo nga ḍivhazwakhale isa athu ḍadziwa ye ya phorofitiwa u ḍa fhano shangoni u bva nga tshi finga tsha Daniele u swika nga tshifhinga tshine Yesu a ḍo ḍa a vhusa sa murwa wa Davida “zwi ḍivhalea sa zwifhinga zwa vhanḽa” Hetshi tshifhinga tsho vha tshi na ḍivhazwakale yo kanulwaho lune ya vha itshi ḍivhiwa nga muvhuso muhulwane uno fhira mivhuso yoḽhe kha u khethekanywa hayo; Babylon ,Medo-Persian, Grecian,Roman.

Muvhuso muhulwane nahone une wa vha na vhuḍi vhusi hodalaho ha vhu hosi hovha ha Bhabhele hovha utshi fanyiswa na thoho ya musuku.

Vhe vha vha tshi tevhela kha vhugala ndi VhaMedo-Persian lune uya ngaha ḍivhazwakale kha muvhuso hoyu ho vha hu na vhugala vhuḽuku nahone ho vha hu tshi fanyiswa na ḽivhanda na zwishasha zwa silivhere.

Ndi hone henefho he ha ḍo tevhela tshifhinga tsha vhagerika vhe vha wana khosi ire na vhuḽali vhunzhi hu fhiraho ha vhangaphanda vha dzimmbi dza dzhang ḽothe tshine tsho vha tshi tshithu tshi sa athu u vhonala ḽifhasini nga vhuphara nga uralo hohu u vhusa ho vha hu tshi fanyiswa ha fana kokotolo sa thumbu na zwizwa zwa tsimbi tseḽha. Yo vha ina vhugala vhuḽuku ri tshi i vhambedza na hedziḽa mbili dzire phanda.

Mafhedziseloni ho mbo ḍi ḍa muvhuso wa u fhedzisela we wa vha u muvhuso wa Tshiroma hu tshifanyiswa milenzhe na zwirethe. Fhedzi hu uri muvhuso wo fhiraho wo vha u tshi fanyiswa na zwiebiwaho mavuni zwo fhelelaho zwingaho (musuku wo ḽambaho,silivhere, tsimbitseḽha) hoyu muvhuso wa u fhedzisela wo vha u tsimbi yo fhelelaho ire kha milenzhe fhedzi, ngauri u swika milenzheni zwo vha zwo vanganywa tsimbi na vumba, nahone zwiebiwa na mavu a zwi vanganyei ngauri a zwi nga koni uri zwibvedze manḽa na u khwaḽha hu si na vhukono. Fhedzi hezwi a zwo ngo tou ralo fhedzi,

tshimangadzaho, ngamanda nga hoyu muvhuso wa u fhedzisela wa (Tshiroma) ndi tshauri u do kondelela u tshi hana u kha nyimele yeneyi i songo dowealeho "ya u vanganywa" u swikela Yesu a tshivhuya.

Muvhuso wa Tshiroma wa tsimbi (u sumba maanda na ndozwo khulwane kha vhahanedzi na vhalwisaho hoyu muvhuso.) wo do vhumbeva nga vukhethekanyi vuvhili. Nahone zwo da zwa vha hone nga u muvhuso wa fhandekanya nga huvhili: Vhubvaḁuvha na Vhukovhela. Mivhuso heyi kha vuvhili hayo yo vha na maanda mahulu, ya kona u kwashekanya miḁwe mivhuso ire phanda hayo.

Fhedzi sa u nga vho vhugala na maanda a mivhuso a tshi kundelwa, ngauralo na honoyu muvhuso wo do thoma u kundelwa na wonevho. Ngauralo Roma ya mbo di wa. Ngauralo muvhuso wa Roma wa vupangwa wo vha u si tshe wa tsimbi. Roma wo mbo di wa. Wo huvhadzwa u swikela lufuni. Roma wo do kundelwa uri u vhuse. Ho vha u fhela hazwo. Shango lothe guḁe la mbo humbula sa zwezwo. Fhedzi shango loḁva lo khakha hani kha kuhumbulelo kwa mufuda wonoyu, ngauri yeneyo thoho (Roma) i imaho yo huvhadzwa a yo ngo huvhala lwa u swika lufuni. (thalutshedzo ya Wuest kha Ndzumbululo13:3,

"Nahone iḁwe ya dziḁthoho dzawe dzo vhonala dzo huvhala lwa ḁama, mutsinga wo tumulwa. Nahone u rwiwa hawe nga thamu ya lufu ho do fhola. Ngauralo dzhangano lothe guḁe lambo tevhela livhanda la ḁaka ngau vha akhamadzwa.")

Vhathu vha sedza kha Roma. Vha a sedza kha dzhangano la Itali. Nahone vha tshi sedza ngauralo a vha zwi limuwi zwauri Roma, na vhuḁifari hawe ha u konḁisa na kha kudzulele hune mupapa avha na bulege yawe ire fhasi ha ndangulo yawe, zwavhuḁivhuḁi lu tou vha lushaka lure vukati ha lushaka, ngauralo u na vhaimeleli nahone u a tḁangedza vhaimeleli vha maḁwe mashango. ROMA WA MUPAPA WA TSHI KHRISTO TSHA MAZWIFHI (u vhidzwa na nga uri ndi dorobo isa fheliho, Ndi tḁambaḁe heji) ZWAZWINO I I A LANGULA NGA ZWA VHURERELI U FHIRA ROMA LAKALE LAVHUPANGWA LEḂAVHA LITSHILANGULWA NGATSIMBI YO FHELELAHO YA VHUHABELEDZI. Roma wo dzhia kuḁwe kutshilele nga murahuni ha uri Konstantino a faranyisa kereke na muvhuso a kona u tikedza u farana hohu nga vukandedzi. Muya wo no hula wa tuḁuwedza Roma wa Vhupangwa ndi muya muthihi honoyu une wa khou tuḁuwedza Roma la Tshikhristo lamazwifhi. Ni a kona u zwi vhone hezwi ngauri ni a zwi divha zwazwino zwauri muvhuso wa vhuḁa a wo ngo vhuva wa ngalangala, wo so kou shanduka nga nḁa fhedzi.

Vha muḁanga wa Nicene vho vha vho no dzhavhula maanda a Roma kha zwapolitiki vha isa kerekeni, zwa sumbedza uri a hu na mugumo kha ḁila ine kereke ya mathomo ya Tshikhristo ya do tshimbila khayi. Dzina, la uri Tshikhristo, le mathomoni la ḁisa tshengedzo, zwino lo doḁva dzina la vha shengedzi. Ndi kha henetshi tshifhinga he Augustine wa Hippo (354-430) o vhea mulayo wa uri kereke itea nahone ZWO TOU TEA uri hu shumiswe manḁa kharali zwi tshi tea uri a humise vhana vhawe vha dzhene dangani jawe, na zwauri zwo vha zwi tshi tshimbilelana na ipfi la Mudzimu kha u vbulaha mipengo ya zwa vhurereleli na vphaphaladzi vha ipfi la ngoho vha apostola. Kha u sa pfesesana hawe na Vhadonatist o ḁwala a ri, : "Zwi tou vha khwiḁe vukuma uri vhatu vha rangiwe phanda kha u rabela Mudzimu nga pfunzo kha u ri vha dzheniswe khazwo ngauri vha ofha u shengedzwa kana u pfa vhutungu, fhedzi a zwi tevhelile hezwi ngauri ḁila ya kale i bveledza vhatu vha khwiḁe, ngauralo avho vha sa dikumedzeli khayi vha tea u litshwa vha sa vavhalelwi. Ngauri ndi vhanzhi vhane vha zwi dzhia sa madze (sa u nga ro zwi sumbedza nahone ri khou dzulela u zwi sumba maḁuvha oḁhe nga u shumisa tshenzhemo kana ndalukano yoneyone) kha u habeledzwa nga nyofho kana u pfa vhuḁungu, uri vhaḁone uri nga murahu ha zwenezwo vha tuḁuwedzwe nga pfunzo, hu u itela uri thḁaḁwe vhangano kona u tevhelile nga u ita zwe vha zwiguda kha ipfi ...Huno ndi vukhwiḁe kha avho vha rangwaho phanda kha lwavhuḁi nga lufuno, ndi avho vhare vhanzhi vukuma vhane vha lulamiswa nga nyofho. Ngauri ndi nnyi a nga kona uri funa u fhira Khristo, Ene we a ḁekedza vhutshilo hawe fhasi a tshi itela dzinngu?

Nga murahu ha u vhidza Petro na vhaḁwe vha rumiwa nga ene nga maipfi awe fhedzi, ori heneḁho A tshi ḁa u vhidza Paulo, Ene ho ngo kaidza nga ipfi Lawe fhedzi, huno o tou mu posela fhasi mavuni nga maanda awe: nahone a tshi itela uri thḁaḁwe a nga kona u habeledza a ḁisa uḁla o sinyuwaho are vukati ha swiswi la vupombwe, uri a vhe na lutamo lwa tshedza tsha mbilu, o thoma a murwa nga vupofu ha ḁama kha maḁo. Ndi ngani zwino kereke isa shumisi maanda uri i kone u kombetshedza vharwa vhayo vho xelaho uri vha kone u huma murahu khayi? Murena Ene mune o ri, "tshimbilani ni dzhene magondoni na kha mitsheḁo ni tshi vha kwengweledza uri vha dzhene nga ngomu." Huno kharali maanda a kereke ya tḁangedza nga u khethiwa nga mudzimu kha tshi fhingano tsho eḁanaho, zwi tshi fhirwa nga vutshu ha vhurereleli na lutendo lwa mahosi, tsha vha tshishumiswa tshine avho vhare magondoni na kha mitsheḁo (Kha pfunzo dzi sa pfaseseiho na kha dzinḁaḁo dza vukhethekanyi ha vhurereleli) Vha kombetshedzea uri vha dzhene ngangomu, zwino avha tei u wana mulandu kha u kombotshedzwa havho.

Dora la malofha lo aluwa la fhirisa mupimo. Muḁokola wa mazwifhi ure Spain zwino wo do karusa khosi Maximus uri a dzhenelele kha u thasela vhatendi vhangoho vhe vha vha vhe na Ipfi na tsumbedzo na zwimangadzo. Nga u ralo vhaḁwe nga Vhapriscillianists vho do ḁiswa kha Treves nga Bishop Ithacus (385). O vha pomoka kha u lowa na u ita vupombwe nahone ndi vhanzhi vhe vha vbulawa. Martin wa Tours, na Ambrose wa Milan o hanedzana nazwo, a humbela uri u tambudzwa hu fhele fhedzi a balelwa. Afho u shengedzwa hu tshi endela phanda hu sagumi havha vhabishopo vuvhili havho vho hana u

konana na mubishopo Hydatus na vhañwevho vhane vhafana na ene. A zwi pfesesei uri mu Synod wa ngei Treves o tendela mabulayo aya.

U bva kha tshenetshi tshifhinga zwi tshiya phanda nga maanda u bva kha zwifhinga zwa maswiswi. Ri do vbona vhana vha nama vha tshi shengedza vha lozwa vhana vha muya, naho vuvhili havho vha tshi ri vha vhana vha Khotsi muthihi sa zwe zwa vha zwi hone kha Ishmaele na Isaka. Swiswi ja u tshikafhadza muya li do fhelela nahone tshedza tsha ngoho tsha Mudzimu tshi do fhelela u swika tshi tshi vha tshikutukuku. Hu uri mbavhalelo ya Mudzimu i do dzulela u vha ya ngoho," Tshedza tshi a vhonetshela swiswini nahone swiswi li nga si kone u ita tshithu nga hazwo.

Zwino u swika kha hetshi tshifhinga a thi athu u bvisela khagala heyi mbuno kha divhazwakale ye nda fulufhedzisa uri ndi do i funza, Ni do zwi humbula zwauri Attalus o shavha u bva Babele a tshiya Peregamo ambo ita muvhuso wawe wa vha kule na muvhuso wa Tshiroma. Wo titima wa svela phanda miñwaha i tshiya, u tshi aluswa nga mudzimu wa jino shango. Ho dzhena vhotshifhe vha funza vha tshi sielana nga murahu ha u vhusa ha Attalus u swikela kha u vhusa ha Attalus wa vhuraru, nga ntha ha zwiitisi zwi divhiwaho fhedzi nga vhudivhusi ha ene Mudzimu, O dzhia muvhuso a u kumedzela kha vharoma. Julius Khesari ambo dzhia zwothe muvhuso wa lwa nama na muya ngauri o dovha mufunzi muhulwane ane a vhidzwa ngala uri Pontiff Maximus wa vhurereli ha Babele ngauralo o vha e khosi tshifhe. Haya madzina awe a tshidulo tshawe o svela phanda a newa vhavhusi vha Tshiroma vha tevhelaho vhane vha vhidzwa u pfi ndi vhavhusi vha Tshiroma u swika kha tshifhinga tsha Maximus wa vhuraru we a zwi hana. Uya nga ha divhazwakale ya Stefani ndi hone henefha he mupapa a do dzhia hone uri a vhe thoho ye muvhusi wa Tshiroma a hana u vha yone u swika na namusi hu kha divha na Mupapa fano shangoni, nahone ngangoho u kha divha mupontiff Maximus. U a ambara khare ya mitotoma miraru nahone u dzula Roma. Kha Nzumbululo 17 Mudzimu ha tsha sumbedza Peregamo tshidulo tsha Sathane kana uri ndi hone hune Sathane a dzula hone. Aiwa, kamara ya khululoni a i tshoho Peregamo, fhedzi i kha TSHIPHIRI tsha Babele. A tshiho Babele fhedzi tshi kha Babele ja TSHIPHIRI. Li kha dorobo ire ntha ha zwi kwara zwa sumbe. Thoho ya hone ndi mupikakhristo ngauri o dzhavhula vhuimo ha Khristo ane a vha ene e ethe ane a vha mupfumedzeli nahone ndi ene e ethe ane a kona u hangwela zwivhi. Ee, Pontiff Maximus u na ri ne namusi.

Pfunzo ya Vhanikolai

Ndzumbululo 2:15,

"Na iwe u na vho faraho pfunzo ya vhanikolai, tshine tsha vha tshithu tshe nda sanda."

Ni do zwi elelwa zwauri ndo zwi bvisela khagala kha tshifhinga tsha Efeso zwa uri ipfi, vhanikolai, li bva kha madzina mavhili a tshi Gerika: Nikao li amba uri u kunda, nahone Lao li amba uri mirado ya tshivhidzo. Vhanikolai zwi amba urI, "u kunda mirado." Zwino ndingani hetshi tshi tshithu tshi shushaho? Ndi tshithu tshi shushaho ngauri mudzimu ho ngo vhuya a isa Kereke yawe kha zwanda zwa murangaphanda o nangiwo zwine zwa vha zwithu zwino andana na muhumbulo wa zwa politiki. O vhea Kereke yawe kha vhalondoti vho nangiwo nga Mudzimu, vho dadzwaho nga muya, vhanna vha tshilaho nga Ipfi vhane vha ranga phanda vhatu nga u vha nea Ipfi. Ene ho ngo fhandekanya vhatu nga u vha khethulula nga maimo hu u itela uri vhatu vhanzhi vharangwe phanda nga vhotshifhe vkhethwa. Ndi ngoho zwa uri vhangaphanda vhu tea u vha vkhethwa, fhedzi zwo tea u ralovho na kha phutheo yotho gote. Ri tshi endela phanda, a hu na bulege kha Ipfi hune vhotshifhe kana vhafunzi kana vho raloho vhane vha ima vha vha vhapfumedzi vhukati ha Mudzimu na vhatu, kana uri hu nga vha hu na bulege hune vha fhandekanywa hone kha u rabela havho Murena. Mudzimu u toda uri vhothe vha mu fune nahone vha mu shumele vhe fhethu hu thihhi. Vhanikolai vhulozwa kuitele kwo teaho nahone vhu a fhandekanya vhafunzi na vhatu ha konavho u ita vhangaphanda marena o kalualaho murahu ha uri vha vhe vha shumeli.

Zwino heyi pfunzo yo thoma sa nyito kha tshifhinga tsha u thoma tsha tshivhidzo. Zwi a vbonala zwauri thaidzo i wanala kha maipfi mavhili: a uri, "vha hulwane" (Presbyters) na " vhalavhelesi vha zwothe" (vhabishopo). Naho manwalo a tshi sumbedza uri hu na vahulwane vha tshivhalo kha Kereke iñwe na iñwe, vhañwe vho thoma (Ignatius e vhukati havho) vha tshi gudisa uri muhumbulo wa vhabishopo ndi wa u divha zwothe kana uri u vha na maanda nahone u kona u vha na ndangulo kha vahulwane. Zwino ngoho ya mafhungo ndi ipfi "muhulwane" zwine zwa sumba uri hoyo muthu ndi nnyi, hu uri ipfi ja uri "mubishopo" li sumba ofisi ya munna muthihi a fanaho. Muhulwane ndi munna. Mubishopo ndi ofisi ya onoyo munna. "Muhulwane" zwi didzulela nahone zwo dowelea tshifhinga tshothe uri zwiito zwi sumba fhedzi miñwaha ya muthu nga u tevhelana hayo e kha Murena. Ndi muhulwane, hu si nga ñwambo wa uri, o khethiwa kana uri o vheiva, na zwiñwevho., fhedzi ngauri ene ndi MUHULWANE e kha Murena. O no vha na tshenzhemo, o gudiswa, a si muthu muswa, u a fulufhedzea nga ñwambo wa uri u na ndalukano na u kongelela hune ha nea vhuñanzi ha tshenzhemo ya vhutshilo hawe kha TshiKhristo.

Fhedzi aiwa, vhabishopo a vho ngo nambatela pfunzo ya Paulo, fhedzi vho ya kha u talutshedza ha Paulo ha tshifhinga tshe a vhidza vahulwane u bva Efeso uya Miletus kha Mishumo 20. Kha vese 17

mañwalwa o ñwalwa u pfi, "vhahulwane" vho vhidzwa, zwino kha vese 28 vha vhidzwa u pfi ndi "vhalavhelesi vha zwothe" (vhabishopo). Nahone kha havha vhabishopo (a hu na u thimathima uri vha vha vha na muhumbulo wa politiki nahone vha na dora la u nwa maanda) vhoima ngala uri Paulo o ñea thalutshedzo ya uri, "vha lavhelesi vha zwothe" vhuimo havho hu khou fhira ha vhahulwane vha tshivhidzo tsha hayani ngauri vha na maanda lwa tshiofisi henefho fhedzi kha tshivhidzo tsha havho. Kha vhabishopo o vha o no vha na maanda o engedzedzwaho u fhira vharangaphanda vhanzhi vha henefho hayani.

Haya maitele ho ngo vhuya a ñwalwa kha mañwalo kana ñivhazwakale, naho zworalo munna wa tshiimo tshi nonga tsha Polycarp o vha a tshi tenda kha madzangano o raliho.

Ngauralo, hezwo zwe zwa thoma sa nyito kha tshifhinga tsha Kereke ya u thoma zwo do itwa pfunzo, nahone na ñamusi itshe hone. Vhabishopo vha ñiri vha na maanda a u langula vhatu nahone vha shuma navho nga ñila ine vha toda ngayo, vha tshi vha vhea hune vha toda hone kha vhushumeli. Hezwi zwi khou hanedzana na vhangaphanda ha Muya Mukhethwa We ari, "Fhandekanyani Nne Paulo na Baranaba ngauri mushumo une vha khou ita ndi nne ndo vha vhidzela wone." Hezwi ndi ulwana-Ipfi na ulwana-Khristo.

Mateo 20 vs 25;28,

"Yesu ene a vha vhidza vhothe ari: Ni a ñivha zwauri vhavhusi vha vhatu tshavho ndi u vhusa, na vuhulwane tshavho ndi u ita maanda.

Kha inwi zwi songo ralo. A funaho u vha muhulwane kha inwi a vhe ene a ni shumelaho

A funa u vha muvhusi kha inwi ange mulanda wañu

Vhunga murwa muthu a songo da a shumelwa, o da u shumela vhañwe na u kumedza vhutshilo hawe uri a phuluse vhanzhi, na inwi ni ralo

Mateo 23:8 -9

"Inwi ni songo tenda u pfi Rabi, ngauri mufunzi wañu ndi muthihi, inwi nothe ni vharathu na vhakomana

Ni songo pfi khotsi fhanu shangoni, ngauri khotsi -añu ndi muthihi a re ngei tañulu."

Uitela uri ri ñangavhudze zwinwelele, litshani ndi thalutshedze Vhunikolai nga ñila heyi.

Ni a humbula uri kha Nzumbululo 13:3 iri yone:

"Nda vhona inwe ya dzila dziñhoho dza ñila ñivhanda yo rungiwa lwa u isa lufuni. Huno fuvhalo jayo la u isa lufuni la fhola. Shango lothe la sala li tshi kanuka ñila ñivhanda"

Zwino ri vho zwi ñivha zwauri thoho yo huvhalaho ndi ya muvhuso wa vupangwa ha Tshiroma, hoyo muvhuso muhulwane u na maanda kha zwa politiki shango lothe guthe. Heyi thoho yo do vuwa habe sa muvhuso wa kha siya la zwa muya kha "Kereke ya Tshikhatolika ya Roma." "Zwino ni zwi thogomelese hezwi zwavhudi. Ndi mini tshe Roma la vupangwa li kha zwa politiki la ita uri li bvelele? "O fhandekanya a kunda." Heyo ndi mbeu ya Roma: u fhandekanya na u kunda. Maño awe a tsimbi o luma a mila. Ane a vha o luma a mila a nga si tsha do dovha a vuwa u nga sa fhaña o lozwa Carthage nahone a mbo mu fukedza kha muno. Mbeu nthihi yeneyo ya tsimbi yo sala i khae afho a tshi vuwa sa kereke ya mazwifhi, ngauralo maitele awe a ñidzulela u vha a fanaho ndi a u fhandekanya a kona u dzhia nga u a kunda hayo ndi one maitele a tshi Vhunikolai ngauralo Mudzimu u a zwi sanda.

Zwino ndi mbuno i ñivhaleaho zwavhudi na kha ñivhazwakale zwauri vkhakhi hovhu ho ri u swenda ha dzhena kerekeni, vhanna vho thoma u ñatisana vha tshi toda zwidulo kha ofisi ya mubishopo, hu na mvelele dza uri hetshi tshidulo tshi khou ñekedzwa avho vho gudesaho, vhanna vhare na lupfumo, thundu na mihumbulo kha zwa politiki. Mbekanyamishumo na ndivho dza vhatu zwo thoma u dzhia vhuimo ha vhuñali ha Mudzimu na Muya mukhethwa u sa tsha vha na ndangulo. Izwi zwo vha zwithu zwivhi zwi ofhisaho, nga uri vhabishopo vho do thoma uri a hu todei vkhakhristo vha na vthuthu ha u fulufhedzea uri vhafunze ipfi kana mañwe maitele a zwiteñwa zwa kerekeni, ngauri ndi mirado na vhuñambo hu re na ndeme. Hezwi zwo tendela vhanna vhare na vhuñvi uri vha kherukane dzinngu.

Hu na pfunzo dza u itwa nga vhatu dza u takulela ñha vhabishopo u swika kha madzulo a siho kha mañwalo. Tsho do tevhelaho ndi u fhana madzina o khetheaho e a do fhañela kha nzudzanyo ya zwa vhurereli, ngauri nga murahu ha tshi fhinga tshipufhi ho do vha na vhabishopo vhahulwane vhare ñha ha vhabishopo na mufaratshanda wa Mupapa are ñha ha vhabishopo vhahulwane ngauralo kha tshifhinga tsha Boniface 111 ho vha na mupapa ñha ha vhothe.

Miniha nga pfunzo dza vhanikolai na ñanganyiswa na Tshikhristo khathihi na Tshibabele mvelele dza

hone ndi zwe Hesekiele a vhona kha ndima ya 8 : 10

“Nde ndo dzhena nda lavhelesa, nda vhona zwothe zwifhanyiso zwa zwi khokhonono na zwa dziphukha zwa dzitshikha na zwa midzimu yothe ya lushaka lwa Isiraele, zwo nwaliwa kha luvhondo thungo dzothe”

Nzumbululo 18:2,

“A tavha mukosi nga ipfi la maanda a ri: Iowa, Iowa, babele lihulu! lo no vha vhudzulo ha zwirunzi zwivhi, ndi tshitumba tsha mimuya yothe ya dzitshika, ndi tshitumba tsha manoni othe a dzitshika a vhengiwaho”

Zwino heyi pfunzo ya vhanikolai, hoyu mulayo we wa vhewa kerekeni, a wo ngo takadza vhatu vhanzhi ngauri vho vha vha tshi kona u vhala manwalo a kale kana thero kha Ipfi lo nwalwaho nga muthu ane a ofha mudzimu. Zwino kereke yo ita mini? Yo do pandela vhagudisi vho lugaho nahone vha fhisa na dzibivhili. Vho ri, “zwi dzhia pfunzo ya nthesa u vhala na u pfesesa Ipfi. Ndi ngani na Petro na ene o amba a ri zwithu zwinzhi zwa Paulo a nwalwa zwi a konza u zwi pfesesa.” Nga murahu ha u dzhia Ipfi la bva kha vhatu, A zwo ngo fhedza tshifhinga tshingafhani vhatu vho vha vha tshi vho thetshesela fhedzi kha zwine zwa ambiwa nga mufunzi, na u ita zwine mufunzi a vha o amba zwone. Vho vhidza zwenezwo uri ndi Mudzimu na Ipfi Lawe. Vha dzhia mihumbulo na vhutshilo ha vhatu nahone vha vha ita vhalanda vha vhotshifhe vhane vha shengedza vhatu.

Zwino kharali ni tshi toda vhuṭanzi ha uri kereke ya khatolika i khou toda vhutshilo na mihumbulo ya vhatu nga u vha kombetshedza, sokounu thetshesela khatulo ya Theodosius X. khatulo ya Uthoma ya Theodosius

khatulo ya u thoma ya Theodosius (Heyi khatulo yo nekudzwa nga tshihadu nga murahu ha u lovhedzwa hawe nga Kereke ya u thoma ya Roma.) Vhoriṇe ri vhavhusi vhararu vha Roma ri khou toda uri vhatu vhashu vha tevhedzele vhurerele ho funzwaho nga Mukhethwa Petro kha vha Roma, tshine tsha tshithu tsho vhulungwaho kha sialala nahone zwi a themendelwa zwazwino nga mupapa, Damasus wa Roma, na Petro, mubishopo wa Alexandria, munna wa muaphostola mukhethwa u ya nga ha gudedzi la vhaaphostola, na pfunzo ya mafhungo madifha; Kha ri tende kha madzina mararu a thoho nthihi ya Mudzimu, dzina la Khotsi, la murwa, na muya mukhethwa, kha u edana ha vhuhulwane ha vkhethwa vhararu. Ri khou vhoṭha la uri vhatevheli vha holu lutendo vha vhidzwe nga u pfi vkhristo vha Tshikatolika; ri a isa luswayo kha vhatevheli vhothe vha sa pfadzi vha vhuwe vhurerele hure na dzina la mipengo, nahone ra hanisa hune vha kuvhanganela hone vha tshi rabela nga dzina la dzikereke. “Nga nṅdani ha u laṭwa nga khatulo khethwa, vha tea u lavhelela u badela huhulwane lune maanda ashu, ri tshi rangwa phanda nga vhuṭali ha litadulu ri do zwi humbula zwavhuḍi uri ri vha pfisa hani vhutungu...”

Milayo ya fumiṭhanu ya u gwevhela thambo ye Khosi ya Roma ya ita kha miṅwaha minzhi yo fareledza vhaivangeli kha la pfanelo dzavho dzothe dza u dzhenelela kha vhurerele ha havho, vha vha ntsha dziofisini dzothe dza u shumela vhatu kana muvhuso, nahone vha vha shushedza nga u ri vha do badela dzimbadelo, u dzhielwa thundu, u shakuliswa kana u tou vhulahwa.

Ni a divha uri ndi mini? Ri kho ya kha ndila heneyo namusi.

Kereke ya khatolika ya Tshiroma i divhidza uri ndi yone mme a dzi kereke dzothe. U divhidza ene uri u kereke ya mathomo. Heyi ndi ngoho yodalaho. O vha Kereke ya mathomo ya Roma ye ya gunea ya humela murahu ya dzhena kha tshivhi. O vha ene wa u thoma u ita dzanganano. Nga ngomu hawe ho wanala maitele na dzipfunzo dza Vhunikolai. A hu na ane a nga hanedza zwa uri ndi mme. Ndi ene mme nahone o bvedza vhana vha vhasidzana. Zwino nwana wa musidzana u bva kha musadzi. Musadzi o mbaraho kanzu tswuku o dzulaho kha zwikwara zwa sumbe zwire Roma. Ndi ene phombwe nahone o beba vhana vha vhasidzana. Havho vhananyana ndi dzikereke dzine dza khou gwalaba dze dza bva khae dza dovha dza humela murahu kha u ita madzanganano na Vhunikolai. Hoyu mme a dzikereke dza vhana vha vhasidzana u pfi ndi phombwe. Hoyu ndi ene musadzi we a si fulufhedzee kha muano wa mbingano yawe. O vha o vhingwa nga Mudzimu a mbo svela nṅda a ita vhuṭondolo na Diabolo nahone kha vhuṭondolo hawe a beba vhana vha vhasidzana vhane vha nga ene. Hovhu vhuṭonani ha mme na nwananyana vhu hanedzana na Ipfi, vhu sanda Muya ha fhedzisela nga ulwana-Khristo. Ee, ULWANAKHRISTO.

Zwino ndi sa athu uya kule nga maanda ndi khou toda u amba uri havha vhabishopo vha u thoma vho vha vha tshi humbula uri vha nṅha ha Ipfi. Vho vha vha tshi vhudza vhatu uri vha nga kona u hangwela zwivhi zwavho kharali vha nga bula hezwo zwivhi. Hezwo a zwo ngo vhuya zwa vha ngoho. Vho thoma u lovhedza dzi tshie nga miṅwaha ya danambili yo fhiraho. Vho thoma u ita ndovhedzo ya ludovhe kha lushaka. A zwi mangadzi vhatu vho tangana thoho namusi. Kharali vho vha vho tangana na zwenezwiḷa, vhe tsinisa na Phenthekhoste, zwazwino vha kha vhuimo vhu shushaho nahone vho hanganea nga maanda, ri tshi tou vha kule na ngoho ya u thoma nga miṅwaha ya gidimbili.

Oo! Kereke ya Mudzimu, hu na fulufhelo jithihi fhedzi. Humelani murahu kha Ipfi ni dzule nafo.

Pfunzo ya Bileamu

Nzumbululo 2:14,

“U na vho vhane vha farelela pfunzo ya Bieiamu we a funza Balaka u vhea tshikhukhuliso phanda ha vhana vha Isiraele, na uri vha je zwiijiwa zwo kumedzwaho midzimu isili, na u ita vhuṭṭondolo.”

Zwino a zwi koni uri ni vhe na nyimele ya Vhunikolai ngomu tshivhidzoni na kundwa u vha na iyi inwe pfunzovho. Ni a vhona, arali na tusa kha Ipfi ja Mudzimu na u tshimbila ha Muya wa Mudzimu sa nduvho (arali ngangoho vhane vha nduvha vha tshi tea u nduvha Muyani na Ngohoni), ni tea u fha vhatu tshinwe tshivhumbeo tsha nduvho sa tshi dzhielaho vhudzulo, vhudzhiela vhudzulo zwi amba Vhubileamu.

Arali ri tshi do pfesesa uri pfunzo ya Bileamu i amba mini kha Tshivhidzo tsha Thestamende Ntswa hu nga vha khwine ri hume ri ye u vhona uri tsho vha tshi tshi tou vha hani kha Thestamende ya kale ri konou zwi shumisa kha tshifhinga tshenetshila tsha vhuraru ri konou tshi disa kha tshifhinga tsha zwino.

Nganetshelo iyi i wanala kha bugu ya Numeri ndima ya 22 u swika kha 25. Zwino ri a zwi divha uri Isiraele vho vha vhe vhatu vhe Mudzimu a tou di nangela vhone. Vho vha vhe vhone Vhaphentekhostala vha misi yavho. Vho vha vho dzumbama nga fhasi ha malofha, vhothe vho vha vho lovhedzwa ngomu Lwanzheni Lutswuku vha bva madini vha tshi imba vhe Muyani na u tshina nga fhasi ha maandla a Muya Mukhethwa, Miriamu muphorofitakadzi, a lidza thamborina yawe. Holuga, nga murahu ha tshifhinga vho no tshimbila, avha vhana vha Isiraele vho do swika Mowaba. Ni a humbula uri Mowaba ho vha hu nnyi. O vha e nwana wa Loto nga muwe wa vhananyana vhawe, Loto na enevho o vha e muduhulu wa Aburahamu, ngauralo Isiraele na Mowaba vho vha vhe mashaka. Ndi tama izwo ni tshi zwi vhona. Vha Mowaba vho vha vha tshi divha ngoho, uri vho vha tshi tshila ngayo kana hai.

Ngauralo Isiraele o swika mikanoni na Mowaba a ruma vhaingda ha khosi a ri, “Ri vharathu. Ri humbela u fhira nga shangoni javho. Arali vhatu vhashu kana zwifuwo zwashu vha ja kana zwa nwa magi, ri do badela ro takala.” Fhedzi Khosi Balaka a zwo ngo mu takadza. Uja murangaphanda wa tshigwada tsha Vhanikolai o vha a sa nyagi u tendela tshivhidzo tshi tshi fhira ngaho na madembe na vhuṭṭolo na misumbedzo ya Muya Mukhethwa, zwifhatuwo zwavho zwi tshi penya nga vhugala ha Mudzimu. Zwo vha zwi khombo vhukuma, ngauri o vha a tshi nga di tutshelwa nga vhaṭwe vha tshipida tshawe. Huno Balaka o do hana uri vha Isiraele vha fhire nga heneffho. Muga, o vha a tshi vha ofhesa, lwe aya a hira Muphorofita ane a pfi Bileamu a mu humbela uri a sumelele kha Mudzimu na u ruma Mudzimu uri a teketele Isiraele, na uri a vha ite uri vha si vhe tshithu. Na ene Bileamu, nge a vha a tshi khou tuda u shela mulenzhe kha zwa politiki na u vha muhulisei, zwo mu takadza u ita nga u ralo. Fhedzi nge a divha uri u tea u yo thoma a ambe na Mudzimu uri vhatu vha konou teketele, vhunga sa izwi o vha a si nga zwi ite nga ethe, o ya a vhudzisa Mudzimu uri a nga mu fha thendelo ya uya naa. Zwino a si zwone na uri sa zwe Vhanikolai vha vha vhe zwone a ri na vho namusi naa? Vha sema muwe na muwe ane a si tendelane navho.

Bileamu ori o no humbela thendelo uri a tuwe, Mudzimu a mu hanela. Izwo zwa vhavha! Fhedzi Balaka a nanaisa, a tshi ita na u mu fhulufhedzisa dzimpho na thompho khulu. Ndi hone Bileamu a tshi humela murahu kha Mudzimu. Zwino phindulo nthihi i bvaho ha Mudzimu yo vha yo tea yo mu fusha; fhedziha zwo vha zwi songo ralo kha mudihudulusi Bileamu. Mudzimu a tshi vhona vhuvhi hawe, O mu vhudza uri a takutshedze a tuwe. Nga u javhanya o mbo di vhelesa mbongola a vha o ya. O vha o tea o zwi vhona uri uhu ho vha hu tshi tou vha u naledzwa nga Mudzimu nahone o vha a sa do kona u vha teketele naho o vha a tshi nga zwi ita kafumbili na u dovha a lingedza kafumbili. Vhatu namusi vha tou nga sa Bileamu! Vha tenda kha Midzimu miraru, vha lovhedzwa zwinungoni nthani ha DZINA, ngeno Mudzimu a di vha rumela Muya sa zwe a ita kha Bileamu, vha bvela phanda vha tshi tenda uri zwine vha ita zwo luga kokotolo, na uri afha vha tou vha Vhobileamu vho khunyelelaho. Ni a vhona, pfunzo ya Bileamu: Iyani phanda. Zwi iteni nga ndila yanu. Vha ri, “Holuga, Mudzimu o ri fhatutshedza. A hu shai ri ngohoni.” Ndi a zwi divha uri o ni fhatutshedza. A thi zwi hanedzi na luthihi. Fhedzi ndi ndila yeneila nthihi ya vhudzangano ine ya di nga ye Bileamu a i tshimbila. Ndi khanedzano na Ipfi ja Mudzimu, ndi pfunzo ya mazwifhi.

Ngauralo Bileamu o tsa nga bada u swika a tshi thivhelwa nga Muruwa ane a bva ha Mudzimu a tshi mu thivhela ndila. Fhedzi uja muphorofita (mubishopo, muhulwane, mudzulatshidulo, phuresidende na muingameli) o vha o pofula vhukuma kha sia ja zwa Muya a tshi humbula khuliso na vhugala na tshelede, lwe a kundwa na u vhona Muruwa o ima na banga lo lugelaho u rema. Ndi he a ima heneffho a thivhela muphorofita o dzhenwaho nga havhiya. Donngi ye a vha o i namela ya vhona muruwa ya nduvhailanduvhaila u swika i tshi kwanyeledza mulenzhe wa Bileamu kha mutshefo. Ndi he donngi ya ima ya si tsha ya phanda; a yo ngo tsha kona u ya phanda. Ndi he Bileamu a fhufha a thoma u i rwa. Donngi yo do thoma u amba na Bileamu. Mudzimu o tendela donngi i tshi amba nga ndimi! Donngi ila yo vha i si ya muvango; yo vha i mbeumbeu. Yo amba na muphorofita wa bofu ya ri, “A thi donngi yau na, a tho ngo u hwala ndo fhulufhedzea naa?”

Bileamu a fhindula a ri, "Ee, ee, u donngi yanga nahone wo nkhwala wo fulufhedzea u swika zwino; nahone arali wa sa ya phanda, ndi do u vhulaha... Yoo! Ndi mini izwi. U amba na donngi? Izwo zwi a mangadza, ndi tou nga ndi khou pfa donngi i tshi khou amba ndi tshi khou i fhindula."

Mudzimu o di dzula a tshi amba nga ndimi. O amba tshimimani tsha Beltsetsara na nga duvha la Phenthekhoste. U khou zwi ita na namusi. Ndi tsivhudzo ya khatulo i vhilulaho u da.

Ndi he Muruwa a vhonadzwa kha Bileamu. A vhudza Bileamu uri ngavhe I si vhe donngi o vha a tshi do vha o fa na zwino nge a linga Mudzimu. Fhedzi musi Bileamu a tshi fhulufhedzisa u huma, o tuwa na khwengweledzo ya u amba fhedzi zwe Mudzimu a mu fha

Ndi he Bileamu a tsela fhasi a ya a imisa alithari dza sumbe a tshi itela zwithavhelo zwo kunaho zwa sumbe. O vhulaha thutha hu u sumbedza u da ha Mesia. O vha a tshi divha uri hu u itwa mini uri muthu a swike phanda ha Mudzimu. Tshomedzo dzawe dzo vha dzo lugela zwone; fhedzi hu si kuitele, sa zwine zwa vha zwone zwino. A ni vhu vhoni na Vhunikolai? Henefho fhasi govhani ndi he ha vha hu na Isiraele a tshi khou nekeda tshithavhelo tshi fanaho, a tshi khou ita zwi fanaho, fhedzi muthihi ndi ene we a vha e na madembe na vhutolo zwi tshi khou tevhele. Ndi muthihi we a vha e na Mudzimu vhukati hawe. Tshifanyiso a tshi nga ni isi fhethu, tshi nga si dzhie vhudzula ha Muya Mukhethwa. Izwo ndi zwone zwe zwa itea ngei Nicaea. Vho dzhenisa pfunzo ya Bileamu, hu si pfunzo ya Mudzimu. Zwa vha khukhula; Ee, vha wa. Vha konou vha vathu vho difelaho.

Nga murahu ha misi tshithavhelo tsho no itwa, Bileamu o vha o no diimisela u phorofita. Fhedzi Mudzimu o do mu vho fha lulimi u teketela Vhaisiraele zwe vhutoto. O do vha fhatutshedza.

Balaka o vha o sinyuwa nga maanda, fhedzi ho vha hu si na tshe Bileamu o vha a tshi nga ita nga ha tshiphorofita. Tsho vha tsho ambiwa nga Muya Mukhethwa. Ngauralo Balaka o vhudza Bileamu uri a tsele fhasi, govhani, a lavhelese vhuvhi havho uri a vhone arali hu si na tshe a vha a tshi nga vha teketela ngatsho. Maano e Balaka a a shumisa ndi one ane vha a shumisa na namusi. Madzangano mahulu a dzikereke o lavhelesela matuku fhasi, tshini na tshifhio tshine vha nga vha vha tshi nga tshi shumisa kha tsolo vho vha vha tshi tshi bvisela khagala vha tavha mukosi nga hatsho. Arali vha musalauno vha tshila tshivhini, a hu na ane a amba tshithu nga ha zwo; fhedzi edzanu litsha muwe wa vhanangiwa a tou dzhena khakhathini guranda inwe na inwe i do zwi huwelela u buza shango lothe. Ee, Isiraele o vha e na vhuvhi (zwa nama) hawe. Vho vha vhe na fhethu havho he zwa vha zwi sa koni uri zwi rendwe; fhedzi na vhudzede havho - nga ndivho ya Mudzimu ine ya shuma nga u ta, nga tshilidzi nahone hu si nga mishumo - VHO VHA VHE NA GOLE NGA MASIARI NA PHUPHU YA MULILO VHUSIKU, VHO VHA VHE NA TOMBO LE LA RWIWA, NOWA YA TSIMBI TSETHA NA MADEMBE NA VHUTOLO. Vho khwahisedzwa hu si nga vhone vhae fhedzi nga Mudzimu.

Mudzimu ho ngo thompha Vhanikolai vavho na muthihi we a vha e na dzi PHD's, LLD'S na dzi DD'S na madzangano avho othe na vhanna vhothe vhe vha vha tshi kona u huduluwa; fhedzi o thompha Isiraele ngauri vho vhe na Ipfi le la khwahisedzwa vhukati havho. Ngoho Isiraele ho ngo vhuya a vhonala a tshi nga u na zwa mathakheni, sa we a vha o bva Egipita nga bupo, fhedzi vho divha vhafhatutshedzwa naho zwo ralo. Zwothe zwe a vha a tshi divha lwa miwaha I fhiraho madana mararu 300 ho vha hu u lisa dzinngu fhedzi, u lima masimu na u sokou itwa dziphuli nga u ofha u vlahwa nga Vhaegipita. Fhedzi zwino o vha o no vhothololwa. Vho vha vhe vathu vho fhatutshedzwa nga kha vhudivhusitshothe ha Mudzimu. Vhukuma ngoho Mowaba o vha lavhelesela fhasi. Na mañwe mashango othe o ita zwithihi. Madzangano a dzikereke a dzulelela u lavhelesela kereke dzi si madzangano fhasi, nahone vha vha vho diimisela uri dzi dzanganye kana hone u dzi lozwa arali dzi sa todi u ita sa dzone.

Zwino muwe a nga di mmbudzisa a ri, "Mukomana Branham tshine tsha vha ita uri vha humbule uri Mowaba lo vha li dzangano ngeno Isiraele li si dzangano ndi mini?" Muhumbulo uyo vha u wana ngafhi? Ndi u wana henefha ngomu ha Bivhili. Zwothe zwo nwalwa henefha, Zwothe zwo nwalwa kha Thestamende ya Kale zwine zwa vha kha tshivhumbeo tsha nganetshelo zwo nwalwa u kwengweledza rine uri ri gude u bva khazwo.

Khezwi na afha ngomu kha Numeri 23:9,

"Ndi mu vhona a tshi bva ntha ha matombo, na ngei zwikwarani ndi a mu vhona; vhonani vathu vha do dzula VHEVHOthe, VHA SI TSHA DIHWA VHUKATI HA DZITSHAKA."

Khezwo. Mudzimu a tshi khou zwi sedza u bva ntha ha matombo, hu si huwe fhethu govhani a tshi zwimana na vhuvhi havho na u vha laa. Mudzimu o vha a tshi khou vha vhone nga ndila ye a vha a tshi khou toda u vha vhone ngayo, u bva kha vhuntha ha Lufuno na khathutshelo. Vho dzula VHEVHOthe vhe si dzangano. Vho vha vhe si na Khosi; vho vha vhe na muphorofita. Muphorofita o vha e na Mudzimu ngomu hawe nga Muya. Ndi hone Ipfi li tshi da kha Muphorofita na u kona u dovha u ya kha vathu. Vho vha vhe si murafo wa U.N. (Mutanganelano wa Dzitshaka). Vho vha vhe si murafo wa Dzangano la Dzikereke dza Lifhasi, Baptsists, Presbyterian, Assemblies of God kana tshinwe tshigwada zwatsho. Zwo vha zwi sa todei uri vha vhe murafo. Vho vha vhe vathihi na Mudzimu. Vho vha vha sa todi

nyeletshedzo ine ya bva kha inwe khoro, vho vha vhe na, "Yehova u ralo" vhukati havho. Hajejuya!

Naho Bileamu o vha a tshi divha maswikele kha Mudzimu na u ri o vha a tshi nga wana Nzumbululo i bvaho ha Mudzimu nga kha ndodzo ya maanga o khetheaho, o sokou hana e mubishopo o imela zwothe zwa tshigwada tsha vhadziamazwifhi. Huno o ita zwifhio uri a kone u takalelwa nga Balaka? O luka maano e khao Mudzimu o vha a tshi do kombetshedzea u tarafa Isiraele nga lufu. Sa zwe Sathane a divhavho uri a nga di fhura Efa (a mu ita uri a wele tshivhini tsha nama) ngauralo zwa vhangela uri Mudzimu a fhirise kha hulo ya lufu kha tshivhi, ngauralo Bileamu o zwi divha uri arali a ita uri Isiraele a ite tshivhi, Mudzimu u do fhedzelana navho nga lufu. O do dzudzanya ngila ya uri vha de vha dipatekanye na tshivhi. O rumela thambo dza uri vha de tshimimani tsha Baaliphioro ("idani ni luvhe na rihe"). Zwino a zwi mangadzi uri Isiraele o vha o no di vhona zwimima zwa Vhaegipita ngauralo vho vhona u nga zwo vha zwi songo tou vhfifa u ya ngafhi u sokou ya wa vhona wa dijela na vhatu. (Tsho vhfihela u konana nahone ndi mini? Ri tea u vha funa a ri tei u ralo naa, kana uri ri nga vha kunga hani?) U vha na vhukonani a zwi vhaishi muthu; vho humbula ngau ralo. Fhedzi musi vha ja vhasidzana vha Vhamowaba vhe vha vha vho ambara lukungaho lwavhudzekani vha tshi thoma u tshina vha dibvula musi vha tshi khou disomba afho vhe kha rock and roll na u dikonyola, nyemulo dzo mbo divutsheledza mbiluni dza Vhaisiraele vha kokodzelwa vphupombweni zwe zwa ita uri Mudzimu nga tsinyuwo a vhulahe vha zwigidi zwa fujina khavho.

Izwo ndi zwone vhukuma zwe Constantine na vhe vha da nga murahu hawe zwe vha ita zwone Nicaea na nga murahu ha tshifhinga tsha Nicaea. Vho ramba vhatu vha Mudzimu Tshimimani. Musi kereke vha tshi dzula fhasi u ja, vha takutshedza vha tshina (u vha na tshifanyiso tsha uri ndi vha kereke, zwimima, na zwimima zwa vphupangwa zwo fhiwa madzina a Tshikhristo) ho vha hone u thewa havho; vho ita vhuongolo. Mudzimu a bva vhukati havho

Musi muthu muwe na muwe a tshi pfuralesa Ipfi ja Mudzimu a vha murafo wa kereke nthani ha u tangedza Muya Mukhethwa, uyo muthu u a fa. Ufa! Izwo ndi zwine a vha zwone. Ni songo sokou vha murafo wa kereke. Ni songo dzhena ngomu madzanganoni na dzhia nga zwidayopfunzo na siyalala kana tshiwe tshithu tshine tsha dzhia vhudzulo ha Ipfi, arali zwa ralo no fa. U fhandekanywa lwa tshothe na Mudzimu!

Ndi zwone zwe zwa di itea tshifhingani tshiwe. Mudzimu u vhofholola vhatu. Vha bva nga kha malofha, vho tanzwa nga Ipfi, vha tshimbila nga vhukati ha maji a ndovhedzo na u gadzwa nga Muya; fhedzi nga murahu ha tshifhinganyana Lufuno lwa u thoma lu a rothola muthu a farwa nga muhumbulo wa uri vha tea u dzanganya uri vha di vhulunge na u diitela dzina, ndi hone vha tshi dovha hafhu u didzanganyela murahu kha tshifhinga wavhuvhili nahone tshiwe tshifhinga na kha wa phanga ha izwo. A vha tshe na Muya wa Mudzimu, hu sokou divhela tshifanyiso tsha u luvha Mudzimu. Vho fa. Vho divanganya nga zwidayopfunzo na tshifanyiso tsha u ofha Mudzimu nahone a vha tshe na vhutshilo ngomu havho.

Huno Bileamu o ita uri Isiraele a ite vhuongolo. Ni a zwi divha na uri vhuongolo lwa nama hu di vha muya muthihi une wa dzula ngomu kha vhurereli ha madzangano a dzikereke? Ndo ri muya wa vhuongolo ndi muya wa madzangano a dzikereke. Vhadziyavhuongolo vhothe haya havho ndi Dzivhani ja Mulilo. Izwo ndi zwine Mudzimu a lekanya nga ha madzangano. Ee! Muhali, phombwe na vhananyana vhayo vha do ya dzivhani ja mulilo.

Madzangano a dzikereke a si a Mudzimu; ho ngo vhuya a vha a Mudzimu nahone ha nga vhuyi a vha a Mudzimu. Ndi Muya Muvhi une tshawo ndi u fhandekanya vhatu vha Mudzimu wa vha ita vhavhusi vha vhatu na tshivhidzo; ngauralo ndi muya muvhi une wa fhandekanya vhatu u bva kha vha we. Ndi zwone zwine madzangano na kereke dza madzina dza ita. U dzanganyani, vha difhandekanya na Ipfi ja Mudzimu vha didzhenisa ngomu ha vphupombwe ha muyani.

Zwino thogomelani uri Constantine o fha vhatu zwimima zwo khetheaho. Ndi zwimima zwakale zwa vphupangwa zwo fhiwaho madzina maswa e a dzhiiwa kerekeni, kana uri huwe kha therelo dza Tshikhristo dzo dzhiiwa dza shumiswa lu si lwone na zwimima zwa vphupangwa. O dzhia nduvho ya mudzimu wa divha a i shandula ya vha ya Murwa wa Mudzimu. Nthani ha u pembelela uhu vhuambo nga ja 21 Nyendavhusiku, line ho vha hu lone divha je ha vha hu tshi pembelelwa o li sudzulusela kha ja 25 Nyendavhusiku vha li vhidza uri ndi divha ja mabebo a Murwa wa Mudzimu. Fhedzi ri a zwi divha uri o bebwa nga Lambamai afho hune vhutshilo hu vha hu tshi khou vbelela, hu si nga Nyendavhusiku. Vha dzhia tshimima tsha Astarte vha tshi vhidza uri ndi u pembelela lufu na mvuwo ya Murena. Muga, tsho vha tshi tshimima tsha vphupangwa kha Astarte.

Vho vhea dzialithari ngomu tshivhidzoni. Vho dzhenisa zwifanyiso. Vho fha vhatu zwe vha zwi vhidza uri "tshidayopfunzo tsha vhaaphostola" naho ni si nga si tshi wani Bivhilini. Vho gudisa vhatu u luvha midzimu isili izwo zwe zwa ita uri Kereke ya Roman Catholic i vhe yone kereke khulwanesa ine ya rabela midzimu isili. Liloni livhi liwe na liwe lo vha li kha tshitumba tshenetshija. Hu na dza vhahedzi na madzangano adzo na dzone dzi khou ita zwithihi.

Vho ja zwithu zwe zwa thavhelwa midzimu ya zwifanyiso. Naho khoro ya Yerusalema yo amba i tshi

hanedzana nazwo, Paulo ho ngo amba zwinzhi nga hazwo vhunga sa izwi a tshi ri midzimu ya zwifanyiso a i tshithu. Zwino a thi khou ri vho vha vha tshi khou la nama nga hadzo dze dza thavhelwa midzimu isili. Ho vha hu mafhungo a luvalo nga nnda ha he zwa thithisa murathu a songo khwatha ndi hone he zwa vha zwi sa tsha tendisea. Ri tshe henefho, Nzumbululo iyi i malugana na Vhanna na Vhayuda, vhunga sa izwi hu Zwivhidzo zwa Vhanna.

Izwi ndi zwi vhona nga ndila ine nda vhonisa ngayo Ipfi la Mudzimu. "Muthu a sa tou la nama yanga a nwa malofha anga ha na vhutshilo ngomu hawe. Muthu ha nga tshili nga vhuswa fhedzi huno nga maipfi othe a bvaho mulomoni wa Mudzimu." Ni a kona u zwi vhona uri u la hone zwi amba u shela mulenzhe ri tshi amba lwa muya.

Ngauralo musi avha vhatu vha tshi gwadamela zwifanyiso, u funga dzikhandela, u shumisa maduvha makhethwa a vhupangwa, vha tshibula zwivhi kha vhatu (lune zwothe ndi zwa vhurerele ha Diabolo), vho vha vhe vhasheli vha mulenzhe kha zwa diabolo hu zwa Murena. Vho vha vhe kha vhurabelamidzimuisili naho vho zwi tenda kana vha songo zwi tenda. Vha nga amba zwothe uri dzialithari na zwiro ndi zwa u vha humbudza dzithabelo dza Murena kana no vha hu zwifhio zwine vha vhona unga zwi amba zwone; na uri vha ri hezwi vha tshi rabela phanda ha tshifanyiso hu sokou vha u itela nyombedzelo; na uri musi vha tshi bula zwivhi phanda ha Tshifhe, zwi tou nga vha khou zwi ita phanda ha Mudzimu vha tshi khou zwi ita dzimbiluni dzavho, nahone musi vha tshi zwi ita tshifhe u a vha hangwela, hu tou vhani uri u khou zwi ita Dzinani la Murena. Vha nga amba zwine vha amba fhedzi vha khou shela mulenzhe kha vhurerele ha Tshisathane hu re na bvumo ha Babele na hone vho dipatekanya na zwifanyiso vha ita vhuondolo muyani, zwine zwa amba lufu. Vho fa.

Ngauralo tshivhidzo na muvhuso zwo malana. Tshivhidzo tsha vha tshithihi na midzimu isili. Vho ditama nga maanda a muvhuso vho zwi pfa uri zwino, "Muvhuso wo da nahone Lufuno lwa Mudzimu lu do da shangoni." A zwi mangadzi tshivhidzo tsha Khatolika ya Roma tshi sa lavheleli u vhuya ha Murena Yesu. A vha tendi kha miwaha ya gidi ya u vhusa ha Khristo fano shangoni. Vho no di vha na miwaha yavho ya gidi kale fano. Mupapa u khou vhusa zwino na Mudzimu u khou vhusa e khae. Huno uya nga ha vhone hezwi a tshi do da hu tea u vha musi madzulu maswa na shango zwo no lugiswa. Fhedzi vha khakhoni. Mupapa uyo ndi thoho ya tshivhidzo tsha mazwifhi, nahone hu khou do vha na tshifhinga tsha miwaha ya Gidi Yesu a tshi vhusa fano shangoni, huno musi izwo zwi tshi khou itea u do vha e si ho ngomu hayo. U do vha e huwevho.

Tshivhudzo

Nzumbululo 2:16.

"Rembuluwai ngauri wa sa ralo ndi do da kha iwe nga u tavhanya, nda lwa navho nga pfumo la mulomo wanga."

Ndi mini zwiwe zwine a nga amba? Mudzimu a nga lavhelesela fhasi na zwivhi zwa avho vhe vha hwala dzina jawe nga fhedzi? Hu na ndila nthihi fhedzi ya u tangedza tshilidzi nga tshifhinga tsha tshivhi, REMBULUWA. Bula uri wo tshinya. Ida kha Mudzimu u itela khangwelo na Muya wa Mudzimu. Uyu ndi mulayo u bvaho ha Mudzimu. U u hanedza zwi amba lufu, ngauri U ri, Ndi do lwa na vhozwi nga banga la mulomo Wanga." Livhanda la lwa na vkhethwa, fhedzi Mudzimu u do lwa na livhanda. Avho vhe vha lwa na Ipfi nga liwe la maduvha vha do wana Ipfi li tshi khou lwa navho. Ndi tshithu tshi ofhisaho u tusa kana u engedza kha Ipfi la Mudzimu. Kha avho vhe vha li shandula, vha ita ngalo zwe zwa vha fusha, magumo avho a nga vha mini nga nda ha lufu na ndozwo? Fhedzi tshilidzi tsha Mudzimu tshi hana tshi tshi huwelela, "Rembuluwani." Oo, mihumbulo ya thembuluwo I difha hani. A thina tshine nda da ndo fara nga tshandatshanga, ndi sokou dikwambatelela tshifhambano tshau. Ndi disa tshengelo yanga. Ndi a rembuluwa kha zwine nda vha zwone, na kha zwe nda ita. Zwino ndi malofha, a hu na tshithu nga nda ha malofha a Yesu. Hu do vha mini? Thembuluwo, kana banga la lufu. Zwo sala kha inwi.

Pfufho

Nzumbululo 2:17

"Ane a vha na ndevhe nga a pfe zwine Muya wa vhudza zwivhidzo. Uyo ane a kunda ndi do mu fha uri a le mana yo dzumbamaho, nahone ndi do mu fha tombo litshena, huno kha tombo ndi do nwala dzina liswa, line li sa diwe nga muthu nga nda ha we a li tangedza."

Mulaedza ufho na ufho kha tshifhinga tshiwe na tshiwe u na mbuelo kha mutendi, u tshi mu kwengweledza uri a vhe mukundi na uri nga zwenezwo u do pfufhiwa nga Murena. Kha tshino tshifhinga Muya u khou fulufhedzisa mana yo dzumbamaho na dzina liswa lo nwalwaho ngomu ha tombo litshena.

Zwino vhunga muwe na muwe mulaedza u tshi livhiswa kha "mudinda" (mudinda ane a vha muthu), vhudifhinduleli vhuhulu na vhuvalu vhu mangadzaho ndi mushumo wawe. Kha avha vhanna Mudzimu u vha fha mbavhalelo dzo khetheaho, sa kha vhaaphostola vha fumimbili vho dzulaho khulunonini dza fumimbili

vha tshi haṭula tshaka dza fumimbili dza Isiraele. Huno, elelwani uri Paulo o newa mbavhalelo yo khetheaho: Iḷa ya u kumedza vhathu vha muselwa musini wawe kha Yesu:

II Vhakorinta 11:2

“Ndi na vivho ḷa vhozwi ḷe ḷa vha vivho ḷa vhumudzimu; ndo ni ambisela munna muthihi, ndi tshi ri ndi ḍo nekedza Khristo musidzana tshipofu.”

Zwa u ralo zwi ḍo itea na kha muḍinda ufhio na ufhio we a fhulufhedzea kha Ipfi ḷa Mudzimu ḷa tshifhinga tshawe. Zwi ḍo tou ralo misini ya vhu fhelo. I ḍo vha pfufho yeneyo yo khetheaho ye ya fhiwa Paulo. Ndi vhona u nga vhanzhi vha vhozwi ndo ni vhudza uri ndo ri ndi ofha hani uri ndi fe nga u shavha u ṭangana na Murena lune a sa ḍo ntakalela vhunga sa izwi ndo mu tshinyela lunzhilunzhi. Holuga, ndo vha ndi tshi khou humbula zwenezwo nga maṅwe matsheloni afho ndo dieḍetshela mmbeteni, hu si kale nda thubelwa nṭha kha bono ḷo bvaho kha maṅwe. Ndi ri ḷo bva kha maṅwe ngauri ndo no vha na mabono a zwigidi nahone a hu na he nda vhuya nda ḍivhona ndi tshi khou ṭutshela muvhili wanga. Fhedzi khezwila ndo thubelwa nṭha; nda lavhelesa murahu uri ndi vhone mufumakadzi wanga, nda vhona mutumbu wanga wo eḍela tsini ha wawe. Nda ḍiwana ndi fhethu ha u nakesa na vhathu vho takalesaho kha vhe nda vhuya nda vhona. Ho vha hu paradisoni. Nda vhona magogo a vhathu vho nakesaho na vho takalesaho kha vhe nda vhuya nda vhona. Vhoṭhe vho vha vha tshi vhone vha vhaswa vhukuma, vha tshi nga tambela henefha kha 18 uya kha 21 wa miṅwaha ya mabebo. Ho vha hu si na na muthihi are na luvhudzi lutshena kana maonyeonye na vuholefhali zwaho vhukati havho. Vhafumakadzana vhoṭhe mavhudzi avho o vha a tshi swika khunduni, vhaṭhannga vho vha vha tshilavhelesea nahone vho khwaṭa. Oo, vho nṭanganedza zwavhuḍi hani! Vho nkuvhatedza vha mmbidza uri ndi murathu mufunwa wavho, vha hana vha tshi mmbudza uri vho takala nga maṅda musi vha tshi mbona. Ndi tshi kha ḍi kanuka uri ndi vho nnyi vhoṭhe avho, muṅwe nga tsini hanga a ri, “Ndi vhathu vhau.”

Nda kanuka zwihulu nda vhudzisa, “Vhaṭhu a vha ndi vha muṭa wa ha Branham naa?”

A ri, “Hai, ndi vharembuluwi vhau.” A sumba muṅwe mufumakadzi, a ri, “Vhona uḷa mufumakadzi e wa vha u tshi khou mutakalela mithetheni i si gathi yo fhiraho. O vha e na miṅwaha ya 90 musi u tshi mu thubela Murenani.”

Nda ri, Oo nṅe, na u humbula uri izwi ndi zwone zwe nda vha ndi tshi ofha.”

Munna a ri, “Ro awela fhanu ri tshe ro lindela u ḍa ha Murena.”

Nda fhindula, “Ndi khou ṭoda u mu vhona.”

A ri, “U si nga si mu vhone zwino; fhedzi u khou ḍa hu si kale, nahone musi a tshi ḍa u ḍo thoma u ḍa kha iwe, na hone u ḍo u haṭula nga mafhungo maḍifha e wa huwelela. Riṅe ri ḍo vha vharembuluwi vhau.”

Nda ri, “U mmbudza uri ndi na vhuḍifhunduleli ha vhathu vhoṭhe avha?”

A ri, “Vhoṭhe. Wo bebwa u murangaphanda.”

Nda mu vhudzisa, “Muṅwe na muṅwe u ḍo vha na vhuḍifhunduleli naa? Na Paulovho naa?”

A mphindula, “U ḍo fhindulela zwa musi wawe.”

“Holuga,” Nda ri, “Ndo funza Mafhungomaḍifha mathihi na e Paulo a funza.” Ndi hone gogo ḷi tshi ṭavhamukosi ḷa ri, “Ro ḍi tika nga zwenezwo.”

Ee, ndi a zwi vhona uri Mudzimu u khou yo fha vhaḍinda vhave vhe vha vha na vhuḍifhunduleli hu fulufhedzeaho pfufho yo khetheaho. Arali vho ṭanganedza nzumbululo ya Ipfi ḷa tshifhinga tsha musi uyo na u funza nga fhulufhelo nga tshifhinga tshavho, vha tshila zve vha funza, vha ḍo ṭanganedza pfufho khulu.

Zwino na muhumbulo uyu khumbuloni, lavhelesani vese hafhu. “Ndi ḍo mu fha mana yo yo dzumbiwaho.” Roṭhe ri a ḍivha uri mana zwo vha zwi zwiliwa zwa Vharuṅwa; ho vha hu zve Mudzimu a rumela fhanu fhasi zwa wela hatsini uri Isiraele a ḷe tshifhingani tsha mitendeleko yawe. Ho vha hu zwiliwa zwo fhelelaho. Tsho mangadzaho ndi tsha uri idzo peḷeḷe dzo vha dzudza vhe na mutakalo wavhuḍi. A hu na we a lwala na muthihi. Vho fhiwa zwoṭhe zve vha vha vha tshi ṭoda. Musi gungwa ḷi tshi fhaṭwa iṅwe ya mana vho i longa ngomu gungwani. Gungwa ḷa konou longa murahu ha vhuḍi lwe ndi tshifhe e eṭhe we a vha a tshi tendelwa u swika khayoy, o vha a tshi tea u vha na malofha a tshihavhelo. Vhuswa hu no bva makoleni, ho fanyiswa nga mana, nga ḷiṅwe ḷa maḍuvha ho ḍa hu tshi bva makoleni ha tshila kha vhoṭhe vhe vha tenda khae. A ri: “Ndi nṅe vhuswa ha vhutshilo. Ndi nṅe vhuswa vhutshilaho he ha wa hu tshi bva ṭadulu, ane a ḷa uhu vhuswa u ḍo tshila lini na lini.” Yohane 6:48, 51. Musi a tshi ṭuwa o ri siela Ipfi ḷawe. “Muthu ha tshili nga vhuswa fhedzi huno nga Maipfi oṭhe a bvaho mulomoni wa Mudzimu.” Matthew 4:4.

Ipfi lawe lo vha li vhuswa. Ho vha hu mana yo fhelelaho, ine arali muthu a tshi tshila ngayo, ha nga fi. Fhedzi hu tshi tou bviwa lufuni lwa vhokhotsi, havho we a vha a tshi nga u divha ngoho yo fhelelaho nahone nga mapfufhi iyi mana yo do nga yo vha tshithu tsho dzumbamaho kha vhathu. Fhedzi kha tshifhinga tshiwe na tshiwe Mudzimu o thoma u fha murahu nga u dzumbulula izwo zwe zwa vha zwo dzumbiwa u vhuya u swika kha tshifhinga tshino tsha vuhfelo uya nga ha Nzumbululo 10 vese ya 7, hu do da muphorofita ane a do dzumbulula zwiphiri zwothe ngavhuya Murena a konou da. Zwino kha tshinga tshiwe na tshiwe, ndi ri vhadinda vho tangedza ngoho yo dzumbiwaho. Huno a vho ngo i tangedzela vhone vhe vhothe. Fhedzi zwi nga zwa misi ila vhafunziwa vha tshi pfi vha kovhele magogo vhuswa na khovhe; Yesu o fha vhathu zwiliwa zwo natekanywaho, fhedzi vhone ngavhuya vha nea vhathu. Mudzimu u nea mana yawe yo dzumbamaho kha mukundi. A zwi koni u vha nga iwe ndila. Ha koni u vulela madzanga awe avho vhane vha nengwa zwo no di dzumbulwaho.

Zwe nda vha ndi tshi khou amba nga ha mudinda wa tshifhinga tshiwe na tshiwe a tshi tangedza ngoho ya mathomo ya Phentekhoste u bva kha Mudzimu zwi fanyiswa kha Thestamende ya Kale he Mushe a laiwa upfi a dzhie yo elwaho luraru na kati ya tshinipi tsha mana i vhwewe nga murahu ha lupila lwa fhethu hu khethwakhethwa. Henefho ndi he tshifhe wa tshifhinga muwe na muwe a dzhena na malofha a tshi thavhelo. Ndi he a dzhiaha tshipe du tsha hei mana (ngauri yo vha i sa sini) ye ya vha i tshipida tsha ya mathomo a i la. Zwino kha tshifhinga tshiwe na tshiwe mudinda wa Murena wa tshifhinga tshenetsho u fhiwa nzumbululo ya Mudzimu yo livhaho tshifhinga tshenetsho. Hezwi mudinda a vhuya a tou tavhelwa nga ngoho, u mbo di disa iyo ngoho vhathuni. Nahone avho vhe ndevhe dzavho dza sotololwa nga Muya Mukhethwa vha do pfa iyo ngoho, vha i tenda, vha tshila ngayo.

Huno, hu na muhumbulo wa u shela mulenzhe kha u la mana yo dzumbamaho kha la matshelo. Ndi vhona unga hu do vha u shela mulenzhe lwa mafhelo kha nzumbululo ya Khristo Yesu zwifhinganani zwa lini a lini zwi daho. Ndi nga ndila ifhio iwe ine ngayo ra nga thoma u divha lupfumo lwa vhuvha hawe lu sa talukanyei? Zwothe zwe ra tulutshelwa u divha, mbudziso dzashu dzothe dzi sa athu fhindulwa - zwothe hezwo zwi do dzumbululwa. Zwi do bva kha Khristo Ane a vha vthushilo hashu zwine ra do zwi tangedza. Oo, tshiwe tshifhinga ri humbula uri ri divha zwituku nga Hawe na nga ha Ipfi lawe fhasi fhano, nahone ri wana hu zwavhudi, zwi tshi ri ita uri ri takale; fhedzi nga iwe duvha musi nama yashu i tshi Shanduka, ila Ipfi nahone U dovha zwine ra sa athu vhuya ra lora uri zwi nga konadzea.

Zwi dovha hafhu zwa ambwa henefha uri u dofha mukundi toambo litshena nahone ngomu (hu si ntha) ha toambo hu do vha na dzina liswa, line la diha nga muwe walo fhedzi. Zwino muhumbulo wa dzina liswa a si muswa. Abram o shanduka Aburhamu, Sarai a Shanduka Sarah, Jakopo a Shanduka Isiraele, Simoni a shanduka Petro na Saul a vha Paulo. Aya madzina a nga vha o disa tshanduko, kana uri o hirwa nge a disa tshanduko. Ho vha hu nga murahu ha musi Abram na Sarai vho no shandukiswa madzina avho nga Murena fhedzi zwe zwa vha konisa u tangedza murwa a daho. Kha mafhungo a Dzihakopo, o vha o tea o thoma a kunda a konou vha mukololo. Kha mafhungo a Simoni na Saulo, musi vha tshi tangedza Murena, tshanduko yavho yo mbo di da. Huno namusi mutendi muwe na muwe o vha na tshanduko ya dzina. Ri Vhakhristo. Ndi dzina line la divheswa kha riwe rothe. Fhedzi nga iwe la maduvha ri do vha na iwe tshanduko; a zwi hanedzei uri ngangoho ri do tangedza dzina liswa. Tshavhudi ndi tsha uri dzina ilo lo di vha lashu u bva u thomani le la nwalwa kha Bugu ya Ngwana ya Vthushilo u bva tshe shango la swika. U a divha dzina, fhedzi riwe a ri li divhi. Nga iwe la maduvha nga Lufuno Lwawe, ri do li divhavho.

Tombo litshena. Lo naka hani. Tshiwe tshifanyiso tsha vhakhethwa vha tshi tangedza gavhelo u bva kha tshanda tsha Mudzimu u bva kha ndingo dzawe khetshi. Ni a divha, nga murahu ha Constantine, kereke ya mazwifhi yo kona u longa tshanda kha gwama la shango ngauralo ya kona u fhaa zwifhaa zwa u naka zwo dalaho zwifanyiso zwa u naka. Zwifanyiso, zwe zwa vha zwo itwa nga mau lu mutshena, vhudivhudi zwo vha zwi zwifanyiso zwa Roma zwe zwa dovha u irwa madzina a vhakhethwa. Dzikereke na mikhavhiso yadzo dzo vha dzo nakesa, sa zwine dza vhone dza zwone na namusi. Fhedzi Mudzimu ndi we a vha e si navho. Mudzimu o vha e ngafhi? O vha e kha kuwe kumudi e na vhakhethwa Vhawe, kana huwe fhethu bakoni, kana shangoni thavhani vho dzumbama mirado ya tshivhidzo tsha mazwifhi. Vho vha vha si na zwifhaa zwa u naka, dzikhwairi dzo ambaraho mashira, zwiambaro zwilavheleseaho, na zwiwe zwikungi zwa vhusangoni. Fhedzi zwino hafha kha mbavhalelo yo khetheaho kha vhatendi vhukuma vha zwifhinga zwothe, Mudzimu o divhadza uri u do vha fha pfufho dza lunako lu si na vhukono na dzi sa thaliho. Litshani vhapfumi vha nyadze vhashai. Litshani vha fhe kereke dzitshede nnzhi uri na yonevho nga vhuya i kone u lambedza mulambedzi nga u fhaa tshifanyiso tsha mau lu kana tshifanyiso hu u itela u vha thompha tanoni la tshitshavha uri vhothe vha kone u fhululedza. Nga iwe la maduvha Mudzimu, ane a vhona a divha zwothe, u dovha hafhu a livhuwesa tshilikadzi nga u fha zwothe zwine a vha nazwo, naho hu zwikwati zwivhili zwazwo, nahone Ene, Ngadzawe u do pfufha nga madzanga a tadulu.

Ee, mana yo dzumbamaho na dzina liswa ngomu ha toambo litshena. Ndi wavhudi zwingafhani kha riwe Murena lune a ri pfufha lumangadzaho ngaurali, ngeno zwi sa vhuyi zwa ri fanela. Oo, ndi toda u lugela tshifhinga tshothe u ita Lufuno Lwawe, na u kuvhanganya madzanga ngei Tadulu.

www.messagehub.info

Thero nga

William Marion Branham

Fhedzi kha maḁuvha a ipfi ʒa muruḁwa wa vhu-sumbe, musi a tshi ḁo thoma u lidza, tshiphiri tsha Mudzimu tshi ḁo vha tsho fhela, sa izwi o zwi vhonadza kha vhalanda vhawe vhaporofita. Nzumbululo 10:7